

ZAKON O VOZNIKIH (ZVoz-1)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o voznikih je bil sprejet v Državnem zboru Republike Slovenije 20. decembra 2010 in objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije št. 109/10 z dne 30.12.2010. Zakon je začel veljati 1. aprila 2011, uporabljati pa se je začel 1. julija 2011. Zakon je bil enkrat spremenjen in dopolnjen. Spremembe in dopolnitve Zakona o voznikih so bile sprejete v Državnem zboru Republike Slovenije 2. aprila 2014, objavljene v Uradnem listu Republike Slovenije št. 25/14 z dne 11. aprila 2014 in začele veljati 19. aprila 2014.

Z Zakonom o voznikih in Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o voznikih so se v pravni red Republike Slovenije prenesle določbe Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L št. 376 z dne 27. 12. 2006, str. 36), določile globe za prekrške za izvrševanje Uredbe (ES) 1071/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih pravilih glede pogojev za opravljanje dejavnosti cestnega prevoznika in o razveljavitvi Direktive Sveta 96/26/ES (UL L št. 300 z dne 14. 11. 2009, str. 51) ter prenesle nekatere določbe Direktive 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o voznških dovoljenjih (UL L št. 403 z dne 30. 12. 2006, str. 18), ki pa niso bile prenesene kot to predvideva sama direktiva (prenos je bil nepopoln).

Ministrstvo za infrastrukturo je preko stalnega predstavništva Republike Slovenije pri Evropski uniji dne 23. 10. 2015 prejelo uradni opomin Evropske komisije zaradi neizpolnitve nekaterih obveznosti iz Direktive 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o voznških dovoljenjih (prenovitev), kot je bila spremenjena z Direktivami 2009/113/ES, 2011/94/EU in 2012/36/EU (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2006/126/ES). Evropska komisija je v uradnem opominu zavzela stališče, da Republika Slovenija ni izpolnila vseh obveznosti, ki izhajajo iz Direktive 2006/126/ES, in sicer:

- člen 4 (1) in (4) – motorna vozila,
- člen 6 (2) – ekvivalenca kategorij,
- člen 7 (5) – ena oseba, eno voznško dovoljenje,
- člen 11 (1) – zamenjava voznških dovoljenj,
- člen 11 (4) – zavrnitev izdaje ali priznanja voznškega dovoljenja,
- člen 7 (1)(e) in (3)(b) ter člen 12 – običajno prebivališče,
- člen 7 (1) in Priloga III, točka 6.4 – vid,
- člen 7 (1) in Priloga III, točka 10.2 – sladkorna bolezen,
- člen 7 (1) in Priloga III, točki 17 in 18 – kandidati in vozniki s presajenim organom ali umetnim vsadkom in drugimi boleznimi,

in pozvala Vlado Republike Slovenije, naj v skladu z 258. členom Pogodbe o delovanju Evropske unije v roku dveh mesecev predloži svoje pripombe k temu stališču. Za področje uskladitve slovenske zakonodaje z Direktivo 2006/126/ES sta pristojni Ministrstvo za infrastrukturo (motorna vozila, ekvivalenca kategorij, ena oseba-eno voznško dovoljenje, zamenjava voznških dovoljenj, zavrnitev izdaje ali priznanja voznškega dovoljenja in običajno prebivališče) in Ministrstvo za zdravje (določbe, vezane na minimalna merila glede psihofizičnih sposobnosti za vožnjo vozila na motorni pogon – vid, sladkorna bolezen ter kandidati in vozniki s presajenim organom ali umetnim vsadkom in drugimi boleznimi).

S predlaganim zakonom se zagotavlja prenos določb Direktive 2006/126/ES, vezanih na opredelitev kategorij v okviru urejanja števila oseb v vozilu (motorna vozila), ureditev ekvivalenc med kategorijami voznškega dovoljenja, ureditev pogojev za zamenjavo voznškega dovoljenja, ureditev pogojev za zavrnitev izdaje ali priznanja voznškega dovoljenja ter ureditev vseh zahtev glede enega od pogojev za izdajo voznškega dovoljenja (običajno prebivališče).

Določba Direktive 2006/126/ES, ki se nanaša na določbo, da ima ena oseba lahko le eno voznško dovoljenje (v primeru vročitve novega voznškega dovoljenja, se prejšnje voznško dovoljenje uniči) je ustrezno že urejene v Pravilniku o voznških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 32/16, z dne 6.5.2016), določbe, ki se nanašajo na minimalna merila glede psihofizičnih sposobnosti za vožnjo vozila na motorni pogon pa je Ministrstvo za zdravje že ustrezno uredilo v Pravilniku o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zdravstvenih pogojih voznikov motornih vozil (Uradni list RS, št. 12/16, z dne 18. 2. 2016).

Poleg uskladitvenih določb z Direktivo 2006/126/ES predlagani zakon spreminja in dopolnjuje tudi naslednje vsebine:

1. usposabljanje kandidatov za voznike motornih vozil v šolah vožnje,
2. izvajanje programov dodatnih usposabljanj za voznike motornih vozil,
3. strokovni in inšpekcijski nadzor nad šolami vožnje in izvajalci programov dodatnih usposabljanj,
4. elektronsko vodenje podatkov, potrebnih za izdajo voznškega dovoljenja, na enem mestu (evidenca o voznških dovoljenjih),
5. sklenitev sporazuma o vzajemnem priznavanju voznških dovoljenj s tretjimi državami,
6. določbe, ki zaradi nejasnega ali dvomljivega zapisa povzročajo težave pri izvajanju zakona (opravljanje kontrolnih zdravstvenih pregledov, veljavnost zdravniških spričeval o opravljenih kontrolnih zdravstvenih pregledih, pogoji za ponovno pridobitev voznškega dovoljenja, opravljanje programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov, ...) ter določbe, ki omogočajo uporabnikom izigravanje sistema na področju voznikov (izigravanje instituta ugovora na izdano zdravniško spričevalo).

Vse predlagane določbe so usmerjene v ukrepe, ki naj bi zagotavljali večjo varnost v prometu. Kljub nekaterim pomembnim dosežkom na področju voznikov (elektronsko opravljanje teoretičnega dela voznškega izpita, RESPER), pa obstoječi zakon ne omogoča temeljite prenove zasnov, na katerih je potrebno graditi ukrepe za večjo varnost v prometu, zato je potrebno sprejeti nov zakon.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilji predlaganega zakona so sledeči:

- uskladitev določb z evropsko zakonodajo,
- določitev glob za prekrške za izvrševanje Uredbe 1071/2009/ES o skupnih pravilih,
- dopolnitev zakona s pravno podlago za sklenitev sporazumov o vzajemnem priznavanju voznških dovoljenj s tretjimi državami,
- spremembe in dopolnitve določb, ki urejajo usposabljanje kandidatov za voznike v šolah vožnje, s ciljem povečanja varnosti cestnega prometa,
- spremembe in dopolnitve določb, ki povzročajo težave pri samem izvajanju zakona.

2.2 Načela

Načela predlaganega zakona se ne razlikujejo od načel, ki so bila zasledovana pri sprejetju Zakona o voznikih (Uradni list RS, št. 109/10 in 25/14).

2.3 Poglavitne rešitve

a. Predstavitev predlaganih rešitev:

USKLADITEV DOLOČB Z EVROPSKO ZAKONODAJO

S predlaganim zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo nekatere določbe Direktive 2006/126/ES, ki so bile po mnenju Evropske komisije v pravni red Republike Slovenije prenesene nepopolno, in sicer:

- člen 4 (1) in (4) – motorna vozila. Pri opredelitvi kategorij v okviru urejanja števila dovoljenih oseb v vozilu se namesto prej uporabljenega izraza „sedež”, le ta zamenjuje s pravilnejšim izrazom „potnikov”, s čimer je zagotovljen ustrezen prenos določbe prvega in četrtega odstavka 4. člena v nacionalno zakonodajo (59. člen predloga zakona);
- člen 6 (2) – ekvivalenca kategorij. V dvanajstem odstavku 59. člena predloga zakona (glede na veljavno določbo dvanajstega odstavka 56. člena ZVoz) se črta ekvivalenca, ki je bila določena za kategorijo D1. Evropska komisija je v opominu navedla, da ugotavlja, da Republika Slovenija določa dodatne ekvivalence med kategorijami vozniškega dovoljenja, ki jih Direktiva 2006/126/ES ne pozna. Po mnenju Evropske komisije države članice ne morejo same določati dodatnih ekvivalenc, kar je nedvoumno razvidno iz besedila drugega odstavka 6. člena. Tako se za kategorijo CE določa, da dovoljenje za to kategorijo vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije BE in C1E, v kombinaciji z vozniškim dovoljenjem kategorije D pa tudi DE (pri čemer je črtano, da dovoljenje za to kategorijo v kombinaciji z vozniškim dovoljenjem D1 vključuje tudi kategorijo D1E);
- člen 11 (1) – zamenjava vozniških dovoljenj. V 65. členu predloga zakona so črtani dodatni pogoji za zamenjavo vozniških dovoljenj držav članic EU. Direktiva 2006/126/ES namreč ne predvideva nobenih dodatnih zahtev za zamenjavo dovoljenj, razen preverjanja za katero kategorijo je vozniško dovoljenje še veljavno. Prav tako je bil člen dopolnjen z določbo, da se ob vrnitvi vozniškega dovoljenja navedejo razlogi za vrnitev starega vozniškega dovoljenja državi članici EU, ki ga je izdala, s čimer je zagotovljen popolno prenos navedene določbe v nacionalno zakonodajo;
- člen 11 (4) – zavrnitev izdaje ali priznanja vozniškega dovoljenja. V devetem odstavku 57. člena predloga zakona se dopolnjuje prenos 4. odstavka 11. člena direktive, kjer je posebej določeno, da država članica zavrne izdajo vozniškega dovoljenja prosilcu, čigar vozniško dovoljenje je v drugi državi članici omejeno, začasno odvzeto, odvzeto ali razveljavljeno. S tako ureditvijo se preprečuje izdaja vozniških dovoljenj v drugih državah članicah EU, če bodo zaprosene države predhodno pridobile podatke o tem, da v prvi državi obstojijo zadržki za izdajo vozniškega dovoljenja zaradi omejitve, odvzema ali razveljavitve dovoljenja v tej državi. V enajstem odstavku je tudi dodana določba, da se imetniku vozniškega dovoljenja druge države članice Evropske unije, Liechtensteina, Norveške ali Islandije, ki ima v Republiki Sloveniji običajno prebivališče, in čigar vozniško dovoljenje je v Republiki Sloveniji omejeno, začasno odvzeto, odvzeto ali mu je razveljavljena pravica do vožnje, tuje vozniško dovoljenje, če je to potrebno, zamenja za slovensko vozniško dovoljenje.
- člen 7 (1)(e) in (3)(b) ter člen 12 – običajno prebivališče. Ker slovenske določbe glede »stalnega prebivališča« ne vsebujejo v celoti vseh zahtev v zvezi z običajnim prebivališčem (zlasti zahteve glede 185 dni in pravil glede oseb, ki živijo v različnih krajih v dveh ali več državah članicah), predlog zakona določa v 2. členu nov pojem, in sicer »običajno prebivališče«. Tako je po predlogu 13. točke prvega odstavka 2. člena predloga zakona običajno prebivališče kraj, v katerem oseba navadno stanuje, to pomeni vsaj 185 dni v vsakem koledarskem letu zaradi osebnih in poklicnih vezi ali v primeru osebe brez poklicnih vezi zaradi osebnih vezi, ki kažejo tesno povezavo med to

osebo in krajem, v katerem živi. Za običajno prebivališče osebe, katere poklicne vezi so v drugem kraju kakor njene osebne vezi, in ki zaradi tega živi v različnih krajih v dveh ali več državah, se šteje kraj njenih osebnih vezi, če se ta oseba redno vrača v ta kraj. Kadar oseba živi v državi, da bi izpolnila nalogo z določenim trajanjem, ni treba, da je ta zadnji pogoj izpolnjen. Obiskovanje univerze ali šole v drugi državi ne pomeni prenosa običajnega prebivališča.

DOLOČITEV GLOB ZA PREKRŠKE ZA IZVRŠEVANJE UREDBE 1071/2009/ES O SKUPNIH PRAVILIH

V tem členu je za izvrševanje Uredbe 1071/2009/ES določena tudi sankcija za opravljanje prevozov blaga in potnikov brez veljavnega vozniškega dovoljenja. Uredba v prilogi IV določa najhujše kršitve, o katerih bo potrebno poročati Evropski komisiji. Med navedenimi hujšimi kršitvami je tudi opravljanje prevoza blaga in prevoza potnikov brez veljavnega vozniškega dovoljenja.

Po določbi dvanajstega odstavka je za prekršek sankcionirana pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, katerega voznik opravlja prevoz blaga brez veljavnega vozniškega dovoljenja. Pod pojmom prevoz blaga pa je določen prevoz blaga, kot ga določa zakon, ki ureja prevoze v cestnem prometu.

Po določbi trinajstega odstavka je za prekršek sankcionirana pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, katerega voznik opravlja prevoz potnikov brez veljavnega vozniškega dovoljenja. Pod pojmom prevoz potnikov pa je določen prevoz potnikov, kot ga določa zakon, ki ureja prevoze v cestnem prometu, pri čemer so skladno z 2. točko 2. člena Uredbe 1071/2009/ES izvzeti prevozi potnikov do osem potnikov in voznik (upoštevajo se samo prevozi potnikov nad 8+1).

DOPOLNITEV ZAKONA S PRAVNO PODLAGO ZA SKLENITEV SPORAZUMOV O VZAJEMNEM PRIZNAVANJU VOZNIŠKIH DOVOLJENJ S TRETJIMI DRŽAVAMI

V predlogu določbe šestega odstavka 64. člena tega zakona je dodana pravna podlaga za sklenitev sporazumov o vzajemnem priznavanju vozniških dovoljenj s tretjimi državami. Pri zamenjavi se torej upoštevajo pogoji, določeni v sporazumu, zamenjava vozniškega dovoljenja, izdanega v tujini, pa se izvrši tudi z upoštevanjem načela vzajemnosti.

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE DOLOČB, KI UREJAJO USPOSABLJANJE KANDIDATOV ZA VOZNIKE V ŠOLAH VOŽNJE, S CILJEM POVEČANJA VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

S ciljem povečanja varnosti cestnega prometa in preprečevanjem zlorab na področju izvajanja dejavnosti usposabljanja kandidatov za voznike, se spreminjajo predvsem naslednje vsebine:

- pisno opozorilo in izbris šole vožnje iz registra šol vožnje (20. člen predloga zakona). Opredeljeno je, da strokovni nadzor nad izvajanjem določb tega predpisa, ki se nanašajo na vozniška dovoljenja in vozniške izpite opravlja ministrstvo, pristojno za promet. Strokovni nadzor nad vsebino, obsegom, strokovnostjo in kakovostjo izvajanja dela subjektov, ki usposabljujejo kandidate za voznike, izvajajo programe za voznike začetnike, izvajajo programe usposabljanj in dodatnega usposabljanja za učitelja vožnje in učitelja predpisov, izvajajo programe dodatnih izobraževanj in usposabljanj voznikov pa izvaja javna agencija. Javna agencija opravlja tudi strokovni nadzor nad delom ocenjevalca na vozniškem izpitu. V tretjem odstavku so navedena tudi nova pooblastila javne agencije. Slednja lahko na podlagi ugotovitev pri izvedenem strokovnem nadzoru (ugotovljene nepravilnosti ali kršitve), obvestil organa pristojnega za inšpekcijski nadzor ter obvestil policije, ustrezno ukrepa. Ugotovljene nepravilnosti so razvrščene glede na težo in glede na pogostost ponavljanj, ugotovljenih pri opravljenih strokovnih nadzorih.

- opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov za voznike (28. člen predloga zakona).

Zakon predpisuje, da lahko usposabljanje kandidatov za voznike motornih vozil opravljajo gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, javni in zasebni izobraževalni zavodi in druge pravne osebe zasebnega prava, policija in vojska, ki izpolnjujejo predpisane pogoje. Zaradi zahtev Direktive o storitvah in za zagotavljanje prostega pretoka storitev je v zakonu dodana novost, da lahko dejavnosti usposabljanja kandidatov v Republiki Sloveniji opravljajo tudi pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki s sedežem v drugi državi članici Evropske unije ali Evropskega gospodarskega prostora, ki izpolnjujejo s tem zakonom določene pogoje. Dejavnost lahko opravljajo stalno, prek ustanovljene podružnice v Republiki Sloveniji ali čezmejno, torej občasno za obdobje do enega leta. Odločbo o registraciji šole vožnje izda javna agencija, ki tudi vodi register šol vožnje, šola vožnje pa mora vsako spremembo, ki vpliva na točnost podatkov v registru prijaviti v 15 dneh. Odločbo o registraciji šole vožnje mora pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik pridobiti tudi za čezmejno delovanje. Nujnost izdaje odločbe o registraciji šole vožnje tudi za čezmejno delovanje opredeljujemo z razlogi javne varnosti in javnega zdravja. Zagotavljanje kvalitetnega usposabljanja bodočih voznikov bistveno vpliva na splošno prometno varnost pri čemer je potrebno poudariti, da je največ prometnih nesreč s hudimi posledicami ravno med mladimi vozniki. Tudi zato v predlogu zakona sledimo cilju zagotovitve čim višje kvalitete samega usposabljanja (s tem namenom tudi dvigujemo nivo izobrazbe za učitelja vožnje ter usposabljanje le teh pa bo tem zakonu v pristojnosti javnih visokošolskih zavodov). K usposabljanju bodočih voznikov je zato potrebno pristopiti odgovorno, saj lahko zgolj s kvalitetnim usposabljanjem zmanjšamo število prometnih nesreč in tako zagotovimo javno varnost in zdravje ljudi. Pomemben argument, zaradi katerega je potrebno izdati odločbo vsakemu ponudniku dejavnosti je tudi preprečitev zlorab zaradi ponarejenih oziroma neverodostojni dokumentov, kar je na primer že sedaj problem pri priznavanju tujih vozniških dovoljenj. V kolikor verodostojnosti dokumentov ne bi predhodno preverjali, bi lahko izvajale dejavnost šol vožnje organizacije, ki nimajo dovoljenja za izvajanje dejavnosti v državi članici s čimer bi ravno tako bistveno zmanjšali prometno varnost ter posledično ogrožali varnost in zdravje ljudi (udeležencev v prometu). Nova je tudi določba o prepovedi ponovnega vpisa v register šol voženj v obdobju treh let, v primerih, ko je šola vožnje izbrisana iz registra šol vožnje zaradi neizvajanja usposabljanja v skladu s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi. V tem roku se v register šol vožnje ne vpiše šole vožnje, katere zakoniti zastopnik ali strokovni vodja šole vožnje je oseba, ki je bila zakoniti zastopnik ali strokovni vodja šole vožnje, izbrisane iz registra šol vožnje;

- register šol vožnje (29. člen predloga zakona). Določba zakona določa, podatke, ki jih vsebuje register šol vožnje, ki ga vodi javna agencija. Na novo sta dodana dva podatka, in sicer osebno ime strokovnega vodje in naslov oziroma lokacija vadbene površine. Prav tako je tudi določeno katere podatke, v okviru registra kandidatov, evidenčnega kartona vožnje, dnevnega razvida vožnje in dnevnika usposabljanja iz teorije, morajo voditi posamezne šole vožnje;

- Glede na obstoječi ZVoz je dodana določba, da morajo šole vožnje na zahtevo kandidata za voznika brezplačno kandidatu za voznika izdati izpisni list, s katerim se izkazuje predhodno usposabljanje. Izpisni list vsebuje podatke iz registra kandidatov in podatke o opravljenem usposabljanju, vpisane v evidenčni karton vožnje. Ob izpisu iz šole vožnje mora kandidat za voznika vrniti evidenčni karton šole vožnje.

- pogoji za opravljanje dejavnosti (30. člen predloga zakona). V tem členu so določeni pogoji za opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov za voznike. Med pogoji so navedeni

učilnica, ki je funkcionalno opremljena za nemoteno poučevanje odraslih oseb, poslovni prostor, namenjen za sprejem strank, delo strokovnega vodje šole vožnje, administrativne zadeve in arhiviranje gradiva, najmanj eno vozilo, opremljeno za poučevanje kandidatov za voznike tistih kategorij, za katere je šola vožnje vpisana v register šol vožnje, razen za kategoriji B1 in C1, če se kandidat za voznika usposablja z vozilom, ki ga sam zagotovi, in je šola vožnje vpisana v register šol vožnje za kategorijo B oziroma C ter vadbeno površina, na kateri je mogoče izvajanje predpisanih vaj iz prve učne stopnje programa usposabljanja kandidatov za voznike. Zaradi nejasnosti kakšno neprometno površino mora imeti šola vožnje (torej katero izvedbo vaj mora takšna neprometna površina omogočati), se le to natančneje določa v 4. točki prvega odstavka 30. člena. V letu 2015 je en kandidat opravljal teoretični del vozniškega izpita za kategorijo B1 in en kandidat praktični del vozniškega izpita za kategorijo C1. Zaradi tako neznatnega povpraševanja nobena šola vožnje ne zagotavlja več vozil za usposabljanje za navedeni kategoriji. Zaradi tega se dodaja izjema glede vozil, na katerih smejo šole vožnje usposablјati kandidate za ti dve kategoriji. V šolah vožnje smejo usposablјati kandidate za voznike samo učitelji vožnje in učitelji predpisov, ki imajo veljavna dovoljenja za opravljanje tega dela ter delo opravljajo na podlagi pogodbe o zaposlitvi za določen ali nedoločen čas s polnim delovnim časom. Spreminjajo se določbe, ki opredeljujejo oblike opravljanja dela učiteljev vožnje, učiteljev predpisov in strokovnih vodij šol voženj v šolah vožnje. Usposablјanja so po veljavnih predpisih možna tako na podlagi pogodb o zaposlitvi kot na podlagi podjemnih pogodb, po določi tega člena pa bo usposablјanje mogoče le na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi. Šole vožnje morajo urediti pogodbeno razmerja v roku šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona. Po začetku uporabe zakona o voznikih se je, zaradi ohlapnejših pogojev za opravljanje dejavnosti usposablјanja kandidatov za voznike, število šol voženj zelo povečalo, prav tako pa so kadri izvajali usposablјanja v več šolah voženj hkrati. Zaradi velikega števila sklenjenih podjemnih pogodb in velikega števila šol voženj je bil onemogočen tudi učinkovit inšpekcijski nadzor nad delovanjem šol voženj. Prav tako so bile zaznane nepravilnosti pri finančnem poslovanju šol voženj (finančni tokovi so tako potekali med samostojnimi podjetniki posamezniki, ki so imeli sklenjeno podjemno pogodbo ali celo pogodbo o poslovnem sodelovanju s šolo vožnje in med kandidati za voznike, namesto, da bi finančni tokovi potekali med šolo vožnje in kandidati za voznike). Zaradi varovanja javnega interesa je potrebno delovanje usposablјanja urediti na način kot je predlagan s to določbo, in sicer samo na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi za določen ali nedoločen čas s polnim delovnim časom. Predlog zakona določa, da predpise o varnosti cestnega prometa, osnove delovanja naprav in opreme na motornem vozilu, psihologijo v cestnem prometu in prometno etiko smejo v šoli vožnje poučevati učitelji predpisov z ustreznim veljavnim dovoljenjem za učitelja predpisov o varnosti cestnega prometa, učitelji vožnje z veljavnim dovoljenjem za učitelje vožnje, ki imajo najmanj višješolsko izobrazbo ali osebe, ki so bile zaposlene kot učitelj predpisov o varnosti cestnega prometa na dan 1. maja 1998 in imajo veljavno dovoljenje za učitelje vožnje. Za poučevanje predpisov o varnosti cestnega prometa je za osebe, ki imajo veljavno dovoljenje za učitelja vožnje, znižan starostni pogoj (deregulacija, izobrazbeni pogoj). Praktični del usposablјanja smejo v šoli vožnje poučevati učitelji vožnje z ustreznim veljavnim dovoljenjem za učitelja vožnje. Glede na veljavni zakon je nova določba, da zakoniti zastopnik šole vožnje ne more biti oseba, ki je bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper življenje in telo, spolno nedotakljivost, pravni promet, premoženje ali ogrožanje varnosti prometa z zaporno kaznijo najmanj treh let;

- praktičen del usposablјanja (34. člen predloga zakona). V tem členu je splošno določeno, da lahko vožnjo v cestnem prometu poučujejo učitelji vožnje, ki imajo veljavno dovoljenje za učitelja vožnje tiste kategorije, za katero poučujejo kandidate za voznike motornih vozil. Določene so izjeme, da lahko učitelj vožnje poučuje kandidate za voznike nižjih

kategorij, če ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje »višje« kategorije (tako na primer lahko kandidata za voznika motornih vozil kategorij AM, A1 in A2 poučuje učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje kategorije A). Učitelj vožnje je pri poučevanju odgovoren za varnost vožnje. V tem členu je v drugem odstavku dodana nova četrta točka, ki opredeljuje v katerem primeru lahko učitelj vožnje poučuje kandidate za voznike kategorije B, kadar je motornemu vozilu dodano priklopno vozilo, ki ni lahki priklopnik in največja dovoljena masa take skupine vozil presega 3.500 kg, a ne presega 4.250 kg. To je lahko zgolj učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za motorna vozila kategorije BE. V praksi je namreč kar veliko kandidatov, ki želijo opravljati vozniški izpit za zgoraj omenjeno kategorijo;

- izdaja in podaljšanje dovoljenj ter izobraževanje in dodatno usposabljanje učiteljev predpisov, učiteljev vožnje ter strokovnih vodij šol vožnje (od 35. do 39. člena predloga zakona). V predlogu zakona se na novo urejajo področja izdajanj in podaljševanj navedenih dovoljenj, predvsem pogojev za izdajo dovoljenj. Pri učiteljskih predpisov se znižuje nivo izobrazbe iz predpisane visokošolske na višješolsko izobrazbo, natančno se predpisuje postopek v primeru, da učitelj vožnje oziroma učitelj predpisov redno ni izvajal določenih usposabljanj, natančno se ureja čezmejno opravljanje poklica, pri učitelju vožnje se določa, da lahko dovoljenje za učitelja vožnje določene kategorije pridobi tudi oseba, ki ima veljavno vozniško dovoljenje ustrezne kategorije najmanj dve leti, če že ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje druge kategorije najmanj tri let (priznavanje že pridobljenih pravic in znanja), prav tako pa je določeno kdo v postopku odloča o priznavanju poklicnih kvalifikacij (predvsem v primerih, ko imajo osebe v drugi državi članici izdano dovoljenje oziroma enakovredno dokazilo, na podlagi katerega lahko opravljajo delo učitelja vožnje, učitelja predpisov ali strokovnega vodje šole vožnje);
- program usposabljanja kandidatov za voznike (40. člen predloga zakona). Teoretični del usposabljanja kandidatov za voznike je razdeljen na splošni in dodatni del, s tem da splošni del dejansko vključuje samo vsebine, ki so skupne vsem kategorijam vozniškega dovoljenja, v nasprotju s sedanjo ureditvijo, v kateri se splošni del programa usposabljanja kandidatov za voznike enači s programom za kategorijo B. Z navedeno spremembo se skrajša minimalen obseg trajanja splošnega dela teoretičnega usposabljanja iz 20 na 16 pedagoških ur, doda pa se dodatni del teoretičnega usposabljanja za B kategorijo. Določeno je tudi, kaj se šteje za veljaven splošni del teoretičnega usposabljanja ter veljaven dodatni del teoretičnega usposabljanja (priznavanje že opravljenih vsebin splošnega in dodatnega dela teoretičnega usposabljanja). Obseg trajanja dodatnega dela se prilagodi dejanskim potrebam za kategoriji AM in BE ter doda za kategorijo G, ki sedaj dodatnega dela sploh nima. Za uspešno končanje splošnega dela teoretičnega usposabljanja mora biti kandidat za voznika prisoten na predavanjih najmanj 80 odstotkov pedagoških ur, za uspešno končanje dodatnega dela teoretičnega usposabljanja pa 100 odstotkov pedagoških ur.

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE DOLOČB, KI POVZROČAJO TEŽAVE PRI SAMEM IZVAJANJU ZAKONA

Poleg že navedenih vsebin se dopolnjuje oziroma spreminja še naslednje:

✓ Pogoji za vožnjo vozil

V tem poglavju je predlagano naslednje:

- določena starost za vožnjo mopeda, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h. Zaradi določitve pojma kolo s pomožnim motorjem, v zakonu, ki ureja motorna

vozila, so nekatera kolesa s pomožnim motorjem postala mopedi. Za to kategorijo je bilo potrebno predpisati starostni pogoj za udeležbo v cestnem prometu. Ker so kolesa s pomožnim motorjem, po zakonu, ki ureja pravila v cestnem prometu, izenačena s kolesi, pa v tem zakonu ni potrebno posebno urediti pogojev za vožnjo teh, saj zanje veljajo enaki pogoji kot za vožnjo koles;

- vožnja s spremljevalcem. Spremljevalec osebe je lahko le oseba, ki izpolnjuje določene pogoje (drugi odstavek 54. člena predloga zakona) in ima prebivališče v Republiki Sloveniji. Pod pogoji sme oseba voziti s spremljevalcem največ dve leti od vpisa spremljevalca v evidenco o vozniških dovoljenjih in evidenčni karton vožnje (prej največ dve leti od začetka usposabljanja, pri čemer so bila različna tolmačenja o tem kdaj se je usposabljanje formalno začelo).

✓ Vozniško dovoljenje

V tem poglavju je predlagano naslednje:

- v 56. členu je določeno za koliko časa se izdaja vozniško dovoljenje za kategorijo F in G (torej dveh nacionalnih kategorij). Do sedaj to obdobje v zakonu ni bilo določeno;
- pri ponovni pridobitvi vozniškega dovoljenja se kot dokazilo o opravljenem programu zdravljenja odvisnosti (ki je bil določen kot pogoj za ponovno pridobitev vozniškega dovoljenja) zahteva zdravniško spričevalo, ki je izdano po opravljenem programu zdravljenja odvisnosti;
- kot subjekt, ki lahko v evidenco o vozniških dovoljenjih vnaša podatke, se poleg upravnih enot in izvajalcev zdravstvene dejavnosti navaja tudi sodišča. Z vzpostavitvijo elektronske povezave med evidencami, ki jih vodijo sodišča v zvezi s postopki, ki vplivajo na pravico do vožnje motornega vozila, z evidenco o vozniških dovoljenjih, bodo podatki iz pravnomočnih sodnih odločb v evidenco o vozniških dovoljenjih zapisovali avtomatsko z vpisom zadeve v vpisnike, ki jih vodijo sodišča.

✓ Zdravstveni pregledi voznikov

V tem poglavju je predlagano naslednje:

- veljavnost zdravniškega spričevala o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu (6 mesecev);
- kadar kandidat za voznika motornega vozila ali imetnik vozniškega dovoljenja ni zadovoljen z rezultatom opravljenega zdravstvenega pregleda lahko poda ugovor le pri posebni zdravstveni komisiji (zdravniško spričevalo, pridobljeno pri drugem izvajalcu zdravstvene dejavnosti se ne bo upoštevalo);
- če zdravnik specialist oziroma izbrani osebni zdravnik med pregledom ali zdravljenjem imetnika vozniškega dovoljenja utemeljeno podvomita o njegovi telesni in duševni zmožnosti za vožnjo motornega vozila, ga lahko tako zdravnik specialist kot tudi izbrani osebni zdravnik direktno napotita na kontrolni zdravstveni pregled (do sedaj je bila ta pristojnost določena le za izbranega osebnega zdravnika, zaradi česar je bil postopek napotitve dolgotrajnejši, saj je zdravnik specialist o stanju obveščal izbranega osebnega zdravnika, slednji pa je potem imetnika vozniškega dovoljenja napotil na kontrolni zdravstveni pregled);
- daje se pravna podlaga za ureditev elektronske izmenjave podatkov med izvajalci oziroma pooblaščenimi izvajalci zdravstvene dejavnosti in ministrstvom, pristojnim za promet, ki vodi evidenco o vozniških dovoljenjih. Vsebine iz zdravniškega spričevala v evidenco o vozniških dovoljenjih trenutno vnašajo upravne enote (predpisan rok za vnos, ki je najkasneje tri dni po prejemu zdravniškega spričevala), po predlogu pa se bodo vsebine zapisovale direktno pri izvajalcu oziroma pooblaščenem izvajalcu zdravstvene dejavnosti ter bodo takoj vidne v evidenci o vozniških dovoljenjih.

b. Način reševanja:

S predlaganim zakonom se ne posega v osnovna pravila veljavnega Zakona o voznikih.

c. Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlagani zakon je usklajen s predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o motornih vozilih, z Zakonom o prekrških (Uradni list RS, št. **Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US in 92/14 – odl. US**).

č) Usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je bil posredovan v medresorsko usklajevanje Ministrstvu za notranje zadeve, Ministrstvu za javno upravo, Ministrstvu za finance, Ministrstvu za zdravje, Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvu za pravosodje, Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, samoupravnim lokalnim skupnostim, Javni agenciji RS za varnost prometa, Inšpektoratu RS za infrastrukturo ter Ministrstvu za zunanje zadeve. Predlog zakona je usklajen / ni usklajen:

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Dodatnih sredstev za izvajanje predloga zakona ni potrebno zagotoviti. Sredstva za vzpostavitev ustreznih elektronskih povezav z izvajalci zdravstvene dejavnosti in sodišči so zagotovljena v okviru sredstev, namenjenih za nadgradnje evidence o voznških dovoljenjih (Pogodba št. 2430-16-100013 za »Vzdrževanje sistema RV« z dne 11.3.2016).

Ime proračunskega uporabnika: 2430 Ministrstvo za infrastrukturo;

Številka ukrepa projekta/Naziv ukrepa/projekta: 2411-11-0008 / Opravljanje prometne politike;

Šifra PP/Naziv PP: 765210 / Razvoj in urejanje prometa

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlagani zakon je usklajen s pravnim redom Evropske unije. Zagotovitev usklajenosti in uspešno izvajanje zelo obsežnega evropskega pravnega reda na področju voznikov je eden temeljnih ciljev predlaganega zakona.

Informacije glede organizacije zagotavljanja opravljanja voznških izpitov ter vsebin in obsega programov usposabljanja kandidatov za voznike v pravnih sistemih drugih držav so brez možnosti osebnih stikov ali uradnih poizvedovanj zelo težko dosegljive. Problem je lahko tudi zanesljivost, kadar se informacije pridobivajo posredno. Tako lahko npr. na uradni spletni strani EU (http://europa.eu/youreurope/citizens/national-contact-points/slovenia/index_en.htm?topic=vehicles) še vedno preberemo, da je so pri nas voznška dovoljenja v pristojnosti ministrstva za notranje zadeve.

V nadaljevanju so v zvezi z organizacijo zagotavljanja opravljanja voznških izpitov ter vsebin in obsega programov usposabljanja kandidatov za voznike navedene le nekatere temeljne informacije, ki so bile pridobljene preko spleta in drugih splošno dostopnih pisnih virov.

5.1 PODROČJE ORGANIZACIJE ZAGOTAVLJANJA OPRAVLJANJA VOZNIŠKIH IZPITOV TER VSEBIN IN OBSEGA PROGRAMOV USPOSABLJANJA KANDIDATOV ZA VOZNIKE

5.1.1 Švedska

Na Švedskem je ena vladna (javna) agencija (*Trafikverket*) zadolžena za zagotavljanje opravljanja voznških izpitov in druga (*Transportstyrelsen*) za izdajo voznških dovoljenj. Obe agenciji nudita informacije in izpeljavo online postopkov preko skupnega spletnega portala. Izpiti se, poleg Stockholma, kjer se teoretični izpiti opravljajo na eni lokaciji, praktični pa na petih, opravljajo še na 27 drugih lokacijah (krajih). Na vseh teh lokacijah so tudi pisarne, kjer je mogoče osebno urejati zadeve v zvezi z opravljanjem voznškega izpita, sicer pa je večino zadev mogoče urediti preko spleta.

5.1.2 Velika Britanija

Podobno kot na Švedskem je tudi v Veliki Britaniji ena vladna (javna) agencija (Driver and Vehicle Standards Agency) zadolžena za zagotavljanje opravljanja voznških izpitov in druga (Driver and Vehicle Licensing Agency) za izdajo voznškega dovoljenja.

5.1.3 Nizozemska

Na Nizozemskem zagotavlja opravljanje voznških izpitov neodvisni upravni organ v pristojnosti ministrstva za infrastrukturo in okolje, imenovan Centraal Bureau Rijvaardigheid (CBR). Izpiti se lahko opravljajo v vseh večjih mestih po državi. Izdaja voznških dovoljenj je v pristojnosti lokalnih uprav (*Gemeente*).

5.1.4 Hrvaška

Na Hrvaškem zagotavlja opravljanje voznških izpitov Hrvatski autoklub (HAK), ki ga je na podlagi javnega razpisa za to pooblastilo ministrstvo za notranje zadeve. Vozniško dovoljenje izda Policijska uprava oz. policijska postaja. Zagotavljanje voznških izpitov je organizirano regijsko (županije), v okviru izpitnih centrov in krajev, ki jih posamezni izpitni center pokriva. Na voznških izpitih ocenjujejo s strani ministrstva za notranje zadeve pooblaščen ocenjevalci (ovlašteni ispitivač).

5.2 PODROČJE USPOSABLJANJA KANDIDATOV ZA VOZNIKE

5.2.1 Švedska

Program usposabljanja združuje (prepleta) teoretična znanja in praktične spretnosti. Namen programa usposabljanja je usvojitev znanja, spretnosti in stališč, potrebnih za izpolnitev zahtev glede ravnanja v prometu, in ga sestavljajo naslednje vsebine:

<u>Teoretični del</u>	<u>Praktični del</u>
1. Znanje o vozilu	2. Znanje o vozilu
3. Prometni predpisi	4. Obvladovanje vozila
5. Tvegane situacije v prometu	6. Vožnja v prometu
7. Zmožnosti voznika	8. Vožnja v posebnih pogojih
9. Posebnosti in drugi predpisi	

1. Kandidat usvoji temeljna znanja glede konstrukcije vozil ter o učinkih vozil in vožnje na okolje in na gospodarno potekanje prometa.

2. Kandidat prepozna vse večje okvare in izrabljenost delov vozila, ki so povezani z varnostjo, in tudi zna odpraviti manjše tovrstne težave.

3. Kandidat se spozna predvsem s pravili cestnega prometa, ki so nujna za medsebojno delovanje udeležencev v prometu.

4. Kandidat pridobi spretnosti, ki so potrebne za koordinirano, okretno in natančno obvladovanje

vozila v skladu z vsakokratnimi prometnimi okoliščinami.

5. Kandidat spozna številna tveganja v prometu, se nauči prepoznati skrite nevarnosti in spozna, kako hitro se vozniki v številnih prometnih situacijah znajdejo povsem na robu.

6. Kandidat pridobi znanje in spretnosti ter se seznanj s stališči, ki so potrebna za vožnjo vozila v sožitju z drugimi udeleženci v prometu, kakor tudi za nadaljnji razvoj takšnega ravnanja. Kandidat tudi spozna in usvoji prednosti defenzivne vožnje ter je zmožen prilagajati hitrost vsakokratnim prometnim okoliščinam.

7. Kandidat se seznanj z mejami človekovih sposobnosti, da bi znal realno oceniti lastne zmožnosti v prometu, s posebnim poudarkom, da dobrega voznika označujeta osebnostna zrelost in spoštovanje do vseh drugih udeležencev v prometu.

8. Kandidat usvoji spretnosti in znanja, ki so potrebna za varno vožnjo ob zmanjšani vidljivosti, ponoči in na spolzkih podlagah.

9. Kandidat se spozna s predpisi, ki urejajo specifična področja, kot je vožnja v naselju, po avtocesti, ponoči, v zimskih razmerah, kakor tudi področja, kot so voziška dovoljenja, prekrški ali prevoz tovora.

Vsaka od vsebin vsebuje določeno število različnih vaj in informacije o pomožnih ciljih, ki jih je treba doseči.

5.2.2 Finska

Na Finskem je program razdeljen na 10 področij:

1. Osnove usposabljanja za voznika
2. Temeljni pogoji za varno vožnjo
3. Prometne nesreče in tveganja za voznika
4. Vozila in tveganja, povezana z njimi, gospodarna vožnja, vzdrževanje vozil
5. Posebnosti drugih udeležencev v prometu
6. Ravnanje v težkih ali izjemnih pogojih, avtomobilsko zavarovanje, onesnaževanje
7. Nevarnosti za okolje in druge udeležence v prometu
8. Ravnanje v primeru prometne nesreče
9. Prometna signalizacija
10. Načrtovanje poti

Od vsakdanjih vsebin in tistih, ki jih predpisuje direktiva o voziških dovoljenjih, izstopata le prvo in zadnje področje. Pri temeljih usposabljanja za voznika se kandidat seznanj z usposabljanjem, prometnim sistemom in vozili. V okviru tega področja kandidat spozna cilje usposabljanja in celostno podobo prometa kot sistema. Seznanj se tudi s prometno varnostjo in tem, kako je mogoče zmanjšati negativne vplive cestnega prometa na okolje. Načrtovanje poti, ki je zadnje področje, pa že posega na tretjo raven GDE-matrike in tako pomeni korak v preseganju zahtev direktive.

5.2.3 Islandija

Teoretično usposabljanje vsebuje naslednje teme:

1. Pravila cestnega prometa in prometna signalizacija
2. Človeški dejavnik, odgovornosti voznika, kot je pomembnost upoštevanja in spoštovanja drugih udeležencev v prometu, vpliv alkohola, mamil in utrujenosti.
3. Temeljni vidiki vožnje, ki zadevajo varnostno razdaljo, zavorne poti in stabilnost vozila v različnih cestnih pogojih.
4. Dejavniki tveganja, povezani z različnimi cestnimi pogoji, s posebnim poudarkom na vplivu vremena.
5. Posebna tveganja, povezana s pomanjkanjem izkušenj ranljivejših uporabnikov cest, kot so otroci, pešci, kolesarji in drugi.
6. Splošni in posebni predpisi, ki zadevajo dokumente, povezane z uporabo vozila, tehničnimi pregledi in avtomobilskim zavarovanjem, ravnanje v primeru prometne nesreče ter varnostne ukrepe pri prevozu tovora in potnikov.

7. Dejavniki, povezani z varnostjo voznika, potnikov in drugih udeležencev v prometu, pravila, ki zadevajo uporabo vozila v odnosu do okolja.

Čeprav Islandija ni članice EU, so njihove vsebine teoretičnega dela izpita skoraj enake tistim, ki jih določa *direktiva*.

5.2.4 Norveška

1. Teoretični del usposabljanja, je razdeljen na naslednjih pet področij:
2. Uvod
3. Ljudje v prometu
4. Vozilo, cesta in prometno okolje
5. Ravnanje v prometu
6. Odgovornosti voznika
7. Vsako od petih področij je razdeljeno na številne teme, ki so temeljito razložene.

1. Uvod

V uvodu kandidat predvsem izve, kateri so glavni cilji usposabljanja, se seznanj s pogoji za pridobitev vozniškega dovoljenja in predpisi, ki zadevajo usposabljanje za voznika.

2. Ljudje v prometu

V tej fazi so v središču pozornosti udeleženci v prometu. Kandidat se seznanj z zmožnostmi in omejitvami različnih uporabnikov cest ter psihološkimi, socialnimi in drugimi dejavniki, ki vplivajo na voznikovo ravnanje v prometu. Voznikova dejanja v prometu so namreč večinoma pogojena s tem, kako doživlja sebe, druge uporabnike cest in prometno okolico. Kandidat tudi izve, kako omejiti vpliv vseh tistih osebnih, socialnih in situacijskih dejavnikov, ki negativno vplivajo na prometno varnost. Kandidat se nauči odnosa do drugih udeležencev v prometu, še posebej tistih bolj izpostavljenih in ranljivejših. Vožnja vozila mu je predstavljena kot proces, ki učinkuje prek zavedanja, razumevanja in odločitve. Nazadnje se seznanj še s tem, kako je prometni sistem prilagojen značilnostim človeka kot voznika.

3. Vozilo, cesta in prometno okolje

V tem delu se kandidat seznanj s pomenom tehnične brezhibnosti vozila, kako zanjo skrbeti in prepoznati vse tehnične pomanjkljivosti, ki vplivajo na varno potekanje prometa. Izve tudi, kakšen je vpliv vrste in stanja vozila ter načina vožnje na okolje. Kandidat pridobi potrebno znanje o prometni signalizaciji in opremi cest ter širše o prometnem okolju, ki je povezano z vožnjo v prometu. Seznanj se tudi z vsemi predpisi, ki so pomembni za varno, tekoče in okolju prijazno potekanje prometa. Pridobi znanja v zvezi z različnimi cestnimi površinami in tem, kako na njih ravnati. Seznanj se s statistiko prometnih nesreč in dejstvom, da je varnost cestnega prometa stvar vzajemnega delovanja med voznikom, vozilom, cesto in okolico.

4. Ravnanje v prometu

V tem delu so vsebine, ki spodbujajo k pravilnemu, varnemu, učinkovitemu in okolju prilagojenemu ravnanju v prometu. Tako se kandidat uči usklajenega delovanja z vidika predpisov, fizikalnih zakonov in psihologije. Nauči se prepoznavati tvegane situacije, oceniti njihovo resnost in se jim izogniti. Kandidat naj bi doumel, da je vožnja vozila nevarna naloga, ki zahteva kompleksen pristop in zrelega človeka.

5. Odgovornost voznika

Namen tega dela usposabljanja je seznaniti kandidata z odgovornostmi, ki jih imata lastnik vozila in tisti, ki ga upravlja. Kandidat spozna zakonsko ureditev in administrativne postopke na področju registracije vozila, zavarovanja, prometnih nesreč in drugega.

Izjava o skladnosti (oblika pdf) – izvoz iz baze RPS

Korelacijska tabela (oblika pdf) – izvoz iz baze RPS

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

ODPRAVA ADMINISTRATIVNIH BREMEN ZA IZVAJALCE ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI IN UPRAVNE ENOTE (vpisovanje zdravniških spričeval)

Z vzpostavitvijo ustreznih elektronskih povezav med izvajalci zdravstvene dejavnosti in ministrstvom, pristojnim za promet, ki vodi evidenco o voznških dovoljenjih, bodo razbremenjeni tako uslužbenci, zaposleni na upravnih enotah, kot tudi izvajalci zdravstvene dejavnosti. Administrativno breme je tako na izvajalcu zdravstvene dejavnosti (izdaja zdravniškega spričevala v papirni obliki) kot tudi na upravni enoti (vnos vsebine iz zdravniškega spričevala v evidenco o voznških dovoljenjih). Z vzpostavitvijo ustreznih elektronskih povezav bodo zapisi o rezultatih opravljenega zdravstvenega pregleda zapisani direktno v evidenco o voznških dovoljenjih. Pooblastilo za vpis podatkov v samo evidenco pa bo, glede na predlog 67. člena tega zakona, podeljeno tudi pristojnim izvajalcem zdravstvene dejavnosti. V prehodni določbi predloga zakona pa je določen tudi skrajni rok treh let za vzpostavitev ustreznih elektronskih povezav.

ODPRAVA ADMINISTRATIVNIH BREMEN ZA UPRAVNE ENOTE (vpisovanje kazenskih sankcij)

Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij v 124. členu določa, da se kazen prepovedi vožnje motornega vozila za potrebe izvrševanja te kazni vpiše v evidenco o voznških dovoljenjih. Določba 124. člena Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij se smiselno uporablja tudi za izvršitev kazni prepovedi vožnje motornega vozila osebi, ki ima tuje voznško dovoljenje, stranske sankcije prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja, stranske sankcije prepovedi vožnje motornega vozila, varnostnega ukrepa odvzema voznškega dovoljenja ter varstvenega ukrepa prepovedi vožnje motornega vozila, izrečenega v postopku o prekršku. Do vzpostavitve ustreznih elektronskih povezav opravi vpis v evidenco o voznških dovoljenjih upravna enota v kraju sedeža sodišča, ki je izreklo kazen prepovedi vožnje motornega vozila. Sodišče mora overjen prepis sodbe s potrdilom o izvršljivosti poslati pristojni upravni enoti v osmih dneh po pravnomočnosti sodbe oziroma po njeni vročitvi obsojencu.

Prav tako Zakon o prekrških določa, da mora prekrškovni organ brez odlašanja obvestiti organ, ki vodi evidenco o voznških dovoljenjih v kraju sedeža sodišča, pristojnega za izrek prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja po tem zakonu o začasno odvzetem voznškem dovoljenju tistih vrst in kategorij, za katere je storilec imel dovoljenje, ko je storil prekršek, oziroma o izrečeni prepovedi nadaljnje vožnje motornega brez odvzema voznškega dovoljenja vozila. Sodišče sklep o začasnem odvzemu voznškega dovoljenja (prvi odstavek 113. b člena Zakona o prekrških) vroči tudi organu iz prejšnjega stavka in priloži voznško dovoljenje, če je bilo odvzeto. Upravni enoti vroči tudi sklep o zavrženju ali zavrnitvi predloga za odvzem voznškega dovoljenja (četrti odstavek 113. b člena Zakona o prekrških) in vse nadaljnje sklepe, izdane v postopku z ugovorom in pritožbo zoper sklep o predlogu za odvzem voznškega dovoljenja. Glede izvršitve začasnega odvzema voznškega dovoljenja se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, o prepovedi vožnje motornega vozila, razen določb o rokih za odreditev in izvršitev vpisa.

Z vzpostavitvijo ustreznih elektronskih povezav med sodišči (vpisniki sodišč) in ministrstvom, pristojnim za promet, ki vodi evidenco o voznških dovoljenjih, bodo razbremenjeni uslužbenci, zaposleni na upravnih enotah. Podatki o kazenskih sankcijah se bodo z vzpostavitvijo ustreznih elektronskih povezav zapisovali direktno v evidenco o voznških dovoljenjih. Pooblastilo za vpis podatkov v samo evidenco pa bo, glede na predlog 67. člena tega zakona, podeljeno tudi pristojnim sodiščem.

SPOŠTOVANJE NAČELA »VSE NA ENEM MESTU« (vodenje prekrškovnega postopka ob storitvi prekrška – lažna izjava o pogrēšitvi ali kraji voznškega dovoljenja)

Veljavni Zakon o voznikih v 21. členu določa, da nadzor nad izvajanjem določb zakona, ki določajo prekrške v cestnem prometu, izvaja policija. V primerih, ko ni podana pristojnost policije, pa delo

prekrškovnega organa opravlja inšpektorat, pristojen za promet.

Eden od takšnih primerov je tudi podana lažna izjava o pogošitvi ali kraji voznškega dovoljenja, katerega dejanje je v Zakonu o voznikih določeno kot prekršek (sedmi odstavek 59. člena Zakona o voznikih). O navedeni kršitvi je v večini primerov seznanjena upravna enota, bodisi na podlagi obvestila tujega organa, ki je zamenjal slovensko voznško dovoljenje za tuje voznško dovoljenje bodisi na podlagi izjave osebe, ki se v nadaljevanju izkaže kot lažna izjava. Ko je upravna enota seznanjena s temi dejstvi, o tem obvesti inšpektorat, pristojen za promet, ki vodi postopek o prekršku. Zaradi spoštovanja načela vse na enem mestu z vidika dela upravnih enot, se v predlogu zakona določa, da so za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku (vezano na storitev prekrška - podaja lažne izjave o pogošitvi ali kraji voznškega dovoljenja) pristojne upravne enote.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Z vzpostavitvijo elektronskih povezav z izvajalci zdravstvene dejavnosti stranki, v postopku priglasitve na voznški izpit, ne bo več potrebno s pisnim zdravniškim spričevalom dokazovati, da je telesno in duševno zmožna za vožnjo motornega vozila. Upravna enota bo to dejstvo lahko preverila z vpogledom v evidenco o voznških dovoljenjih (zavihek zdravniška spričevala).

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Spreminjajo se določbe, ki opredeljujejo oblike opravljanja dela učiteljev vožnje, učiteljev predpisov in strokovnih vodij šol voženj v šolah vožnje. Usposabljanja so po veljavnih predpisih možna tako na podlagi pogodb o zaposlitvi kot na podlagi podjemnih pogodb, po določbi tega člena pa bo usposabljanje mogoče le na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi. Šole vožnje morajo urediti pogodbeno razmerja v roku šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona. Po začetku uporabe zakona o voznikih se je, zaradi ohlapnejših pogojev za opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov za voznike, število šol voženj zelo povečalo, prav tako pa so kadri izvajali usposabljanja v več šolah voženj hkrati. Zaradi velikega števila sklenjenih podjemnih pogodb in velikega števila šol voženj je bil onemogočen tudi učinkovit inšpekcijski nadzor nad delovanjem šol voženj. Prav tako so bile zaznane nepravilnosti pri finančnem poslovanju šol voženj (finančni tokovi so tako potekali med samostojnimi podjetniki posamezniki, ki so imeli sklenjeno podjemno pogodbo ali celo pogodbo o poslovnem sodelovanju s šolo vožnje in med kandidati za voznike, namesto, da bi finančni tokovi potekali med šolo vožnje in kandidati za voznike). Zaradi varovanja javnega interesa je potrebno delovanje usposabljanja urediti na način kot je predlagan s to določbo, in sicer samo na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi za določen ali nedoločen čas s polnim delovnim časom.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Zakon bo po uveljavitvi predstavljen vsem zaposlenim na upravnih enotah, ki delajo na področju voznških dovoljenj (predvidena je izvedba šestih delavnic).

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:
Spremljanje izvajanja predpisa bo potekalo kot doslej.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Dne 26.5.2015 je bila javno objavljena namera o začetku priprave zakona in poziv k tvornemu sodelovanju strokovne in druge zainteresirane javnosti k pripravi predpisa. Določen je bil rok za posredovanje predlogov za prenavo zakona (26.6.2015). Ministrstvo za infrastrukturo je prejelo predloge s strani naslednje strokovne in druge zainteresirane javnosti:

- Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (OZS), z dne 23.6.2015,
- MJU, Služba za lokalno samoupravo z dne 18.6.2015,
- Zveza Združenj šoferjev in avtomehaničarjev Slovenije z dne 23.6.2015
- FURS z dne 10.6.2015,
- MZ z dne 31.7.2015 in 3.12.2015,
- MKGP z dne 26.6.2015,
- Upravna enota Kranj z dne 22.6.2015,
- Upravna enota Velenje z dne 18.6.2015,
- Upravna enota Žalec z dne 16.7.2015,
- Upravna enota Novo mesto z dne 26.6.2015,
- Upravna enota Slovenj Gradec z dne 26.6.2015,
- Upravna enota Škofja Loka z dne 8.6.2015,
- Upravna enota Ljubljana z dne 11.11.2015,
- MNZ z dne 30.6.2015,
- AVP z dne 19.6.2015, 24.6.2015 in 21.12.2015
- Marko Razboršek, Oplotnica z dne 1.6.2015,
- Polona Kavar Glavič z dne 29.7.2015,
- Šola vožnje AŠ-AMD, d.o.o. z dne 11.6.2015,
- Franc Predni z dne 26.6.2015,
- Kastelec Lado s.p. z dne 23.6.2015,
- Damijan Škafar z dne 23.6.2015,
- Mirko Gliha z dne 1.6.2015,
- AMZS z dne 26.6.2015 in 15.12.2015,
- Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) z dne 26.6.2015, 14.12.2015 in 15.12.2015 ter
- IRSI z dne 4.12.2015.

Na podlagi prejetih predlogov so nadalje potekali usklajevalni sestanki z naslednjimi deležniki, in sicer:

- 18.11.2015 z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- 19.11.2015 z Ministrstvom za zdravje,
- 24.11.2015 s Policijo in Inšpektoratom RS za infrastrukturo,
- 25.11.2015 z Javno agencijo RS za varnost prometa (AVP),
- 7.12.2015 z AMZS,
- 8.12.2015 z GZS in AVP
- 21.12.2015 z Ministrstvom za javno upravo in Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- 22.12.2015 z Inšpektoratom RS za infrastrukturo,
- 23.12.2015 in 4.3.2016 z AVP.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

Pri delu Državnega zbora Republike Slovenije in delovnih teles bodo sodelovali:

- dr. Peter Gašperšič, minister, Ministrstvo za infrastrukturo,
- mag. Klemen Grebenšek, državni sekretar, Ministrstvo za infrastrukturo,
- mag. Klemen Potisek, državni sekretar, Ministrstvo za infrastrukturo,

- mag. Darja Kocjan, v.d. generalne direktorice Direktorata za kopenski promet, Ministrstvo za infrastrukturo,
- Bogdan Potokar, vodja Sektorja za cestni promet in logistiko, Ministrstvo za infrastrukturo,
- Brigita Miklavc, podsekretarka, Ministrstvo za infrastrukturo,
- Helena Wechtersbach, višja svetovalka, Ministrstvo za infrastrukturo,
- Alojz Habič, sekretar, Ministrstvo za infrastrukturo.

II. BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

(1) S tem zakonom se določajo načrtovanje in izvajanje nalog za preventivo in varnost v cestnem prometu, pravila in pogoji za udeležbo voznikov v cestnem prometu, pravila in pogoji za usposabljanje kandidatov za voznike motornih vozil, pogoji za delovanje šol vožnje, pravila in pogoji za opravljanje vozniškega izpita ter pogoji opravljanja zdravstvenih pregledov in dodatnih usposabljanj voznikov.

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o voznških dovoljenjih (UL L št. 403 z dne 30. 12. 2006, str. 18; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2006/126/ES), zadnjič spremenjena z Direktivo Komisije 2015/653/EU z dne 24. april 2015 o spremembi Direktive 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta o voznških dovoljenjih (UL L št. 107 z dne 25. 4. 2015, str. 68) in Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L št. 376 z dne 27. 12. 2006, str. 36).

(3) S tem zakonom se določajo globe za prekrške za izvrševanje Uredbe (ES) 1071/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih pravilih glede pogojev za opravljanje dejavnosti cestnega prevoznika in o razveljavitvi Direktive Sveta 96/26/ES (UL L št. 300 z dne 14. 11. 2009, str. 51).

2. člen (pomen izrazov)

- (1) Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:
1. voznik oziroma voznica (v nadaljnjem besedilu: voznik) je oseba, ki na cesti vozi vozilo;
 2. motorno vozilo je vsako vozilo na motorni pogon, ki se običajno uporablja za prevoz oseb ali blaga po cesti ali za cestno vleko vozil, ki se uporabljajo za prevoz oseb ali blaga. Ta pojem vključuje trolejbus, to so vozila, priključena na električni drsnik, ki ne vozijo po tirih, ne vključuje pa kmetijskih ali gozdarskih traktorjev. Kmetijski ali gozdarski traktor je vozilo na motorni pogon, ki vozi po kolesih ali tirih in ima najmanj dve osi ter katerega glavna funkcija je vlečna moč. Zasnovano je predvsem za vlečenje, potiskanje, prevažanje ali pogon različnih orodij, naprav ali priklopnih vozil, ki se uporabljajo v kmetijstvu ali gozdarstvu. Uporaba za prevoz oseb ali blaga po cesti ali za vleko vozil, ki se uporabljajo za prevoz oseb ali blaga na cesti, je samo sekundarna funkcija. V nadaljnjem besedilu tega zakona se za motorna vozila ter kmetijske in gozdarske traktorje uporablja izraz motorno vozilo;

3. voznik začetnik oziroma voznica začetnica (v nadaljnjem besedilu: voznik začetnik) je voznik motornega vozila do dopolnjenega 21. leta starosti in voznik motornega vozila dve leti od prve pridobitve vozniškega dovoljenja ne glede na to, ali je bilo pridobljeno v Republiki Sloveniji ali tujini. Voznik začetnik je tudi voznik motornega vozila dve leti od prve pridobitve vozniškega dovoljenja za vožnjo motornih vozil katere od kategorij A2, A ali B, čeprav že ima vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorij AM, A1, B1, F ali G;
4. imetnik vozniškega dovoljenja oziroma imetnica vozniškega dovoljenja (v nadaljnjem besedilu: imetnik vozniškega dovoljenja) je oseba, ki ji je izdano vozniško dovoljenje;
5. šola vožnje je organizacijska oblika, ki izvaja dejavnost usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil;
6. kandidat za voznika motornega vozila oziroma kandidatka za voznika motornega vozila (v nadaljnjem besedilu: kandidat za voznika) je oseba, ki se v šoli vožnje usposablja za voznika motornih vozil ali skupine vozil;
7. učitelj predpisov oziroma učiteljica predpisov (v nadaljnjem besedilu: učitelj predpisov) je oseba, ki v šoli vožnje poučuje predpise o varnosti cestnega prometa;
8. učitelj vožnje oziroma učiteljica vožnje (v nadaljnjem besedilu: učitelj vožnje) je oseba, ki na podlagi dovoljenja v šoli vožnje poučuje praktični del usposabljanja;
9. ocenjevalec oziroma ocenjevalka na vozniskem izpitu (v nadaljnjem besedilu: ocenjevalec na vozniskem izpitu) je oseba, ki je pooblaščen za ocenjevanje na vozniskih izpitih;
10. spremljevalec voznika oziroma spremljevalka voznika (v nadaljnjem besedilu: spremljevalec voznika) je oseba, ki je kot spremljevalec vpisana v evidenco o vozniskih dovoljenjih in v evidenčni karton vožnje ter ima pravico spremljati kandidata za voznika, ki vozi v cestnem prometu in še ni opravil praktičnega dela vozniškega izpita;
11. zdravniško spričevalo je izkaz o telesni in duševni zmožnosti za vožnjo motornih vozil kandidata za voznika ali voznika;
12. strokovni nadzor je nadzor nad vsebino, obsegom, strokovnostjo in kakovostjo izvajanja nalog, ki jih izvajalci opravljajo na podlagi določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi;
13. običajno prebivališče je kraj, v katerem oseba navadno stanuje, to pomeni vsaj 185 dni v vsakem koledarskem letu zaradi osebnih in poklicnih vezi ali v primeru osebe brez poklicnih vezi zaradi osebnih vezi, ki kažejo tesno povezavo med to osebo in krajem, v katerem živi. Za običajno prebivališče osebe, katere poklicne vezi so v drugem kraju kakor njene osebne vezi, in ki zaradi tega živi v različnih krajih v dveh ali več državah, se šteje kraj njenih osebnih vezi, če se ta oseba redno vrača v ta kraj. Kadar oseba živi v državi, da bi izpolnila nalogo z določenim trajanjem, ni treba, da je ta zadnji pogoj izpolnjen. Obiskovanje univerze ali šole v drugi državi ne pomeni prenosa običajnega prebivališča. Izraz običajno prebivališče se uporablja le za namene, določene v tem zakonu;
14. osebni avtomobil je motorno vozilo, ki spada v kategorijo B in je zasnovano ter izdelano za prevoz oseb.

(2) Drugi izrazi o vozilih, voznikih, cestah, delih ali vrstah cest imajo v tem zakonu enak pomen, kot ga določajo predpisi o motornih vozilih, pravilih cestnega prometa, javnih cestah in prevozih v cestnem prometu.

II. PREVENTIVA IN VZGOJA V CESTNEM PROMETU

3. člen

(nacionalni program za varnost cestnega prometa)

(1) Republika Slovenija določi nacionalni program varnosti cestnega prometa, s katerim se za obdobje desetih let določijo prednostne naloge in cilji za zagotovitev večje varnosti cestnega prometa.

(2) Naloge na področju priprave in usklajevanja nacionalnega programa varnosti cestnega prometa, opravlja ministrstvo, pristojno za promet.

4. člen

(javna agencija za varnost prometa)

(1) Regulatorne, razvojne, strokovne in druge naloge s področja voznikov, vozil, analitsko-raziskovalnih nalog, povezanih z varnostjo cestnega prometa, preventive, vzgoje, usposabljanja v cestnem prometu, neodvisnega raziskovanja dejavnikov za nastanek prometnih nesreč ter strokovnih nalog za pripravo in izvedbo nacionalnega programa varnosti cestnega prometa, izvaja Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa (v nadaljnjem besedilu: javna agencija).

(2) V imenu Republike Slovenije uresničuje ustanoviteljske pravice in izpolnjuje obveznosti Vlada Republike Slovenije.

(3) Glede vprašanj organizacije in delovanja javne agencije, ki s tem zakonom niso urejena, se uporablja zakon, ki ureja javne agencije.

5. člen

(vzgoja, usposabljanje in izobraževanje za varno udeležbo v cestnem prometu)

(1) Vsebine prometne vzgoje za varno udeležbo v cestnem prometu organizira in izvaja javna agencija ter sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v lokalnih skupnosti v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za šolstvo, in javnimi vzgojno-izobraževalnimi zavodi ter nevladnimi organizacijami, ki se ukvarjajo s preventivnimi dejavnostmi za področje varnosti cestnega prometa.

(2) Usposabljanja in izobraževanja s področja varnosti v cestnem prometu, prevozov v cestnem prometu, vozil, voznikov in varnosti cestne infrastrukture izvaja tudi javna agencija, ki organizira izobraževanja, usposabljanja, delavnice, preventivne dogodke, konference, seminarje, simpozije, forume in podobno.

(3) Stroške izvedbe storitev iz prejšnjega odstavka krijejo udeleženci. Sredstva, pridobljena iz tega naslova, so prihodki javne agencije.

6. člen

(sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v samoupravnih lokalnih skupnostih)

(1) Za načrtovanje in usklajevanje nalog preventive in vzgoje v cestnem prometu na lokalni ravni ustanovijo samoupravne lokalne skupnosti (v nadaljnjem besedilu: lokalne skupnosti) svete za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (v nadaljnjem besedilu: svet), kot samostojen in neodvisen organ.

(2) Svet imenuje predstavniški organ lokalne skupnosti, sestavljajo ga predstavniki organov lokalne skupnosti ter drugih organov, organizacij in institucij z območja lokalne skupnosti, katerih dejavnost je usmerjena k preventivi in vzgoji v cestnem prometu (npr. vzgojno izobraževalnih organizacij, organizacij civilne družbe, policije, šol vožnje, upravljavcev cest in drugih). Predstavniški organ lokalne skupnosti določi sestavo sveta, način delovanja in število članov oziroma članic (v nadaljnjem besedilu: članov) sveta in jih na podlagi predlogov organizacij in institucij iz prejšnjega stavka imenuje za mandatno dobo štirih let.

(3) Svet ocenjuje stanje varnosti v cestnem prometu na lokalni ravni, predlaga organom lokalne skupnosti programe za varnost cestnega prometa in ustrezne ukrepe za njihovo izvajanje, koordinira izvajanje nalog na podlagi programov za varnost cestnega prometa na lokalni ravni, predvsem pa sodeluje pri izvajanju prometne vzgoje, dodatnem izobraževanju in obveščanju udeležencev cestnega prometa o ukrepih za doseganje prometne varnosti, koordinira izdajanje in razširjanje prometno vzgojnih publikacij in drugih gradiv, pomembnih za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na lokalni ravni. Strokovno tehnične naloge za svet ter koordinacijo prometno-preventivnih aktivnosti na lokalni ravni izvaja strokovni delavec zaposlen v okviru uprave lokalne skupnosti. Svet sodeluje z javno agencijo in ministrstvom, pristojnim za promet.

(4) Svet se ustanovi za območje ene ali več lokalnih skupnosti. Sveti dveh ali več lokalnih skupnosti lahko ustanovijo skupni svet, s katerim določijo sestavo, naloge in način zagotavljanja

sredstev za delovanje skupnega sveta. Za usklajevanje dela na širšem območju se lahko sveti povezujejo in ustanovijo koordinativno telo.

(5) Sredstva za financiranje nalog preventive in vzgoje v cestnem prometu na lokalni ravni se zagotovijo s proračuni lokalnih skupnosti ter iz drugih sredstev.

7. člen (delovanje v javnem interesu)

Društva, ki delujejo na področjih, pomembnih za preventivo in varnost cestnega prometa, pridobijo status društva v javnem interesu skladno z zakonom, ki ureja društva, če razvijajo in izvajajo programe s področja preventive in varnosti v cestnem prometu (usposabljanje, dodatno izobraževanje, izdaja gradiv, promocija, razprave, predstavitve, razstave s področja varnosti cestnega prometa in podobno), razen dejavnosti šol vožnje.

III. JAVNA AGENCIJA ZA VARNOST PROMETA

8. člen (status javne agencije)

Javna agencija je pravna oseba javnega prava s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, ki jih določata ta zakon in zakon, ki ureja javne agencije.

9. člen (naloge javne agencije)

(1) Javna agencija na podlagi javnega pooblastila opravlja naslednje naloge:

1. izdaja odločb, izbira in pooblašča organizacij za opravljanje nalog s področja voznikov in vozil ter strokovni nadzor nad njihovim delom;
2. vodenje in upravljanje zbirk podatkov in evidenc homologiranih vozil, evidenc izdanih potrdil o skladnosti, zbirk podatkov in evidenc izdanih dovoljenj s področja dodatnega usposabljanja voznika začetnika, registra šol vožnje, evidence o opravljenih preizkusih usposobljenosti za ocenjevanje na voziškem izpitu, evidence o opravljenih izpitih in preizkusih usposobljenosti za kontrolorje in vodje tehničnih pregledov ter referente, neodvisnega preiskovanja dejavnikov za nastanek prometnih nesreč s smrtnim izidom, vzgojnih in preventivnih akcij, kolesarskih izpitov in tekmovanj, priznanj in nagrad;
3. naloge s področja ugotavljanja skladnosti vozil.

(2) Strokovne naloge javne agencije so:

1. izvajanje izobraževalnih programov s področja voznikov in vozil;
2. načrtovanje, vodenje in usklajevanje strokovnih nalog s področja varnosti cestnega prometa, potrebnih za izvajanje nacionalnega programa varnosti cestnega prometa, ter izvedbenih načrtov, ki zahtevajo sodelovanje državnih organov, lokalnih skupnosti, drugih organizacij, civilne družbe in strokovnjakov za varnost cestnega prometa (v nadaljnjem besedilu: strokovnjaki);
3. razvijanje in pospeševanje prometne vzgoje, izdajanje in priprava prometno vzgojnih publikacij in drugega gradiva (letaki, plakati, brošure, filmi, spletno gradivo, ipd.), razvijanje in izvajanje preventivnih programov, kampanj in akcij za varnost cestnega prometa;
4. strokovna pomoč in sodelovanje s sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na lokalni ravni, koordinacija in spremljanje njihovih aktivnosti, zagotavljanje preventivnih gradiv in možno sofinanciranje programov na lokalni ravni.

(3) Analitsko-raziskovalne naloge javne agencije so:

1. priprava analiz in poročil, ocenjevanje stanja varnosti cestnega prometa in sodelovanje pri oblikovanju politike na tem področju;

2. proučevanje, načrtovanje, analiziranje in predlaganje strokovnih podlag za izdelavo nacionalnega programa varnosti cestnega prometa ter drugih strateških dokumentov in predpisov s tega področja;
3. organiziranje in opravljanje analitskega in raziskovalnega dela ter izdajanje strokovnih mnenj in ekspertiz o varnosti cestnega prometa, pa tudi spodbujanje raziskovalnega dela na tem področju pri drugih izvajalcih.

(4) Javna agencija opravlja tudi naslednje naloge:

1. načrtovanje, organizacija in izvajanje neodvisnega raziskovanja dejavnikov za nastanek prometnih nesreč;
2. preverjanje varnosti cestne infrastrukture v vseh fazah načrtovanja in obratovanja, ki temelji na presoji idejne zasnove in projektne dokumentacije ter pregledu obstoječe cestne infrastrukture;
3. organiziranje usposabljanja izvajalcev programov usposabljanja, določenih s tem zakonom ter razvijanje in izvajanje različnih oblik dodatnega usposabljanja udeležencev v cestnem prometu;
4. zagotavljanje opravljanja vozniških izpitov;
5. organiziranje in razvijanje mednarodnega sodelovanja na področjih voznikov, vozil, preventivnega, vzgojnega in raziskovalnega dela ter na drugih področjih, pomembnih za varnost cestnega prometa;
6. sodelovanje z raziskovalnimi in vzgojno-izobraževalnimi zavodi, gospodarskimi organizacijami in združenji, državnimi organi, sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v lokalnih skupnostih ter s posameznimi znanstvenimi delavci in strokovnjaki, ki delujejo na področjih, pomembnih za varnost cestnega prometa;
7. sodelovanje z nevladnimi in drugimi organizacijami civilne družbe, ki delujejo na področjih, pomembnih za varnost cestnega prometa, ter sofinanciranje njihovega delovanja;
8. podeljevanje priznanj in nagrad na področju preventive, vzgoje in varnosti cestnega prometa;
9. druge naloge v skladu s predpisi, ki urejajo varnost cestnega prometa.

10.člen **(organi javne agencije)**

(1) Organa javne agencije sta svet javne agencije in direktorica oziroma direktor (v nadaljnjem besedilu: direktor).

(2) Svet javne agencije sestavlja 11 članov, ki jih ustanovitelj v svet javne agencije imenuje za dobo petih let z možnostjo ponovnega imenovanja. Šest članov sveta javne agencije imenuje neposredno, pet članov pa na podlagi javnega poziva izmed predstavnikov uporabnikov, strokovnih organizacij in organizacij civilne družbe.

(3) Svet javne agencije ima na področju preventive in vzgoje posvetovalno telo, Odbor za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije, ki daje pobude in predloge za načrtovanje programa dela javne agencije in finančnega načrta na področju preventive in vzgoje. Sestavljajo ga predstavniki svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu lokalnih skupnosti ter predstavniki strokovne javnosti in civilne družbe. Število članov, način njihovega imenovanja, vsebino in način dela določa ustanovitveni akt. Svet javne agencije ima lahko poleg navedenega tudi druga posvetovalna telesa.

(4) Za direktorja javne agencije je lahko imenovana oseba, ki ima:

1. najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje, oziroma raven izobrazbe, pridobljeno po študijskih programih, ki v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, ustreza izobrazbi druge stopnje;
2. najmanj deset let delovnih izkušenj, ki jih je pridobila z delom na delovnih mestih, za katere je zahtevana najmanj izobrazba, določena v prejšnji alineji, od tega najmanj sedem let vodstvenih izkušenj;
3. izpolnjuje druge pogoje, določene z zakonom, ki ureja javne agencije in z ustanovitvenim aktom.

(5) Javni natečaj za imenovanje direktorja izvede svet javne agencije, ki Vladi Republike Slovenije predlaga kandidata za direktorja. Direktorja javne agencije imenuje Vlada Republike Slovenije.

11.člen
(financiranje javne agencije)

(1) Javna agencija se financira s:

1. prihodki iz proračuna Republike Slovenije,
2. prihodki iz pristojbin in povračil stroškov, ki jih v skladu s tarifo vplačajo predlagatelji storitev, kandidati za opravljanje vozniških izpitov in imetniki drugih listin, ki jih izdaja javna agencija,
3. prihodki od drugih dejavnosti.

(2) Iz proračuna se financirajo naloge iz 9. člena tega zakona.

(3) Pristojbine in plačila stroškov iz 2. točke prvega odstavka tega člena se zaračunavajo na podlagi tarife, ki jo po predhodnem soglasju vlade izda javna agencija, in so del odstopljenih javnofinančnih prihodkov.

(4) Presežek prihodkov, pridobljenih na podlagi določb 3. točke prvega odstavka tega člena, nad odhodki javne agencije:

- uporabi javna agencija za opravljanje in razvijanje dejavnosti,
- uporabi javna agencija za plačilo delovne uspešnosti zaposlenih v javni agenciji, kot je določeno v ustanovitvenem aktu javne agencije,
- vplača javna agencija v proračun ustanovitelja.

IV. PRISTOJNOSTI IN POOBLASTILA

12.člen
(pristojnost za odločanje v upravnih zadevah)

V upravnih zadevah, v katerih na prvi stopnji na podlagi tega zakona odločajo javna agencija in upravne enote, na drugi stopnji odloča ministrstvo, pristojno za promet, če ta zakon ne določa drugače.

13.člen
(pooblastila vlade)

(1) Vlada Republike Slovenije z uredbo določi ceno programa dodatnega usposabljanja za voznika začetnika.

14.člen
(pooblastila ministra, pristojnega za promet)

(1) Minister, pristojen za promet:

1. izda natančnejše predpise o opremljenosti in delu šol vožnje, načinu vodenja predpisanih evidenc in natančneje določi program usposabljanja kandidatov za voznike;
2. izda natančnejše predpise o obliki, načinu in pogojih vodenja registra kandidatov za voznike, evidenčnega kartona vožnje, dnevnega razvida vožnje, dnevnika usposabljanja ter izpisnega lista;
3. izda predpise o označevanju vozil, na katerih se usposablja kandidate za voznike, o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati ta vozila, in predpiše vsebino, barvo, obliko in dimenzije svetlobnih tabel ter »L« tablic;
4. predpiše natančnejše pogoje glede poslovnih prostorov, opreme in naprav ter kadrov, ki jih mora izpolnjevati organizacija za izvajanje programov usposabljanja učiteljev predpisov, učiteljev vožnje in strokovnega vodje šole vožnje;
5. določi program, po katerem se mora učitelj vožnje izobraževati in dodatno usposablјati ter način izvajanja in preverjanja znanja;
6. določi program, po katerem se mora učitelj predpisov in strokovni vodja šole vožnje izobraževati in dodatno usposablјati ter način izvajanja in preverjanja znanja;

7. predpiše obrazec dovoljenja za učitelja vožnje, učitelja predpisov in strokovnega vodjo šole vožnje ter določi postopek izdaje in podaljšanja veljavnosti, zamenjave dovoljenj in vodenja evidenc;
8. določi ceno tiskovin in obrazcev, ki se uporabljajo pri izvrševanju predpisov o voznikih;
9. izda natančnejše predpise o obliki, načinu in pogoje vodenja registra šol vožnje;
10. predpiše način označitve vozila pri vožnji s spremljevalcem;
11. predpiše obseg in vsebino programa dodatnega usposabljanja za voznike začetnike;
12. predpiše obrazec kartona voznika začetnika;
13. predpiše obrazec potrdila o opravljenem izpitu za izvajalca programa vadbe varne vožnje in skupinskih delavnic;
14. predpiše obseg in vsebino programa usposabljanja za izvajalce dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov in izpita ter obseg in vsebino programa rednega izpopolnjevanja znanja za osebe, ki izvajajo dodatno usposabljanje;
15. predpiše natančnejše pogoje, ki jih mora izpolnjevati pravna oseba oziroma samostojni podjetnik posameznik za izvajanje programov dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov;
16. predpiše natančnejše pogoje, ki jih mora izpolnjevati pravna oseba oziroma samostojni podjetnik posameznik za izvajanje programov dodatnega usposabljanja za varno vožnjo;
17. predpiše obseg in vsebino programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo ter obrazec potrdila o opravljenem programu dodatnega usposabljanja za varno vožnjo;
18. predpiše program in pogoje za izvajanje edukacijskih in psihosocialnih delavnic;
19. izda natančnejše predpise o programu, pogojih, ocenjevanju in načinu opravljanja voziškega izpita za voznika motornih vozil;
20. določi kraje in kategorije vozil, za katere se v posameznem kraju glede na predpisane pogoje za opravljanje voziškega izpita in značilnosti cestnega prometa (gostota cestnega prometa, raznolikost udeležencev v cestnem prometu, obseg, vrsta in raznolikost infrastrukture), lahko opravljajo voziški izpiti;
21. izda natančnejše predpise o vodenju izpitne dokumentacije, vodenju, posredovanju in objavljanju statistični podatkov o voziških izpiti ter o evidencah, ki jih vodi javna agencija v zvezi z opravljanjem voziških izpitov;
22. določi program usposabljanja in preizkus usposobljenosti za ocenjevanje na voziškem izpitu;
23. predpiše obrazec voziškega dovoljenja ter postopek za izdajo, podaljšanje veljavnosti, nadomestitev in zamenjavo voziških dovoljenj, enotne kode pripomočkov, ki jih mora voznik uporabljati pri vožnji vozila in omejitev ter način vodenja evidenc;
24. predpiše načine in postopke kontrole ter opremo inšpektorjev;
25. na podlagi enotnih ekonomskih normativov, ki jih pripravi Gospodarska zbornica Slovenije, določi najnižjo ceno učne ure usposabljanja kandidatov za voznike.

(2) Minister, pristojen za promet, na javnem razpisu izbere organizacijo:

1. za izdelavo obrazcev voziških dovoljenj, obrazcev vlog za izdajo voziških dovoljenj, obrazcev dovoljenj za učitelja vožnje, učitelja predpisov in strokovnega vodjo oziroma strokovno voditeljico (v nadaljnjem besedilu: strokovni vodja) šole vožnje ter obrazcev potrdil o opravljenem voziškem izpitu in drugih obrazcev, ki se izdajajo na podlagi tega zakona in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih predpisih ter vsebujejo predpisane zaščitne elemente;
2. za personalizacijo obrazcev voziških dovoljenj.

15. člen **(pooblastila ministra, pristojnega za zdravje)**

Minister, pristojen za zdravje:

1. izda predpise o vrsti in obsegu zdravstvenih pregledov, ki jih morajo opraviti kandidati za voznike in vozniki motornih vozil po tem zakonu in predpiše način, postopek izdaje ter obliko in vsebino zdravniških spričeval in potrdil o opravljenem pregledu;
2. določi pogoje, ki jih morajo za izvajanje zdravstvenih pregledov kandidatov za voznike in voznikov motornih vozil izpolnjevati javni zdravstveni zavodi in druge pravne in fizične osebe, ki opravljajo zdravstveno dejavnost na področju medicine dela, prometa in športa (v nadaljnjem besedilu: izvajalci zdravstvene dejavnosti);
3. določi pogoje, ki jih morajo za izvajanje kontrolnih zdravstvenih pregledov izpolnjevati izvajalci zdravstvene dejavnosti, ki opravljajo dejavnost medicine dela, prometa in športa;

4. na podlagi javnega poziva pooblasti izvajalce zdravstvene dejavnosti, ki opravljajo dejavnost medicine dela, prometa in športa (v nadaljnjem besedilu: pooblaščenici izvajalci zdravstvene dejavnosti) za opravljanje kontrolnih zdravstvenih pregledov voznikov motornih vozil in zdravstvenih pregledov kandidatov za voznike, ki jim je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja in določi pogoje za odvzem teh pooblastil;
5. imenuje posebno zdravstveno komisijo, ki opravlja zdravniške preglede po ugovoru kandidata za voznika in voznika motornega vozila, ki se ne strinja z zdravniškim spričevalom o telesni in duševni zmožnosti za vožnjo motornih vozil;
6. določi izvajalca za ugotavljanje zmožnosti za vožnjo oseb, ki morajo zaradi omejene telesne zmožnosti voziti prilagojeno vozilo, in za ugotavljanje prilagojenosti vozil za te osebe;
7. določi pogoje za izvajanje usposabljanj iz prve pomoči, program izpita iz prve pomoči ter način vodenja evidenc o opravljenem izpitu iz prve pomoči;
8. za opravljanje izpita in izvajanje usposabljanj iz prve pomoči pooblasti drugo organizacijo, ki izpolnjuje predpisane pogoje, če pristojna organizacija Rdečega križa ne izpolnjuje pogojev za izvajanje usposabljanj iz prve pomoči;
9. določi pogoje za oprostitev opravljanja izpita iz prve pomoči za kandidata za voznika;
10. predpiše merila za oblikovanje cen zdravstvenih pregledov kandidatov za voznike in voznikov.

16. člen **(pooblastila ministra, pristojnega za kmetijstvo in gozdarstvo)**

Minister, pristojen za kmetijstvo in gozdarstvo:

1. predpiše program usposabljanja za varno delo s traktorji in traktorskimi priključki;
2. predpiše pogoje, ki jih morajo izpolnjevati organizacije oziroma zavodi za izvajanje programa iz prejšnje točke;
3. pooblasti organizacije oziroma zavode za izvajanje programa iz 1. točke tega člena;
4. določi način izvajanja usposabljanja in način preverjanja usposobljenosti za varno delo s traktorjem in traktorskimi priključki, obliko in vsebino potrdila o usposobljenosti ter način vodenja evidenc. Evidenca mora vsebovati naslednje podatke: osebno ime, EMŠO, stalno oziroma začasno prebivališče, datum začetka in zaključka usposabljanja, številko izdanega potrdila o usposobljenosti;
5. predpiše pogoje, ki jih mora izpolnjevati izobraževalna ustanova s področja kmetijstva in gozdarstva za pripravo gradiv ter usposabljanje izvajalcev programa usposabljanja za varno delo s traktorji in traktorskimi priključki;
6. na javnem razpisu izbere izobraževalno ustanovo s področja kmetijstva in gozdarstva za pripravo gradiv ter usposabljanje izvajalcev programa usposabljanja za varno delo s traktorji in traktorskimi priključki.

17. člen **(pooblastila direktorja javne agencije)**

Direktor javne agencije:

1. lahko na podlagi javnega razpisa pooblasti organizacije za izvajanje programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov, programa usposabljanja izvajalcev usposabljanj voznikov začetnikov in programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo;
2. lahko na podlagi javnega razpisa pooblasti organizacije za izvajanje programa izobraževanja učiteljev vožnje, učiteljev predpisov in strokovnih vodij šol vožnje;
3. imenuje komisijo, pred katero bodo opravljali izpit oziroma preizkus:
 - kandidati za učitelja vožnje in učitelji vožnje,
 - kandidati za učitelja predpisov in učitelji vožnje,
 - kandidati za strokovnega vodjo šole vožnje,
 - kandidati za izvajalca usposabljanj voznikov začetnikov,
 - kandidati za izvajalca vadbe varne vožnje,
 - osebe, ki opravljajo preizkus usposobljenosti za ocenjevanje na vozniškem izpitu;
4. pooblasti osebo za ocenjevanje na vozniškem izpitu.

18. člen

(pooblastila ministra, pristojnega za obrambo)

Minister, pristojen za obrambo, v soglasju z ministrom, pristojnim za promet, podrobneje predpiše način in pogoje za vožnjo vojaških vozil, pri čemer določi zlasti število oseb in pogoje za prevoz oseb ter kategorijo vozniškega dovoljenja in vojaško usposobljenost voznikov.

19.člen

(pooblastilo za izvajanje ukrepov po tem zakonu)

Pooblašcene uradne osebe (policija in inšpektorji), ki izvajajo nadzor nad izvrševanjem tega zakona, pri nadzoru uporabljajo ukrepe, določene s tem zakonom ali drugimi predpisi, ki se nanašajo na varnost cestnega prometa.

V. POOBLASTILA INŠPEKCIJSKIH IN DRUGIH NADZORNIH ORGANOV

20.člen

(strokovni nadzor)

(1) Strokovni nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ki se nanašajo na vozniška dovoljenja in vozniške izpite, opravlja ministrstvo, pristojno za promet.

(2) Strokovni nadzor nad vsebino, obsegom, strokovnostjo in kakovostjo izvajanja dela subjektov, ki usposablajo kandidate za voznike, izvajajo programe za voznike začetnike, izvajajo programe usposabljanja in dodatnega usposabljanja za učitelja vožnje in učitelje predpisov, izvajajo programe dodatnih izobraževanj in usposabljanj voznikov, opravlja javna agencija.

(3) Na podlagi ugotovitev pri strokovnem nadzoru, obvestil organa, pristojnega za inšpekcijski nadzor, in policije, javna agencija:

1. izda poročilo o delu subjekta iz drugega odstavka tega člena;
2. izda pisno opozorilo, kadar se ugotovi, da gre za lažje nepravilnosti:
 - program ni izveden v predpisanem obsegu;
 - program ni izveden na predpisan način;
 - subjekt ne javi sprememb iz šestega odstavka 28. člena tega zakona;
 - subjekt ne izda izpisnega lista na zahtevo kandidata za voznika;
 - javne agencije ne obvešča o izvajanju programa v skladu s tem zakonom in predpisi;
3. pooblašчени organizaciji lahko odvzame pooblastilo ali izbriše šolo vožnje iz registra šol vožnje, kadar ugotovi, da gre za težje nepravilnosti:
 - če je bilo subjektu iz drugega odstavka tega člena izdanih tri ali več pisnih opozoril v obdobju zadnjih dveh let;
 - če subjekt ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje dejavnosti;
 - če subjekt onemogoči izvedbo strokovnega nadzora (npr. udeležba pri usposabljanju kandidatov za voznike in voznikov),
 - če je pooblaščena organizacija izdala potrdilo o opravljenem programu, pa programa ni izvedla ali pa je šola vožnje v evidenčni karton vožnje vpisala teoretični ali praktični del usposabljanja, a programa ni izvedla;
 - če je bil teoretični del usposabljanja izveden v učilnici, ki ni vpisana v register šol vožnje,
 - če je pooblaščena organizacija opravila teoretični ali praktični del usposabljanja na lokaciji, za katero nima pooblastila;
 - če šola vožnje prvo stopnjo praktičnega dela usposabljanja ni opravila na vadbeni površini, ki je vpisana v register šol vožnje;
 - če šola vožnje ne upošteva najnižje cene učne ure usposabljanja za voznike, ki jo skladno s 25. točko prvega odstavka 14. člena tega zakona določi minister, pristojen za promet;
 - če subjekt ne vodi ali prireja evidence, ki jih mora voditi na podlagi tega zakona in podzakonskih aktov, izdanih na njegovi podlagi;

- če subjekt nima poravnanih finančnih obveznosti do države ali lokalnih skupnosti.

(5) Strokovni nadzor nad delom ocenjevalca na vozniškem izpitu izvaja javna agencija.

(6) Strokovni nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ki se nanašajo na usposabljanje za varno delo s traktorjem in traktorskimi priključki, opravlja ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in gozdarstvo. Pri nadzoru se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki se nanašajo na strokovni nadzor.

21.člen (pooblastila policije in vojaške policije)

(1) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, ki določajo prekrške v cestnem prometu, izvaja policija.

(2) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, ki določajo prekrške voznikov vojaških vozil v cestnem prometu, izvaja vojaška policija.

22.člen (pristojnosti inšpektorata, pristojnega za promet)

(1) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ki se nanašajo na delo subjektov, ki usposabljujejo kandidate za voznike, izvajajo programe za voznike začetnike in izvajajo programe dodatnih izobraževanj in usposabljanj voznikov, opravljajo inšpektorji kot delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi inšpektorata, pristojnega za promet.

(2) Če kršitev določb tega zakona določa prekršek, povezan z delom subjektov iz prejšnjega odstavka in v primerih, ko ni podana pristojnost policije iz prejšnjega člena, inšpektorat, pristojen za promet, opravlja tudi naloge prekrškovnega organa.

23.člen (pristojnosti inšpektorata, pristojnega za kmetijstvo in gozdarstvo)

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ki se nanašajo na usposabljanje za varno delo s traktorjem in traktorskimi priključki, opravlja inšpektorat, pristojen za kmetijstvo in gozdarstvo. Pri nadzoru se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki se nanašajo na inšpekcijski nadzor.

24.člen (pooblastila inšpektorja)

(1) Inšpekcijski nadzor opravljajo inšpektorji v prostorih šole vožnje in pooblaščenih organizacij, v okviru pooblastil, določenih s tem zakonom, pa tudi v cestnem prometu. Inšpekcijski nadzor nad delom subjektov, ki usposabljujejo kandidate za voznike opravlja inšpektor tudi v vozilih, s katerimi se kandidati za voznike usposabljujejo v vožnji.

(2) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora ima inšpektor pravico pregledati prostore, naprave in opremo, ki se uporablja pri izvajanju določb tega zakona ter pogodbe, evidence, ki jih organizacija vodi na podlagi tega zakona ter listine, spise in druge dokumente organizacije, ki se nanašajo na izvajanje določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih predpisov.

(3) Inšpektor sme ugotavljati istovetnost oseb, ki v organizaciji opravljajo dela, nad izvajanjem katerih se opravlja nadzor, ter preveriti, ali te osebe izpolnjujejo pogoje za opravljanje dela, predpisane s tem zakonom.

(4) Pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ima inšpektor pravico pridobiti tudi podatke o tehničnem in drugem varovanju prostorov, naprav, opreme, evidenc in listin, obrazcev ter pečatov ter opraviti druga dejanja, ki so v skladu z namenom inšpekcijskega nadzora in pooblastili, ki jih ima na podlagi tega zakona in zakona, ki ureja inšpekcijsko nadzorstvo.

(5) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ne omogoči inšpektorju opravljanja dejanj iz tretjega odstavka tega člena, njuna odgovorna oseba pa z globo 400 eurov.

(6) Z globo 160 eurov se kaznuje za prekršek oseba iz tretjega odstavka tega člena, če ne izkaže svoje identitete na inšpektorjevo zahtevo.

25. člen **(pooblastila inšpektorja v cestnem prometu)**

(1) Pri izvajanju inšpekcijskega nadzora ima inšpektor pravico ustaviti vozilo in pregledati naprave in opremo na vozilu, dokumente in druga dokazila, ki jih mora imeti pri sebi voznik v učnem procesu, učitelj vožnje, spremljevalec ali kandidat za voznika.

(2) V ta namen uporablja označena službena vozila in posebno tehnično in svetlobno opremo.

26. člen **(ukrepi inšpektorja)**

(1) Če inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi, da šola vožnje ali pooblaščen organizacija krši določbe tega zakona in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih predpisov, ima po tem zakonu pravico in dolžnost:

1. odrediti ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti v roku, ki ga sam določi;
2. pooblaščen organizaciji ali šoli vožnje po tem zakonu začasno prepovedati opravljanje dela za izvajanje določb tega zakona do odprave nepravilnosti in pomanjkljivosti;
3. prepovedati, da opravlja delo oseba, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev za opravljanje dela ali če ga opravlja v času, ko ji je omejena pravica opravljati to delo.

(2) Če se pri inšpekcijskem nadzoru ugotovi, da se kandidat za voznika, voznik začetnik ali voznik na dodatnem izobraževanju in usposabljanju, ni usposabljal po predpisanem programu, inšpektor z odločbo odredi, da se mora ta oseba ponovno usposobiti po predpisanem programu, stroške ponovnega usposabljanja pa krije šola vožnje ali pooblaščen organizacija, ki te osebe ni usposabljala po predpisanem programu.

(3) Inšpektor mora javno agencijo obvestiti o ugotovljenih lažjih in težjih nepravilnostih iz 20. člena tega zakona ter odrejenih ukrepih iz 2. in 3. točke prvega ter drugega odstavka tega člena.

27. člen **(posredovanje in namen zbiranja osebnih podatkov)**

(1) Javna agencija, ministrstvo, pristojno za promet, policija, inšpektorat, pristojen za promet, upravna enota, ministrstvo, pristojno za notranje zadeve in občinski redarji imajo v zvezi z izvajanjem svojih zakonsko določenih nalog pravico obdelovati podatke o:

- imetnikih vozniških dovoljenj,
- kandidatih za voznike,
- vozilih,
- osebah, ki v šolah vožnje usposabljujejo kandidate za voznike ter v pooblaščenih organizacijah izvajajo programe dodatnih usposabljanj voznikov in izvajalcev,
- vozilih,

- pokojninskem in invalidskem ter zdravstvenem zavarovanju oseb, ki v šolah vožnje usposabljujejo kandidate za voznike ter v pooblaščenih organizacijah izvajajo programe dodatnih usposabljanj voznikov in izvajalcev,
- o neporavnanih finančnih obveznostih gospodarskih družb, javnih in zasebnih izobraževalnih zavodov in drugih pravnih oseb zasebnega prava, samostojnih podjetnikov posameznikov, ki so podali vlogo za opravljanje dejavnosti šol vožnje oziroma to dejavnost že opravljajo,
- prekrških in kaznivih dejanjih voznikov, storjenih v cestnem prometu ter
- o izrečenih kaznih in ukrepih.

(2) Podatke o imetnikih vozniških dovoljenj in podatke iz drugih evidenc, predpisanih v tem zakonu, ki jih potrebujejo v zvezi z izvajanjem nalog, določenih s tem zakonom in podzakonskimi akti, izdanimi na njegovi podlagi, imajo pravico obdelovati tudi drugi organi in organizacije, kadar izvajajo javna pooblastila.

(3) Organi in organizacije, ki zbirajo podatke, potrebne za izvajanje tega zakona, morajo te podatke brezplačno posredovati organom in organizacijam iz prvega in drugega odstavka tega člena.

(4) Nacionalne kontaktne točke v državah članicah Evropske unije, določene za čezmejno izmenjavo podatkov o vozniških dovoljenjih, imajo pravico pridobiti podatke iz prvega odstavka 67. člena tega zakona, kadar jih pristojni organi države članice Evropske unije potrebujejo za izvrševanje nalog, povezanih z izdajo, zamenjavo, nadomestitvijo, podaljšanjem ali razveljavitvijo vozniškega dovoljenja. Posredovanje podatkov je brezplačno in se zagotavlja z avtomatizirano izmenjavo podatkov preko omrežja Evropske unije za vozniška dovoljenja.

(5) Naloge nacionalne kontaktne točke kot pristojnega organa za čezmejno posredovanje in izmenjavo podatkov iz evidence vozniških dovoljenj opravlja ministrstvo, pristojno za promet.

(6) Osebni podatki v evidencah in registrih po tem zakonu se obdelujejo za naslednje namene:

- spremljanje voznika in njegove pravice do vožnje motornih in priklopnih vozil različnih kategorij,
- spremljanje kandidatov za voznike, njihovega usposabljanja in opravljanja vozniškega izpita,
- spremljanje usposobljenosti izvajalcev programov usposabljanj in članov komisij iz tega zakona.

(7) Osebni podatki v evidencah in registrih se obdelujejo tudi zaradi njihovega posredovanja organom in organizacijam, ki imajo za izvajanje zakonsko določenih nalog te podatke pravico obdelovati.

VI. USPOSABLJANJE KANDIDATOV ZA VOZNIKE

28. člen

(opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov za voznike)

(1) Dejavnost usposabljanja kandidatov za voznike opravljajo gospodarske družbe, javni in zasebni izobraževalni zavodi in druge pravne osebe zasebnega prava, samostojni podjetniki posamezniki, policija in vojska, ki izpolnjujejo pogoje, določene v tem zakonu in drugih predpisih (v nadaljnjem besedilu: šola vožnje).

(2) Dejavnost usposabljanja kandidatov za voznike v Republiki Sloveniji lahko opravljajo tudi pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki s sedežem v drugi državi članici Evropske unije ali Evropskem gospodarskem prostoru, ki izpolnjujejo s tem zakonom določene pogoje za opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov za voznike. Dejavnost se lahko opravlja stalno, prek ustanovljene podružnice v Republiki Sloveniji ali občasno za obdobje do enega leta (v nadaljnjem besedilu: čezmejno).

(3) Vloga za opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov za voznike se vloži pri javni agenciji. Za opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov za voznike javna agencija izda odločbo. Odločba se izda za tisto kategorijo motornih vozil, za katero šola vožnje izpolnjuje predpisane pogoje. Javna agencija izda odločbo tudi za čezmejno opravljanje dejavnosti, vendar le tisti pravni osebi ali

samostojnemu podjetniku posamezniku s sedežem v drugi državi članici Evropske unije ali Evropskem gospodarskem prostoru, ki ima v državi, kjer ima sedež, enakovredno dovoljenje in izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka 30. člena tega zakona.

(4) Javna agencija mora o zahtevi za čezmejno opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov za voznike odločiti v roku 45 dni od prejete popolne vloge. Če to opravičuje zahtevnost zadeve, lahko javna agencija rok za izdajo odločbe pred njegovim potekom s sklepom podaljša, vendar največ za 45 dni. Podaljšanje in trajanje podaljšanja roka mora v sklepu utemeljiti. Če javna agencija ne izda odločbe v predpisanem roku, se šteje, da je bila odločba o vpisu šole vožnje v register šol vožnje, izdana.

(5) Šola vožnje sme začeti opravljati dejavnost usposabljanja kandidatov za voznike, ko jo javna agencija vpiše v register šol vožnje.

(6) Šole vožnje, vpisane v register šol vožnje, morajo v petnajstih dneh javni agenciji prijaviti vsako spremembo, ki je nastala po vpisu v register šol vožnje.

(7) Če je šola vožnje izbrisana iz registra šol vožnje zaradi neizvajanja usposabljanja v skladu s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, se sme ponovni vpis v register izvesti po preteku treh let od izdane odločbe o izbrisu iz registra šol vožnje. V tem roku se v register šol vožnje ne vpiše šole vožnje, katere zakoniti zastopnik ali strokovni vodja šole vožnje je oseba, ki je bila zakoniti zastopnik ali strokovni vodja šole vožnje, izbrisane iz registra šol vožnje.

(8) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja dejavnost usposabljanja kandidatov za voznike in ni vpisana v register šol vožnje, njuna odgovorna oseba pa z globo 400 eurov.

29. člen **(register šol vožnje in register kandidatov)**

(1) Register šol vožnje vodi javna agencija. Podatki, vpisani v register šol vožnje, so javni in jih sme vsakdo pregledovati, prepisovati ali zahtevati izpis iz registra.

(2) Register šol vožnje vsebuje naslednje podatke:

1. številko vpisa v register;
2. matično številko poslovnega subjekta;
3. naziv šole vožnje;
4. sedež in poslovni naslov;
5. statusno obliko;
6. osebno ime strokovnega vodje;
7. naslov učilnice, kjer šola vožnje opravlja dejavnost;
8. naslov oziroma lokacijo vadbene površine;
9. kategorije, za katere je registrirana;
10. datum vpisa v register.

(3) Šola vožnje mora na predpisan način voditi register kandidatov ter evidenčni karton vožnje, dnevni razvid vožnje in dnevnik usposabljanja iz teorije.

1. Register kandidatov vsebuje:
 - registrsko številko kandidata;
 - datum vpisa;
 - osebno ime kandidata;
 - stalno oziroma začasno prebivališče;
 - enotno matično številko občana (v nadaljnjem besedilu: EMŠO);
 - številko evidenčnega kartona in datum njegove izdaje;
 - podatke o usposabljanju;
 - podatke o izpisu kandidata iz šole vožnje.
2. Evidenčni karton vožnje poleg podatkov iz registra z izjemo EMŠO vsebuje še osebno ime učitelja vožnje, njegovo številko vpisa iz evidence o vozniških dovoljenjih ter osebno ime, datum rojstva in stalno oziroma začasno prebivališče spremljevalca.

3. Dnevni razvid vožnje vsebuje podatke o šoli vožnje, ki ga je izdala, številki in datumu izdaje dnevnega razvida vožnje, osebnem imenu učitelja vožnje, registrski označbi vozila, podatke o številu prevoženih kilometrov, osebno ime kandidata, registrsko številko kandidata in podatke o usposabljanju kandidata.
4. Dnevnik usposabljanja iz teorije vsebuje zaporedno številko dnevnika, čas usposabljanja, osebno ime predavatelja, osebno ime ter datum rojstva kandidata, registrsko številko kandidata, naslov kandidata in podatke o poteku usposabljanja.

(4) Šola vožnje mora na predpisan način voditi in hraniti evidence iz prejšnjega odstavka tudi za voznike, ki imajo vozniško dovoljenje in skladno z določbo:

- petega odstavka 57. člena tega zakona, želijo izbrisati kodo administrativne omejitve;
- drugega odstavka 64. člena tega zakona, želijo zamenjati vozniško dovoljenja, izdano v tujini, za slovensko vozniško dovoljenje;
- drugega odstavka 71. člena tega zakona, želijo voziti prilagojeno vozilo.

(5) Šola vožnje mora na zahtevo kandidata za voznika brezplačno izdati izpisni list, s katerim se izkazuje predhodno usposabljanje. Izpisni list vsebuje podatke iz registra kandidatov in podatke o opravljenem usposabljanju, vpisane v evidenčni karton vožnje. Ob izpisu iz šole vožnje mora kandidat z voznika vrniti evidenčni karton šoli vožnje.

(6) Z globo 1.000 eurov se kaznujeta za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki ne vodi ali hrani registra kandidatov, evidenčnega kartona vožnje, dnevnega razvida vožnje, izpisnega lista ali dnevnika usposabljanja iz teorije, na predpisan način, ali ne izda izpisnega lista, njuna odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

30. člen

(pogoji za opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov)

(1) Šola vožnje mora imeti:

1. učilnico, ki je funkcionalno opremljena za nemoteno poučevanje odraslih oseb;
2. poslovni prostor, namenjen za sprejem strank, delo strokovnega vodje šole vožnje, administrativne zadeve in arhiviranje gradiva;
3. najmanj eno vozilo, opremljeno za poučevanje kandidatov za voznike tistih kategorij, za katere je vpisana v register šol vožnje, razen za kategoriji B1 in C1, če se kandidat za voznika usposablja z vozilom, ki ga sam zagotovi, in je šola vožnje vpisana v register šol vožnje za kategorijo B oziroma C;
4. vadbeno površino, na kateri je mogoče izvajanje predpisanih vaj iz prve učne stopnje programa usposabljanja kandidatov za voznike.

(2) V šolah vožnje smejo usposabljati kandidate za voznike samo učitelji vožnje in učitelji predpisov, ki imajo veljavna dovoljenja za opravljanje tega dela ter delo opravljajo na podlagi pogodbe o zaposlitvi za določen ali nedoločen čas s polnim delovnim časom.

(3) Za izvajanje dejavnosti usposabljanja kandidatov mora šola vožnje zagotavljati tudi strokovnega vodjo šole vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za strokovnega vodjo šole vožnje ter delo opravlja na podlagi pogodbe o zaposlitvi za določen ali nedoločen čas s polnim delovnim časom, in sicer samo v eni šoli vožnje. Strokovni vodja šole vožnje:

1. je odgovoren za vodenje izvajanja dejavnosti;
2. skrbi za informiranje in izobraževanje učiteljev vožnje in učiteljev predpisov;
3. napoti na redno obnavljanje in dopolnjevanje znanja učitelje vožnje in učitelje predpisov;
4. je odgovoren za pravilno vodenje evidenc iz tretjega odstavka prejšnjega člena;
5. obvešča javno agencijo o izvajanju usposabljanja kandidatov za voznike;
6. sodeluje z javno agencijo in občasno spremlja izpitne vožnje;
7. svetuje kandidatom za voznike;
8. lahko poučuje kandidate za voznike v praktičnem delu programa usposabljanja na cesti največ 60 učnih ur mesečno;
9. predstavlja šolo vožnje pred javno agencijo;
10. je odgovoren, v skladu s predpisano vsebino in obsegom usposabljanja, za strokovnost in kakovost izvajanja usposabljanja kandidatov za voznike.

(4) Predpise o varnosti cestnega prometa, osnove delovanja naprav in opreme na motornem vozilu, psihologijo v cestnem prometu in prometno etiko smejo v šoli vožnje poučevati;

1. učitelji predpisov z ustreznim veljavnim dovoljenjem za učitelja predpisov o varnosti cestnega prometa;
2. učitelji vožnje z veljavnim dovoljenjem za učitelje vožnje, ki imajo najmanj višješolsko izobrazbo;
3. osebe, ki so bile zaposlene kot učitelji predpisov o varnosti cestnega prometa na dan 1. maja 1998 in imajo veljavno dovoljenje za učitelja vožnje.

(5) Praktični del usposabljanja smejo v šoli vožnje poučevati učitelji vožnje z ustreznim veljavnim dovoljenjem za učitelja vožnje.

(6) Zakoniti zastopnik šole vožnje ne more biti oseba, ki je bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper življenje in telo, spolno nedotakljivost, pravni promet, premoženje ali ogrožanje varnosti prometa z zaporno kaznijo najmanj treh let.

(7) Šola vožnje mora ves čas delovanja izpolnjevati vse predpisane pogoje.

(8) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, njuna odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

(9) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek strokovni vodja šole vožnje, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena.

31.člen **(opremljenost vozil, na katerih se kandidati učijo vožnje)**

(1) Šola vožnje sme poučevati kandidata za voznika na vozilu, ki izpolnjuje predpisane pogoje, razen pri usposabljanju kandidatov za voznika kategorij B1 in C1, če se kandidat usposablja z vozilom, ki ga sam zagotovi.

(2) Med učenjem kandidata za voznika smejo biti v motornem vozilu ali na njem samo kandidati šole vožnje, ki imajo pri sebi evidenčne kartone vožnje, učitelji vožnje, strokovni vodje šol vožnje, kandidati za učitelje vožnje, spremljevalci, zakoniti zastopniki in osebe, ki opravljajo nadzor nad izvajanjem praktičnega dela programa usposabljanja.

(3) Motorna vozila, na katerih se kandidati za voznika usposabljujejo v praktičnem delu programa, morajo imeti na strehi svetlobno tablo z napisom »ŠOLA VOŽNJE L«. Vozila, ki nimajo strehe, priklopna vozila in vozila kategorij C1, C, D1 in D morajo biti namesto svetlobne table med usposabljanjem kandidata za voznika označena s predpisanimi »L« tablicami. Če učitelj vožnje, pri usposabljanju kandidata za voznika kategorij AM, A1, A2, A, B1 in F, spremlja kandidata za voznika v drugem vozilu, se mora pri usposabljanju uporabljati naprava za dvosmerno komunikacijo.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek mora kandidat, ki se usposablja na motornem vozilu kategorij AM, A1, A2, A, in B1, pod pogojem, da se ne usposablja v vozilu z zaprto kabino in vgrajenim zadrževalnim sistemom, uporabljati zaščitno oblačilo ali telovnik, ki v vetru ne ovira kandidata. Zaščitno oblačilo ali telovnik mora biti v signalnih barvah in na zadnji strani označen s simbolom »L« tablice.

(5) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek učitelj vožnje, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim ali tretjim odstavkom tega člena.

(6) Z globo 800 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim ali tretjim odstavkom tega člena, oziroma usposablja kandidata, ki ni opremljen v skladu s četrtrim odstavkom tega člena, njuna odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

32.člen

(zdravstveni pogoji za usposabljanje)

(1) Učitelj vožnje ne sme usposablјati kandidata za voznika v vožnji motornega vozila na cesti, če je utrujen, bolan, oziroma je v takem duševnem stanju, da ne more zanesljivo nadzirati kandidata, ki ga uči, če ima telesne okvare ali poškodbe pa v primeru, da ga to onemogoča pri njegovem delu.

(2) Učitelj vožnje kandidatu za voznika ne sme dovoliti vožnje na cesti, če je očitno, da kandidat zaradi telesne okvare ali poškodbe, utrujenosti, bolezni, duševnega stanja, vpliva alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi ne more zanesljivo voziti.

(3) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek učitelj vožnje, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena.

33.člen (usposabljanje za vožnjo)

(1) Učitelj vožnje mora imeti med usposabljanjem kandidata za voznika na cesti pri sebi svoje veljavno vozniško dovoljenje in veljavno dovoljenje za učitelja vožnje oziroma odločbo o priznanju poklicnih kvalifikacij, dnevni razvid vožnje in evidenčni karton vožnje ter zagotoviti, da ima kandidat za voznika pri sebi veljavno zdravniško spričevalo in identifikacijski dokument. Na zahtevo policista oziroma pristojnega inšpektorja morata navedene dokumente pokazati.

(2) Učitelj vožnje sme usposablјati kandidate za voznike v praktičnem delu programa usposabljanja na cesti v nedeljenem delovnem času največ osem učnih ur dnevno, v deljenem delovnem času pa največ devet učnih ur dnevno.

(3) Učno uro praktičnega dela programa usposabljanja sestavljajo priprava kandidata na vožnjo, vožnja motornega vozila in analiza vožnje. Učna ura traja najmanj 50 in največ 60 minut. Učitelj vožnje mora imeti najkasneje po petih učnih urah najmanj 30 minut počitka. Učitelj vožnje mora na predpisan način voditi evidenčni karton vožnje kandidata, ki ga usposablja, in dnevni razvid vožnje.

(4) Učitelj vožnje mora kandidata za voznika usposablјati v skladu s predpisanim programom. Učitelj vožnje sme pričeti usposablјati kandidata na cesti šele, ko ta obvlada tehniko vožnje vozila in ne ogroža svoje varnosti in varnosti drugih udeležencev cestnega prometa, do takrat se mora usposablјati na vadbeni površini.

(5) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek učitelj vožnje, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(6) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek učitelj vožnje, ki ravna v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom tega člena.

(7) Z globo 150 eurov se kaznuje za prekršek učitelj vožnje, ki prične usposablјati kandidata na cesti, preden ta obvlada tehniko vožnje vozila.

(8) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, njuna odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

34.člen (pogoji, ki jih morajo izpolnjevati učitelji vožnje za praktični del usposabljanja)

(1) Praktični del usposabljanja lahko v šoli vožnje poučujejo učitelji vožnje, ki imajo veljavno dovoljenje za učitelja vožnje tiste kategorije, za katero poučujejo kandidata za voznika.

- (2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko poučuje kandidata za voznika:
1. kategorije F učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje za motorna vozila kategorije B in veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije F;
 2. kategorij AM, A1, A2 učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje za motorna vozila kategorije A;
 3. kategorije B1 učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje za motorna vozila kategorije B;
 4. kategorije B, ki daje pravico voziti motorno vozilo te kategorije, kadar mu je dodano priklopno vozilo, ki ni lahki priklopnik in največja dovoljena masa take skupine vozil presega 3.500 kg, a ne presega 4.250 kg, učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje za motorna vozila kategorije BE;
 5. kategorije C1 učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje za motorna vozila kategorije C;
 6. kategorije C1E učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje za motorna vozila kategorije CE;
 7. kategorije D1 učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje za motorna vozila kategorije D;
 8. kategorije D1E učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje za motorna vozila kategorije DE.

(3) Pri poučevanju vožnje in na vozniškem izpitu je učitelj vožnje odgovoren za varnost vožnje in za prekršek, ki ga je storil kandidat za voznika, razen, če nevarnega ravnanja oziroma prekrška ni mogel preprečiti.

(4) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek učitelj vožnje, ki nima veljavnega dovoljenja za učitelja vožnje, ki mu daje pravico poučevati za kategorijo, za katero poučuje kandidata za voznika.

(5) Z globo 600 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, njuna odgovorna oseba pa z globo 120 eurov.

35. člen

(pogoji za izdajo dovoljenja za delo učitelja vožnje, učitelja predpisov in strokovnega vodjo šole vožnje)

- (1) Dovoljenje za učitelja vožnje določene kategorije lahko pridobi oseba, ki:
1. ima najmanj srednjo strokovno ali srednjo izobrazbo;
 2. je končala program izobraževanja za učitelja vožnje ustrezne kategorije motornih vozil in opravila izpit pred komisijo, ki jo imenuje direktor javne agencije ali ji je izdana odločba javne agencije o priznavanju poklicnih kvalifikacij;
 3. ima veljavno vozniško dovoljenje ustrezne kategorije najmanj pet let;
 4. v zadnjih petih letih ni bila pravnomočno obsojena ali ni v kazenskem postopku za kaznivo dejanje zoper življenje in telo, človekove pravice in svoboščine, čast in dobro ime, delovno razmerje in socialno varnosti, pravni promet, premoženje, gospodarstvo, spolno nedotakljivost, uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva, javni red in mir ali varnost javnega prometa;
 5. ni bila pravnomočno kaznovana za dva in več prekrškov zoper javni red in mir z elementi nasilja;
 6. ji v zadnjih treh letih ni:
 - bil izrečen varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja;
 - bil izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica;
 - bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja;
 - bila izrečena prepoved vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije.

(2) Ne glede na določbo 3. točke prejšnjega odstavka tega člena lahko dovoljenje za učitelja vožnje določene kategorije pridobi tudi oseba, ki ima veljavno vozniško dovoljenje ustrezne kategorije najmanj dve leti, če že ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje druge kategorije najmanj tri leta.

(3) Dovoljenje za učitelja predpisov o varnosti cestnega prometa lahko pridobi oseba, ki:

1. ima najmanj višješolsko izobrazbo;
2. je končala program izobraževanja za učitelja predpisov in opravila izpit pred komisijo, ki jo imenuje direktor javne agencije ali ji je izdana odločba javne agencije o priznavanju poklicnih kvalifikacij;
3. ima najmanj tri leta vozniško dovoljenje za vožnjo vozil kategorije B;
4. v zadnjih petih letih ni bila pravnomočno obsojena ali ni v kazenskem postopku za kaznivo dejanje zoper življenje in telo, človekove pravice in svoboščine, čast in dobro ime, delovno razmerje in socialno varnosti, pravni promet, premoženje, gospodarstvo, spolno nedotakljivost, uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva, javni red in mir ali varnost javnega prometa.

(4) Dovoljenje za strokovnega vodjo šole vožnje dobi oseba, ki:

1. ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po visokošolskem strokovnem študijskem programu prve stopnje in najmanj tri leta delovnih izkušenj na delovnem mestu učitelja vožnje;
2. je končala program izobraževanja za vodjo šole vožnje in opravila izpit pred komisijo, ki jo imenuje direktor javne agencije ali ji je izdana odločba javne agencije o priznavanju poklicnih kvalifikacij;
3. ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje najmanj za vozila kategorije B;
4. v zadnjih petih letih ni bila pravnomočno obsojena ali ni v kazenskem postopku za kaznivo dejanje zoper življenje in telo, človekove pravice in svoboščine, čast in dobro ime, delovno razmerje in socialno varnosti, pravni promet, premoženje, gospodarstvo, spolno nedotakljivost, uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva, javni red in mir ali varnost javnega prometa.

36. člen

(čezmejno opravljanje dela učitelja vožnje, učitelja predpisov in strokovnega vodje šole vožnje)

(1) Delo učitelja vožnje, učitelja predpisov in strokovnega vodje šole vožnje lahko v šoli vožnje, vpisani v register šol voženj, opravljajo tudi osebe, ki jim je v državi članici Evropske unije ali Evropskega gospodarskega prostora izdano dovoljenje za opravljanje dela učitelja vožnje, učitelja predpisov in strokovnega vodjo šole vožnje ali enakovredno dokazilo, na podlagi katerega lahko opravljajo delo učitelja vožnje, učitelja predpisov ali strokovnega vodje šole vožnje.

(2) Osebe, ki želijo opravljati delo iz prejšnjega odstavka, morajo pri javni agenciji vložiti zahtevo za priznanje poklicne kvalifikacije z dokazili, v skladu z zakonom, ki ureja postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij.

(3) Pristojni organ za postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij na področju opravljanja dela učitelja vožnje, učitelja predpisov in strokovnega vodje šole vožnje je javna agencija.

(4) Javna agencija na podlagi zahteve iz prvega odstavka tega člena izda v primeru ustreznih poklicnih kvalifikacijah odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije, v primeru neustreznih poklicnih kvalifikacij pa začasno odločbo, v kateri pozove osebo, da za priznavanje poklicnih kvalifikacij opravi izpit pred komisijo, ki jo imenuje direktor javne agencije. Zoper odločbo in začasno odločbo je dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za promet.

37. člen

(izdaja in podaljšanje veljavnosti dovoljenj)

(1) Dovoljenje za učitelja vožnje, učitelja predpisov in strokovnega vodjo šole vožnje izda in podaljša veljavnost upravna enota.

(2) Dovoljenje za učitelja vožnje in dovoljenje za učitelja predpisov se izda za pet let oziroma za krajši čas, če je taka omejitev določena v vozniškem dovoljenju, na podlagi potrdila o opravljenem izpitu za učitelja vožnje ali učitelja predpisov, določenim s tem zakonom. Dovoljenje za strokovnega vodjo šole vožnje se izda brez omejitve veljavnosti, na podlagi potrdila o opravljenem izpitu za strokovnega vodjo šole vožnje, določenim s tem zakonom.

(3) Veljavnost dovoljenja za učitelja vožnje in dovoljenja za učitelja predpisov se podaljša za pet let oziroma za krajši čas, če je taka omejitev določena v vozniškem dovoljenju, na podlagi

potrdila o opravljenem programu dodatnega usposabljanja učiteljev vožnje in učiteljev predpisov, določenim s tem zakonom.

(4) Veljavnost dovoljenja za učitelja vožnje se ne podaljša, če so podani razlogi iz 3., 4. ali 5. točke prvega odstavka 35. člena tega zakona.

(5) Ministrstvo, pristojno za promet, v okviru evidence voznikov vodi evidenco izdanih dovoljenj za učitelje vožnje, evidenco dovoljenj za učitelje predpisov o varnosti cestnega prometa in evidenco dovoljenj za strokovne vodje šol vožnje, ki vsebuje naslednje podatke:

1. osebno ime;
2. EMŠO;
3. datum izdaje dovoljenja in veljavnost;
4. stalno oziroma začasno prebivališče;
5. kategorijo, za katero je izdano dovoljenje za učitelja vožnje;
6. upravno enoto, ki je izdala oziroma podaljšala veljavnost dovoljenja;
7. podatke o ugotovljeni začasni ali trajni zdravstveni nezmožnosti opravljanja poklica voznika oziroma učitelja vožnje.

(6) Podatke v evidenco vpisujejo upravne enote.

38. člen

(izobraževanje in dodatno usposabljanje učiteljev vožnje, učiteljev predpisov in strokovnih vodij šol vožnje)

(1) Izobraževanje ter dodatno usposabljanje učiteljev vožnje, učiteljev predpisov in strokovnih vodij šol vožnje izvaja javna agencija. Javna agencija lahko za izvajanje programa izobraževanja ter dodatnega usposabljanja učiteljev vožnje, učiteljev predpisov in strokovnih vodij šol vožnje pooblasti tudi pravno osebo ali samostojnega podjetnika posameznika, če izpolnjuje pogoje, določene s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi (v nadaljnjem besedilu: izvajalec izobraževanja), pri čemer mora izvajalec izobraževanja izpolnjevati pogoje ves čas trajanja pooblastila. Pooblastilo se izda za dobo štirih let.

(2) Izvajalec izobraževanja mora v 15 dneh javni agenciji sporočiti vsako spremembo, ki vpliva na izpolnjevanje pogojev iz prejšnjega odstavka.

(3) Izvajalec izobraževanja mora voditi evidenco o osebah, ki se usposabljujejo po posameznih programih izobraževanja in o poteku dodatnega usposabljanja. Evidenca vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime udeleženca,
- stalno oziroma začasno prebivališče,
- EMŠO,
- datum vključitve v program izobraževanja,
- datum opravljanja preizkusa znanja,
- številko potrdila o opravljenem programu izobraževanja.

(4) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ne vodi ali ne vodi pravilno evidence iz prejšnjega odstavka, njuna odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

(5) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ne izvaja programa izobraževanja ter dodatnega usposabljanja v skladu s predpisi, ali izvaja program izobraževanja ter dodatnega usposabljanja brez pooblastila ali izvaja program izobraževanja ter dodatnega usposabljanja, pa ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za izdajo pooblastila, njuna odgovorna oseba pa z globo 800 eurov.

(6) Učitelj vožnje in učitelj predpisov morata vsako leto obnavljati in dopolnjevati svoje znanje. Šteje se, da je učitelj vožnje oziroma učitelj predpisov obnavljal in dopolnjeval znanje, če je v posameznem letu veljavnosti dovoljenja izvajal predavanja pri izobraževanju ali dodatnem

usposabljanju učiteljev vožnje oziroma učiteljev predpisov ali če je v posameznem letu veljavnosti dovoljenja sodeloval pri pripravi programov izobraževanja oziroma dodatnega usposabljanja.

(7) Učitelj vožnje oziroma učitelj predpisov, ki se največ dve leti ni dodatno usposabljal, lahko to nadomesti z izdelavo seminarskih nalog na teme, ki jih določi javna agencija. Ustreznost seminarske naloge potrdi javna agencija.

(8) Učitelj vožnje oziroma učitelj predpisov mora za podaljšanje dovoljenja opraviti izpit pred komisijo, ki jo imenuje direktor javne agencije, če tri leta ali več ni obnavljal in dopolnjeval svojega znanja.

39. člen **(odvzem dovoljenja za učitelja vožnje)**

- (1) Učitelju vožnje se dovoljenje za učitelja vožnje:
1. trajno odvzame, če je bil v zadnjih petih letih pravnomočno obsojen na nepogojno kazen za kaznivo dejanje zoper življenje in telo, človekove pravice in svoboščine, čast in dobro ime, delovno razmerje in socialno varnosti, pravni promet, premoženje, gospodarstvo, spolno nedotakljivost, uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva, javni red in mir ali varnost javnega prometa,
 2. odvzame za čas, za katerega velja izrečen varnostni ukrep odvzema voznškega dovoljenja, varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica, sankcija prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja, prepoved uporabe voznškega dovoljenja ter prepoved vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije.

(2) Dovoljenje za učitelja vožnje se odvzame tudi učitelju vožnje, ki postane telesno ali duševno nezmožen voziti motorno vozilo, dokler traja taka nezmožnost.

(3) Odločbo o odvzemu dovoljenja za učitelja vožnje izda na podlagi prvega in drugega odstavka tega člena upravna enota.

VII. IZOBRAŽEVANJE KANDIDATOV ZA VOZNIKA, VOZNIKOV TER IZVAJALCEV IZOBRAŽEVANJ

40. člen **(program usposabljanja kandidatov za voznike)**

- (1) Program usposabljanja kandidatov za voznike vsebuje teoretični in praktični del.
- (2) Teoretični del usposabljanja je sestavljen iz splošnega in dodatnega dela.
- (3) Splošni del traja najmanj 16 pedagoških ur in obsega naslednje vsebine:
1. splošna pravila in predpise v cestnem prometu (načela cestnega prometa, pogoji za vožnjo vozil, predpisi, ki se nanašajo na listine, potrebne za uporabo vozil, pogoji za udeležbo vozila v cestnem prometu, varnostni ukrepi v cestnem prometu, izrazi v cestnoprometni zakonodaji);
 2. graditev medčloveških odnosov in sobivanje med udeleženci cestnega prometa, dejavniki tveganja, povezani z značilnostmi bolj izpostavljenih, ranljivih in drugače izstopajočih udeležencev cestnega prometa, vpliv lastnosti in značilnosti posameznika na njegovo ravnanje v cestnem prometu ter značilnosti mladih voznikov in voznikov začetnikov, psihofizično stanje udeležencev cestnega prometa in prometne nesreče;
 3. prometna signalizacija in oprema cest ter znaki, ukazi in odredbe, ki jih dajejo policisti, redarska in šolska prometna služba;
 4. vožnja po cesti (nadzor nad vozilom med vožnjo po cesti, hitrost, potrebna razdalja med vozili, vožnja v različnih voznih razmerah);
 5. pravila cestnega prometa (pravila varne vožnje, približevanje križišču, razvrščanje in zavijanje, prednost na križišču, znaki za komunikacijo med udeleženci cestnega prometa),

6. posebnosti v cestnem prometu (delo na cesti, organizirana kolona vozil, vozila s prednostjo in vozila za spremstvo, vozila, ki uporabljajo posebno opozorilno svetilko, ki oddaja svetlobo rumene barve, izredni prevoz);
7. uporaba vozila v odnosu do okolja.

Splošni del teoretičnega usposabljanja se izvede pred dodatnim delom. Za veljaven splošni del se šteje, če ima oseba veljavno vozniško dovoljenje ali če je končala splošni del teoretičnega usposabljanja v šoli vožnje.

(4) Za kandidate za voznika, ki imajo veljaven splošni del teoretičnega usposabljanja, se izvede dodatni del teoretičnega usposabljanja, če se usposablja za pridobitev vozniškega dovoljenja:

- kategorije AM, v trajanju najmanj štirih pedagoških ur;
- kategorij A1, A2 in A, v trajanju najmanj osmih pedagoških ur;
- kategorij B1 in B, v trajanju najmanj osmih pedagoških ur;
- kategorije BE, v trajanju najmanj štirih pedagoških ur;
- kategorije C1, C, D1, D, C1E, CE, D1E in DE, v trajanju najmanj dvanajst pedagoških ur;
- kategorije F, v trajanju najmanj štirinajstih pedagoških ur;
- kategorije G, v trajanju najmanj štirih pedagoških ur.

Za veljaven dodatni del teoretičnega usposabljanja znotraj posamezne alineje se šteje, če ima oseba veljavno vozniško dovoljenje ali če je končala dodatni del teoretičnega usposabljanja v šoli vožnje za kategorijo, navedeno znotraj posamezne alineje.

(5) Kandidat za voznika mora biti pri splošnem delu teoretičnega usposabljanja v šoli vožnje prisoten najmanj 80 odstotkov pedagoških ur, pri dodatnem delu teoretičnega usposabljanja pa 100 odstotkov pedagoških ur.

(6) Praktični del usposabljanja se izvede v trajanju najmanj 20 učnih ur in obsega:

1. spoznavanje vozila in učenje osnovnih elementov tehnike vožnje na vadbeni površini;
2. učenje vožnje po cestah z redkim prometom v naselju in zunaj njega;
3. učenje vožnje v gostem prometu v naselju in zunaj njega podnevi in ponoči;
4. učenje osnov tehnik varčne in okolju prijazne vožnje.

(7) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se praktični del usposabljanja kandidata za voznika kategorije AM, BE, C1E, CE, D1E, DE in F izvede v trajanju najmanj 16 učnih ur. Kandidat, ki že ima vozniško dovoljenje kategorije A1 ali A2 in se usposablja za pridobitev vozniškega dovoljenja kategorije A2 ali A na podlagi drugega oziroma tretjega odstavka 57. člena tega zakona, kandidat, ki že ima vozniško dovoljenje kategorije B1 in se usposablja za pridobitev kategorije B, ter kandidat, ki se usposablja za vožnjo skupine vozil, katere največja dovoljena masa presega 3.500 kg in ne presega 4.250 kg, če je vlečnemu vozilu dodano priklopno vozilo, ki ni lahki priklopnik, mora opraviti praktični del usposabljanja v trajanju najmanj dvanajst ur.

(8) Šola vožnje mora izvajati usposabljanje kandidatov za voznike po programu in trajanju programa kot je to določeno s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

(9) Šola vožnje mora preko spletnega mesta obvestiti javno agencijo o kraju in času izvajanju teoretičnega dela usposabljanja kandidatov za voznike ter registrske številke kandidatov za voznike na teoretičnem delu usposabljanja. Javna agencija omogoči vpogled v te podatke inšpektoratu, pristojnem za promet, in upravnim enotam.

(10) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ne izvaja usposabljanja kandidatov za voznike po programu in trajanju programa kot je to določeno s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi, njuna odgovorna oseba pa z globo 400 eurov.

(11) Z globo 800 eurov se kaznuje za prekršek učitelj vožnje ali učitelj predpisov, ki poučevanja ne izvaja po predpisanem programu.

(12) Z globo 800 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ne obvesti javne agencije o usposabljanju, njuna odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

41.člen

(pogoji za usposabljanje kandidatov)

(1) Kandidat za voznika se sme v šoli vožnje začeti usposablјati, če mu ne manjka več kot šest mesecev do starosti, predpisane za pridobitev pravice vožnje motornega vozila posamezne kategorije.

(2) Kandidat za voznika, ki želi pridobiti vozniško dovoljenje kategorije A2 ali A na podlagi drugega oziroma tretjega odstavka 57. člena tega zakona, se sme v šoli vožnje začeti usposablјati, ko mu ne manjka več kot šest mesecev do izpolnitve predpisanih pogojev za pridobitev vozniškega dovoljenja teh kategorij.

(3) Pred začetkom praktičnega dela usposablјanja mora kandidat za voznika z veljavnim zdravniškim spričevalom dokazati, da je telesno in duševno zmožen voziti vozilo, za vožnjo katerega se namerava usposablјati.

(4) Pred začetkom praktičnega dela usposablјanja mora kandidat za voznika končati teoretični del usposablјanja v šoli vožnje in uspešno opraviti teoretični del vozniškega izpita, kar mora javna agencija vpisati v evidenčni karton vožnje kandidata za voznika. Uspešno opravljen teoretični del vozniškega izpita velja tri leta. Med usposablјanjem mora kandidat uporabljati pripomočke za vožnjo vozila, ki so vpisani v zdravniškem spričevalu.

(5) Kandidat za voznika, sme po cesti voziti motorno vozilo tiste kategorije, za katero se usposablјa oziroma opravlja vozniški izpit, če ga vozi pod nadzorstvom učitelja vožnje. Kandidat za voznika, ki se usposablјa za vozniški izpit kategorije A2 ali A, sme na začetku usposablјanja po cesti voziti tudi motorno vozilo kategorije A1 oziroma A2.

(6) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek učitelj predpisov oziroma učitelj vožnje, če usposablјa kandidata za voznika, ki ne izpolnjuje pogojev iz prvega, drugega ali tretjega odstavka oziroma opusti nadzorstvo iz petega odstavka tega člena.

42.člen

(dodatno usposabljanje voznikov začetnikov)

(1) Voznik začetnik, ki ima v Republiki Sloveniji stalno ali začasno prebivališče in je v Republiki Sloveniji opravil vozniški izpit in pridobil vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A2 ali A ali B, mora opraviti program dodatnega usposablјanja voznikov začetnikov. Program dodatnega usposablјanja voznikov začetnikov mora opraviti tudi voznik začetnik, ki je pridobil slovensko vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A2 ali A ali B na podlagi tujega veljavnega vozniškega dovoljenja in v državi, kjer je pridobil vozniško dovoljenje, ni opravil takšnega programa.

(2) Vozniku začetniku se ob izdaji vozniškega dovoljenja izda tudi karton voznika začetnika za spremljanje opravljenih obveznosti po programu dodatnega usposablјanja za voznika začetnika, na katerega izvajalec programa potrjuje opravljene obveznosti.

(3) Program dodatnega usposablјanja voznikov začetnikov vsebuje vadbo varne vožnje ter skupinsko delavnico o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa.

(4) Programa dodatnega usposablјanja se lahko voznik začetnik udeleži po najmanj šestih mesecih od izdaje vozniškega dovoljenja.

(5) Ceno programa dodatnega usposablјanja za voznika začetnika plača udeleženec.

43.člen

(izvajanje programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov, programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo in programa usposabljanja izvajalcev dodatnih usposabljanj)

(1) Program dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov, program dodatnega usposabljanja za varno vožnjo in program usposabljanja izvajalcev dodatnih usposabljanj izvaja javna agencija. Javna agencija lahko za izvajanje programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov, programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo in programa usposabljanja izvajalcev dodatnih usposabljanj pooblasti tudi pravno osebo ali samostojnega podjetnika posameznika, če izpolnjuje pogoje glede poslovnih prostorov, vadbene proge, predpisane opreme, naprav ter kadrov, določene s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi (v nadaljnjem besedilu: pooblaščen organizacija), pri čemer mora pooblaščen organizacija izpolnjevati pogoje ves čas trajanja pooblastila. Pooblastilo se izda za dobo štirih let.

(2) Programe iz prvega odstavka tega člena lahko pri javni agenciji oziroma pooblaščen organizaciji izvaja oseba, ki ima veljavno dovoljenje oziroma izpolnjuje pogoje za izvajanje navedenih programov, določene s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi.

(3) V Republiki Sloveniji se programi iz prvega odstavka tega člena ne morejo izvajati čezmejno.

(4) Programi iz prvega odstavka tega člena se izvajajo ločeno, izvajati pa se morajo na območju Republike Slovenije.

(5) Javna agencija oziroma pooblaščen organizacija ne smeta dovoliti udeležbe na programu praktičnega dela dodatnih usposabljanj, če je očitno, da voznik zaradi telesne okvare ali poškodbe, utrujenosti, bolezni, duševnega stanja, vpliva alkohola, mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih sredstev, ne more zanesljivo voziti motornega vozila.

(6) Javna agencija oziroma pooblaščen organizacija morata obveščati pristojna sodišča o izvajanju programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo kot to določi sodišče, v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

(7) Pooblaščen organizacija mora v 15 dneh javni agenciji sporočiti vsako spremembo, ki vpliva na izpolnjevanje pogojev iz prvega odstavka tega člena.

(8) Javna agencija oziroma pooblaščen organizacija morata o izvedbi programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov, programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo in programa usposabljanja izvajalcev dodatnih usposabljanj voditi evidenco o udeležencih programov. Evidenca vsebuje naslednje podatke:

1. osebno ime udeleženca;
2. EMŠO;
3. registrsko številko udeleženca;
4. stalno oziroma začasno prebivališče udeleženca;
5. vrsta programa, datum začetka in zaključka programa usposabljanja ter lokacijo usposabljanja;
6. izvajalca programa usposabljanja;
7. številko izdanega potrdila o opravljenem programu usposabljanja,

v primeru programa usposabljanja izvajalcev usposabljanj voznikov začetnikov pa tudi:

8. številko vozniškega dovoljenja ter
9. kategorijo vozniškega dovoljenja, za katero je udeleženec vključen v program usposabljanja.

(9) Pooblaščen organizacija mora o izvajanju programov iz prvega odstavka tega člena preko spletnega mesta obvestiti javno agencijo. Način in vsebino določi javna agencija, ki omogoči vpogled v te podatke inšpektoratu, pristojnem za promet, in upravnim enotam.

(10) Z globo 800 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki v predpisanem roku ne obvesti javne agencije o kraju in času izvedbe dodatnega usposabljanja, ali če javni agenciji ne sporoči sprememb, ki vplivajo na izpolnjevanje pogojev za pooblastitev, njuna odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

(11) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ne vodi ali ne vodi pravilno evidence o udeležencih programov dodatnih usposabljanj, njuna odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

(12) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ne izvaja programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov, programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo ali programa usposabljanja izvajalcev dodatnih usposabljanj v skladu s predpisi, ali izvaja programe usposabljanj brez pooblastila ali izvaja programe usposabljanj, pa ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za izdajo pooblastila, njuna odgovorna oseba pa z globo 800 eurov.

44. člen

(izdaja in podaljšanje dovoljenja za izvajanje programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov in programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo)

(1) Dovoljenje za izvajanje skupinske delavnice o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa v okviru programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov in teoretičnega dela v okviru programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo lahko pridobi fizična oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po visokošolskem strokovnem študijskem programu prve stopnje;
2. je končala program usposabljanja in opravila izpit pred komisijo, ki jo imenuje direktor javne agencije ali ji je na podlagi dovoljenja oziroma enakovrednega dokazila, izdanega v državi članici Evropske unije ali Evropskega gospodarskega prostora, priznana poklicna kvalifikacija;
3. v zadnjih petih letih ni bila pravnomočno obsojena ali ni v kazenskem postopku za kaznivo dejanje zoper življenje in telo, človekove pravice in svoboščine, čast in dobro ime, delovno razmerje in socialno varnosti, pravni promet, premoženje, gospodarstvo, spolno nedotakljivost, uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva, javni red in mir ali varnost javnega prometa.

(2) Dovoljenje za izvajanje varne vožnje v okviru programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov in praktičnega dela v okviru programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo lahko pridobi fizična oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. je dopolnila starost najmanj 24 let;
2. ima najmanj višješolsko izobrazbo ali je dovoljenje oziroma potrdilo za izvajanje teh programov pridobila pred začetkom uporabe tega zakona;
3. ima veljavno vozniško dovoljenje ustrezne kategorije najmanj 5 let;
4. je končala program usposabljanja in opravila izpit pred komisijo, ki jo imenuje direktor javne agencije ali ji je na podlagi dovoljenja oziroma enakovrednega dokazila, izdanega v državi članici Evropske unije ali Evropskega gospodarskega prostora, priznana poklicna kvalifikacija;
5. v zadnjih petih letih ni bila pravnomočno obsojena ali ni v kazenskem postopku za kaznivo dejanje zoper življenje in telo, človekove pravice in svoboščine, čast in dobro ime, delovno razmerje in socialno varnosti, pravni promet, premoženje, gospodarstvo, spolno nedotakljivost, uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva, javni red in mir ali varnost javnega prometa;
6. ni bila pravnomočno kaznovana za dva in več prekrškov zoper javni red in mir z elementi nasilja;
7. ji v zadnjih treh letih ni bil izrečen varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja, varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica, sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepovedi uporabe vozniškega dovoljenja ali prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije.

(4) Dovoljenje za izvajanje skupinske delavnice o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa in dovoljenje za izvajanje varne vožnje izda in podaljša veljavnost javna agencija.

(5) Dovoljenje za izvajanje za izvajanje skupinske delavnice o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa in dovoljenje za izvajanje varne vožnje se izda za pet let na podlagi potrdila o opravljenem izpitu, določenim s tem zakonom.

(6) Veljavnost dovoljenja za izvajanje skupinske delavnice o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa in dovoljenje za izvajanje varne vožnje se

podaljša za pet let na podlagi potrdila o opravljenem programu dodatnega usposabljanja za izvajanje programov iz prvega in drugega odstavka tega člena.

(7) Veljavnost dovoljenja za izvajanje varne vožnje se ne podaljša, če so podani razlogi iz 5., 6. ali 7. točke drugega odstavka tega člena.

(10) Javna agencija o izdanih dovoljenjih vodi evidenco, ki vsebuje naslednje podatke:

1. osebno ime udeleženca;
2. EMŠO;
3. stalno oziroma začasno prebivališče;
4. datum opravljenega izpita;
5. datum izdaje dovoljenja;
6. navedbo programa, za katerega je izdano dovoljenje;
7. številka izdanega dovoljenja.

(11) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek oseba iz prvega in drugega odstavka, ki izvaja program dodatnega usposabljanja brez veljavnega dovoljenja.

45. člen

(izobraževanje in dodatno usposabljanje fizičnih oseb za izvajanje programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov in programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo)

(1) Izobraževanje ter dodatno usposabljanje fizičnih oseb za izvajanje programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov in programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo izvaja javna agencija. Javna agencija lahko za izvajanje programa izobraževanja ter dodatnega usposabljanja fizičnih oseb za izvajanje programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov in programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo pooblasti tudi pravno osebo ali samostojnega podjetnika posameznika, če izpolnjuje pogoje, določene s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi (v nadaljnjem besedilu: izvajalec izobraževanja), pri čemer mora izvajalec izobraževanja izpolnjevati pogoje ves čas trajanja pooblastila. Pooblastilo se izda za dobo štirih let.

(2) Izvajalec izobraževanja mora v 15 dneh javni agenciji sporočiti vsako spremembo, ki vpliva na izpolnjevanje pogojev iz prejšnjega odstavka.

(3) Izvajalec izobraževanja mora voditi evidenco o osebah, ki se usposablajo po posameznih programih izobraževanja in o poteku dodatnega usposabljanja. Evidenca vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime udeleženca,
- stalno oziroma začasno prebivališče,
- EMŠO,
- datum vključitve v program izobraževanja,
- datum opravljanja preizkusa znanja,
- številko potrdila o opravljenem programu izobraževanja.

(4) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ne vodi ali ne vodi pravilno evidence iz prejšnjega odstavka, njuna odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

(5) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ne izvaja programa izobraževanja ter dodatnega usposabljanja v skladu s predpisi, ali izvaja program izobraževanja ter dodatnega usposabljanja brez pooblastila ali izvaja program izobraževanja ter dodatnega usposabljanja, pa ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za izdajo pooblastila, njuna odgovorna oseba pa z globo 800 eurov.

(6) Fizična oseba za izvajanje programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov in fizična oseba za izvajanje programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo morata vsako leto obnavljati in dopolnjevati svoje znanje. Šteje se, da je fizična oseba za izvajanje programa dodatnega

usposabljanja voznikov začetnikov in programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo obnavljala in dopolnjevala znanje, če je v posameznem letu veljavnosti dovoljenja izvajala predavanja pri izobraževanju ali dodatnem usposabljanju fizične osebe za izvajanje programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov in programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo ali če je v posameznem letu veljavnosti dovoljenja sodelovala pri pripravi programov izobraževanja oziroma dodatnega usposabljanja.

(7) Fizična oseba za izvajanje programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov in programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo, ki se največ dve leti ni dodatno usposabljala, lahko to nadomesti z izdelavo seminarских nalog na teme, ki jih določi javna agencija. Ustreznost seminarских naloge potrdi javna agencija.

(8) Fizična oseba za izvajanje programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov in programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo mora za podaljšanje dovoljenja opraviti izpit pred komisijo, ki jo imenuje direktor javne agencije, če tri leta ali več ni obnavljala in dopolnjevala svojega znanja.

46. člen (odvzem dovoljenja za izvajanje varne vožnje)

- (1) Fizični osebi se dovoljenje za izvajanje varne vožnje:
1. trajno odvzame, če je bila v zadnjih petih letih pravnomočno obsojena na nepogojno kazen za kaznivo dejanje zoper življenje in telo, človekove pravice in svoboščine, čast in dobro ime, delovno razmerje in socialno varnosti, pravni promet, premoženje, gospodarstvo, spolno nedotakljivost, uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva, javni red in mir ali varnost javnega prometa,
 2. odvzame za čas, za katerega velja izrečen varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja, varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica, sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, prepoved uporabe vozniškega dovoljenja ter prepoved vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije.

(2) Dovoljenje za izvajanje varne vožnje se odvzame tudi fizični osebi, ki postane telesno ali duševno nezmožna voziti motorno vozilo, dokler traja taka nezmožnost.

(3) Odločbo o odvzemu dovoljenja za izvajanje varne vožnje izda na podlagi prvega in drugega odstavka tega člena javna agencija.

47. člen (pogoji za izvajanje programa usposabljanja izvajalcev usposabljanj)

(1) Teoretični del usposabljanja izvajalcev usposabljanj lahko izvaja fizična oseba, ki ima veljavno dovoljenje za izvajanje skupinske delavnice o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa v okviru programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov in teoretičnega dela v okviru programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo in izpolnjuje pogoje, določene s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka tega člena, lahko teoretični del usposabljanja izvajalcev usposabljanj izvaja tudi fizična oseba, ki izpolnjuje pogoje, določene s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi, in nima veljavnega dovoljenja za izvajanje skupinske delavnice o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa v okviru programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov in teoretičnega dela v okviru programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo.

(3) Praktični del usposabljanja izvajalcev usposabljanj lahko izvaja fizična oseba, ki ima veljavno dovoljenje za izvajanje varne vožnje v okviru programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov in praktičnega dela v okviru programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo in izpolnjuje pogoje, določene s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi.

48. člen **(edukacijske in psihosocialne delavnice)**

(1) Edukacijske in psihosocialne delavnice izvaja javna agencija.

(2) Javna agencija mora o izvedbi edukacijskih in psihosocialnih delavnic voditi evidenco o udeležencih. Evidenca vsebuje naslednje podatke:

1. osebno ime udeleženca;
2. EMŠO;
3. registrsko številko udeleženca;
4. stalno oziroma začasno prebivališče;
5. vrsta delavnice, datum začetka in zaključka izvajanja delavnice in lokacija izvajanja delavnice;
6. številka izdanega potrdila o opravljeni delavnici.

(3) Javna agencija mora obveščati pristojna sodišča o izvajanju edukacijskih in psihosocialnih delavnic kot to določi sodišče v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

49. člen **(udeležba v programu dodatnega usposabljanja za varno vožnjo)**

(1) Programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo se mora udeležiti oseba, ki ji je izrečeno prenehanje veljavnosti voznškega dovoljenja na podlagi kazenskih točk, ki niso bile izrečene zaradi prekrškov vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi ali odklonitve preverjanja psihofizičnega stanja in jo v program napoti sodišče po opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu v primeru odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja, skladno z zakonom, ki ureja prekrške.

(2) Programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo se mora po opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu pred ponovnim opravljanjem voznškega izpita udeležiti tudi oseba, ki ji je prenehala veljavnost voznškega dovoljenja.

(3) Programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo se lahko udeleži tudi imetnik veljavnega voznškega dovoljenja, ki doseže ali preseže štiri kazenske točke, pa do dneva, ko opravi program, ne preseže 17 kazenskih točk, če mu kazenske točke niso bile izrečene zaradi prekrškov z vožnjo pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi. Po uspešno zaključenem programu se vozniku z dnem, ko organu, pristojnemu za vodenje evidence kazenskih točk, predloži potrdilo o opravljenem dodatnem usposabljanju za varno vožnjo, enkrat v dveh letih, izbrišejo iz skupne evidence izrečenih kazenskih točk štiri kazenske točke.

(4) Imetniku veljavnega voznškega dovoljenja se štiri kazenske točke na podlagi prejšnjega odstavka lahko izbrišejo le enkrat v dveh letih ne glede na to, ali je dodatno opravil tudi zdravstveni pregled s svetovanjem ali če se je udeležil ustreznega rehabilitacijskega programa zaradi prekrška vožnje pod vplivom alkohola.

(5) Potrdilo o opravljenem programu dodatnega usposabljanja za varno vožnjo se izda glede na namen, določen v prvem, drugem ali tretjem odstavku tega člena in velja šest mesecev od datuma zaključka dodatnega usposabljanja.

50. člen **(udeležba v rehabilitacijskih programih)**

(1) Rehabilitacijskega programa se mora udeležiti oseba, ki ji je izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja in so ji bile izrečene kazenske točke zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi ali odklonitve preverjanja psihofizičnega stanja in jo v program napoti sodišče po opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu v primeru odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, skladno z zakonom, ki ureja prekrške. Sodišče pri določitvi ustreznega rehabilitacijskega programa, ki ga določi na podlagi zdravniškega spričevala, izbira med tremi rehabilitacijskimi programi:

1. edukacijske delavnice v obsegu najmanj šest pedagoških ur z vsebinami varnosti cestnega prometa, tveganjih zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, odgovornosti voznikov in psihosocialnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu;
1. psihosocialne delavnice v obsegu najmanj 17 pedagoških ur, od tega najmanj dve uri individualne obravnave in najmanj 15 ur dela v skupini z vsebinami varnosti cestnega prometa, tveganjih zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, odgovornosti voznikov in psihosocialnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu;
2. programi zdravljenja odvisnosti, ki jih opravljajo izvajalci zdravstvene dejavnosti.

(2) Rehabilitacijskega programa iz prvega odstavka se mora v predpisanem obsegu pred ponovnim opravljanjem vozniškega izpita udeležiti tudi oseba, ki ji je prenehala veljavnost vozniškega dovoljenja. Ustrezen rehabilitacijski program določi pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti na podlagi ugotovitev kontrolnega zdravstvenega pregleda.

(3) Ustreznega rehabilitacijskega programa iz prvega odstavka tega člena, ki ga določi pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti na podlagi ugotovitev kontrolnega zdravstvenega pregleda, se lahko udeleži tudi imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja enkrat v dveh letih od tedaj, ko je bil prvič pravnomočno kaznovan zaradi prekrška vožnje pod vplivom alkohola, če je bilo ugotovljeno, da je imel v organizmu več kot 0,80 do vključno 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,38 do vključno 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Imetniku veljavnega vozniškega dovoljenja, ki se je udeležil rehabilitacijskega programa se z dnem, ko predloži organu, pristojnemu za vodenje evidence kazenskih točk, potrdilo o opravljenem rehabilitacijskem programu, iz evidence kazenskih točk izbrišejo štiri pravnomočno izrečene kazenske točke za prekršek vožnje pod vplivom alkohola.

(4) Imetniku veljavnega vozniškega dovoljenja se štiri kazenske točke na podlagi prejšnjega odstavka izbrišejo le enkrat v dveh letih ne glede na to, ali je dodatno opravil tudi program dodatnega usposabljanja za varno vožnjo za imetnike veljavnega vozniškega dovoljenja, ki so dosegli ali presegli štiri kazenske točke in niso presegli 17 kazenskih točk, ali če je dodatno opravil zdravstveni pregled s svetovanjem.

(5) Potrdilo o opravljeni edukacijski ali psihosocialni delavnici se izda glede na namen, določen v prvem, drugem ali tretjem odstavku tega člena in velja šest mesecev od datuma zaključka dodatnega usposabljanja.

VIII. POGOJI ZA VOŽNJO VOZIL

51. člen (odgovornost za varno vožnjo)

(1) V cestnem prometu lahko vozi motorno vozilo oseba, ki izpolnjuje pogoje, ki jih predpisuje ta zakon in je telesno in duševno zmožna varno voziti motorno vozilo.

(2) Kadar je telesna ali duševna zmožnost osebe zmanjšana zaradi prirojenih ali pridobljenih bolezni, poškodb, duševnega stanja ali drugih okoliščin, ki bi lahko imele negativen vpliv na zmožnost za vožnjo, sme taka oseba voziti motorno vozilo v cestnem prometu le, če njeno stanje ne more vplivati na njeno zmožnost za varno vožnjo motornega vozila.

(3) Šteje se, da oseba, pri kateri je telesna ali duševna zmožnost za varno vožnjo motornega vozila osebe zmanjšana zaradi zaužitja alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi, ali zaradi utrujenosti, ni zmožna varno voziti motornega vozila.

52.člen

(pogoji za vožnjo koles in mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h)

(1) Otrok do šestega leta starosti sme voziti kolo le na pešpoti ali v območju za pešce, v spremstvu polnoletne osebe pa tudi v območju umirjenega prometa.

(2) Otrok do 14. leta starosti, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe, ki lahko ob upoštevanju prometnih razmer spremlja največ dva otroka.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek sme učitelj, ki v osnovni šoli usposablja otroke v vožnji kolesa, spremljati največ pet otrok hkrati, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo. Med opravljanjem kolesarskega izpita spremstvo iz prejšnjega odstavka ni potrebno, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo.

(4) V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star najmanj osem let, ki ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let.

(5) Moped, katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, sme voziti v cestnem prometu otrok od 12. do 14. leta starosti, ki ima pri sebi kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let.

(6) Starostni pogoj za pridobitev pravice voziti kolo in moped, katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, izpolni otrok oziroma oseba z nastopom koledarskega leta, v katerem dopolni predpisano starost.

(7) Otrok se usposobi za vožnjo kolesa, ko opravi kolesarski izpit in dobi v osnovni šoli kolesarsko izkaznico.

(8) Program usposabljanja za vožnjo kolesa, program kolesarskega izpita in obrazec kolesarske izkaznice predpiše minister, pristojen za šolstvo.

53.člen

(splošni pogoji za udeležbo voznikov motornih vozil v cestnem prometu)

(1) Motorno oziroma motorno in priklopno vozilo sme voziti oseba, ki:

1. je telesno in duševno zmožna voziti vozilo;
2. je dopolnila predpisano starost za vožnjo vozil;
3. ima veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo vozil tiste oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki jo vozi in ne vozi v nasprotju z omejitvijo, vpisano v njenem vozniškem dovoljenju;
4. se ji ne izvršuje sankcija prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije, ji ni izrečen varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja, ji ni izrečena sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepovedi uporabe tujega vozniškega dovoljenja na ozemlju Republike Slovenije niti ji ni začasno odvzeto vozniško dovoljenje;
5. uporablja pripomočke za vožnjo, ki so vpisani v njenem vozniškem dovoljenju.

(2) Ne glede na 3. točko prejšnjega odstavka sme voziti motorno oziroma motorno in priklopno vozilo oseba:

1. ki je opravila vozniški izpit za vožnjo vozil tiste oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki jo vozi;
2. ne vozi vozila ali skupine vozil v nasprotju z omejitvijo, vpisano v zdravniškem spričevalu;

3. je vključena v pridobivanje temeljnih kvalifikacij v skladu z zakonom, ki ureja prevoze v cestnem prometu;
4. jo pri vožnji spremlja učitelj vožnje, ki voznika usposablja za pridobitev temeljnih kvalifikacij.

(3) Ne glede na 3. točko prvega odstavka tega člena sme voziti motorno oziroma motorno in priklopno vozilo oseba, ki opravlja vozniški izpit za vožnjo vozil tiste oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki jo vozi.

(4) Ne glede na 3. točko prvega odstavka tega člena sme v Republiki Sloveniji do vročitve vozniškega dovoljenja voziti motorno in priklopno vozilo tiste oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki jo vozi, oseba, ki ima potrdilo, da je pri upravni enoti dala vlogo za izdajo vozniškega dovoljenja, na kateri je navedeno, da izpolnjuje pogoje za izdajo vozniškega dovoljenja. Veljavnost tega potrdila je 60 dni.

(5) V cestnem prometu se ne sme uporabljati vozniškega dovoljenja, namesto katerega je izdan dvojniki.

(6) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki vozi z vozniškim dovoljenjem, katerega veljavnost je potekla, če pogoj za podaljšanje njegove veljavnosti ni predložitev veljavnega zdravniškega spričevala ali potrdila o dodatnem usposabljanju voznika začetnika, ali vozi s potrdilom iz četrtega odstavka tega člena, katerega veljavnost je potekla.

(7) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s 1. ali 5. točko prvega odstavka tega člena.

(8) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z 2. ali 3. točko prvega odstavka ali s petim odstavkom tega člena.

(9) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek oseba, ki da motorno vozilo v uporabo osebi, ki ne sme voziti takega vozila.

(10) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki vozi motorno vozilo v cestnem prometu v času, ko se mu izvršuje sankcija prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije ali ji je začasno odvzeto vozniško dovoljenje. Poleg globe se vozniku izreče tudi 18 kazenskih točk.

(11) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki vozi motorno vozilo v cestnem prometu v času, ko ne sme ponovno pridobiti vozniškega dovoljenja, po prvem odstavku 61. člena tega zakona ali voznik, ki vozi v času, ko se mu izvršuje sankcija prepovedi uporabe tujega vozniškega dovoljenja na ozemlju Republike Slovenije.

(12) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, katerega voznik opravlja prevoz blaga z motornimi vozili, s katerimi se opravlja prevoz blaga v skladu z zakonom, ki ureja prevoze v cestnem prometu, brez veljavnega vozniškega dovoljenja, njihova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

(13) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, katerega voznik opravlja prevoz več kot osem potnikov z motornimi vozili, s katerimi se opravlja prevoz potnikov v skladu z zakonom, ki ureja prevoze v cestnem prometu, brez veljavnega vozniškega dovoljenja, njihova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

54. člen **(vožnja s spremljevalcem)**

(1) Ne glede na določbi 2. in 3. točke prvega odstavka prejšnjega člena sme voziti osebni avtomobil tudi oseba, starejša od 16 let:

1. ki je v šoli vožnje opravila teoretični del usposabljanja za voznika motornih vozil kategorije B, opravila teoretični del vozniškega izpita in v šoli vožnje končala praktični del usposabljanja;

2. ki ji vozniško dovoljenje ni odvzeto oziroma se ji ne izvršuje izrečena sankcija prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije oziroma se ji ne izvršuje varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja oziroma ji ni izrečena sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja in v skupni evidenci izrečenih kazenskih točk nima nobene kazenske točke v cestnem prometu, če ima vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil druge kategorije;
3. če jo med vožnjo spremlja spremljevalec;
4. če je vozilo označeno s predpisano »L« tablico.

(2) Spremljevalec osebe iz prejšnjega odstavka je lahko eden od staršev, posvojiteljev, skrbnikov, rejnikov ali druga oseba, ki je stara najmanj 27 let in ima veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije B najmanj pet let in v evidenci nima več kot pet kazenskih točk in ima prebivališče v Republiki Sloveniji. Osebo, mlajšo od 18 let, lahko spremlja druga oseba pod pogojem, da s tem pisno soglašajo starši, skrbniki, posvojitelji ali rejniki. Če je spremljevalec druga oseba, lahko v obdobju petih let usposablja največ dve osebi iz prejšnjega odstavka.

(3) Spremljevalec mora biti vpisan v evidenco o vozniških dovoljenjih in evidenčni karton vožnje. Vpis opravi upravna enota, ko ugotovi, da so izpolnjeni pogoji. Pred vpisom v evidenčni karton vožnje mora upravna enota spremljevalcu posredovati ustrezna navodila.

(4) Usposabljanje iz 1. točke prvega odstavka tega člena sme začeti oseba, ki je dopolnila šestnajst let.

(5) Med vožnjo motornega vozila mora imeti oseba iz prvega odstavka tega člena pri sebi evidenčni karton vožnje in veljavno zdravniško spričevalo, spremljevalec pa veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo vozil kategorije B. Te listine morata na zahtevo izročiti policistu na vpogled.

(6) Pod pogoji, navedenimi v tem členu, sme oseba iz prvega odstavka tega člena voziti osebni avtomobil, dokler ne opravi vozniškega izpita za vožnjo motornih vozil kategorije B, vendar največ dve leti od vpisa spremljevalca v evidenco o vozniških dovoljenjih in evidenčni karton vožnje.

(7) Pri spremljanju osebe iz prvega odstavka tega člena je spremljevalec odgovoren za varnost vožnje in za prekršek, ki ga je storila ta oseba, razen če nevarnega ravnanja oziroma prekrška ni mogel preprečiti.

(8) Tablica iz 4. točke prvega odstavka tega člena je kvadratne oblike, zelene barve, na kateri je črka »L« bele barve. Nameščena mora biti na levi polovici zadnje strani vozila, kadar vozi vozilo voznik s spremljevalcem.

(9) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek spremljevalec, ki ravna v nasprotju z določbo 4. točke prvega odstavka, oseba iz prvega odstavka tega člena ali spremljevalec, ki ravna v nasprotju s petim odstavkom tega člena, oseba iz prvega odstavka tega člena, ki ima v skupni evidenci izrečenih kazenskih točk vpisane kazenske točke, in spremljevalec, ki ima v skupni evidenci izrečenih kazenskih točk vpisanih več kot pet kazenskih točk.

(10) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek šola vožnje, ki začne usposabljati osebo iz prvega odstavka tega člena, ki še ni dopolnila starost 16 let, njena odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

55. člen **(vožnja vojaških vozil)**

Za vožnjo vojaških vozil, ki po konstrukciji in namenu lahko prevažajo tovor, osebe ali oborožitev in se uporabljajo za opravljanje nalog Slovenske vojske (bojna in nebojna vozila za posebne namene), ne veljajo določbe tega zakona o številu oseb, ki se smejo prevažati v vojaških vozilih ali na njih, in kategoriji vozniškega dovoljenja, če se v vozilu ali na njem poleg voznika vozi več kot osem oseb ali če je vlečnemu vozilu pripeto priklopno vozilo.

IX. VOZNIŠKO DOVOLJENJE

56. člen

(izdaja, veljavnost in podaljšanje veljavnosti voznškega dovoljenja)

(1) Vozniško dovoljenje izda oziroma njegovo veljavnost podaljša upravna enota (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ). Vozniško dovoljenje prične veljati z dnem izdaje.

(2) Vozniško dovoljenje se izda oziroma njegova veljavnost se podaljša osebi, ki ima v Republiki Sloveniji običajno prebivališče ali predloži dokaze, da v Republiki Sloveniji študira že vsaj šest mesecev.

(3) Vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorij A2, A, B, BE, C1, C1E, C in CE se vozniku začetniku izda z veljavnostjo do dopolnjenega 21. leta starosti oziroma za dve leti po prvi pridobitvi voznškega dovoljenja. Vozniško dovoljenje se vozniku začetniku podaljša, ko opravi program dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov.

(4) Če ta zakon ne določa drugače, se vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorij AM, A1, A2, A, B, B1, BE, F in G izda z veljavnostjo desetih let. Po dopolnjeni starosti 70 let se vozniško dovoljenje izda z veljavnostjo petih let.

(5) Če ta zakon ne določa drugače, se vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorij C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 in D1E izda z veljavnostjo petih let. Po dopolnjeni starosti 65 let se vozniško dovoljenje izda z veljavnostjo treh let.

(6) Imetniku voznškega dovoljenja kategorij AM, A1, A2, A, B, B1, BE, F in G, ki dopolni starost 70 let, se podaljša veljavnost voznškega dovoljenja, če predloži zdravniško spričevalo, da je telesno in duševno zmožen za vožnjo motornega vozila določene kategorije.

(7) Veljavnost voznških dovoljenj kategorij C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 in D1E se po poteku podaljša, če imetnik voznškega dovoljenja predloži zdravniško spričevalo, da je telesno in duševno zmožen za vožnjo motornega vozila določene kategorije.

(8) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov se veljavnost voznškega dovoljenja omeji na krajši rok, če je ta določen v zdravniškem spričevalu o telesni in duševni zmožnosti upravičenca za vožnjo motornega vozila, ki ga izdajo izvajalci zdravstvene dejavnosti in pooblaščenici izvajalci zdravstvene dejavnosti.

(9) Pri izrekanju kazenskih točk v cestnem prometu se šteje, da ima veljavno vozniško dovoljenje, izdano v Republiki Sloveniji, tudi imetnik voznškega dovoljenja, kateremu je potekel rok veljavnosti, oziroma voznik, ki je v času storitve prekrška vozil vozilo s potrdilom iz četrtega odstavka 53. člena tega zakona.

57. člen

(pogoji za izdajo voznškega dovoljenja)

(1) Vozniško dovoljenje se izda osebi, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. je telesno in duševno zmožna voziti vozilo, kar dokaže z veljavnim zdravniškim spričevalom;
2. je dopolnila predpisano starost za vožnjo vozil,
3. je opravila vozniški izpit;
4. ji ni odvzeto ali začasno odvzeto vozniško dovoljenje;
5. se ji ne izvršuje stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije;
6. ji ni prepovedana izdaja voznškega dovoljenja v zvezi z varnostnim ukrepom odvzema voznškega dovoljenja, dokler taka prepoved traja;
7. je zahtevi priložila ustrezno fotografijo v fizični ali digitalni obliki. Za izdajo voznškega dovoljenja se lahko uporabi tudi fotografija v digitalni obliki, ki se hrani v evidenci izdanega drugega uradnega identifikacijskega dokumenta in kaže pravo podobo osebe.

(2) Vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A (brez omejitev) se sme izdati tudi osebi, ki poleg pogojev, določenih v prejšnjem odstavku, izpolnjuje naslednje pogoje:

1. da je opravila praktični del voznškega izpita vozil kategorije A brez omejitev;
2. da ima najmanj dve leti veljavno voznško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A2.

(3) Vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A2 se sme izdati tudi osebi, ki poleg pogojev iz prvega odstavka tega člena izpolnjuje naslednje pogoje:

1. da je opravila praktični del voznškega izpita vozil kategorije A2;
2. da ima najmanj dve leti veljavno voznško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A1.

(4) Osebi, ki ima veljavno voznško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije B, BE, C1, C, C1E, CE, D1, D1E, D ali DE najmanj šest mesecev, se izda tudi voznško dovoljenje za vožnjo vozil kategorije F, če uspešno opravi tečaj o varnem delu s traktorjem in traktorskimi priključki.

(5) Osebi, ki opravi praktični del voznškega izpita na motornem vozilu, ki ni opremljeno s stopalko sklopke oziroma s prestavno ročico za kategorije AM, A1, A2 in A, s katero mora upravljati voznik pri zagonu ali ustavljanju vozila in menjavi prestav (v nadaljnjem besedilu: vozilo z avtomatskim menjalnikom), se v voznško dovoljenje vpiše koda administrativne omejitve, v skladu s predpisom, ki ga izda minister, pristojen za promet. Imetnik voznškega dovoljenja s kodo administrativne omejitve sme voziti samo vozila z avtomatskim menjalnikom. Koda se izbriše, če oseba opravi praktični del voznškega izpita na vozilu z ročnim menjalnikom.

(6) Osebi, ki opravi praktični del voznškega izpita na motornem vozilu z avtomatskim menjalnikom kategorije C, CE, D ali DE, se vpis kode iz prejšnjega odstavka v voznško dovoljenje ne izvede, če oseba že ima voznško dovoljenje, pridobljeno na podlagi opravljenega praktičnega dela voznškega izpita z motornim vozilom z ročnim menjalnikom kategorije B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E ali D.

(7) V voznškem dovoljenju se potrdijo vse tiste kategorije vozil, ki jih sme imetnik voziti oziroma jih bo smel voziti po dopoljnjeni predpisani starosti (kategorija G).

(8) Vsaka oseba ima lahko le eno voznško dovoljenje. Imetniku veljavnega tujega voznškega dovoljenja se slovensko voznško dovoljenje izda oziroma njegova veljavnost podaljša, če odda tuje voznško dovoljenje.

(9) Vozniškega dovoljenja se ne izda oziroma se njegova veljavnost ne podaljša, če je bilo osebi njeno voznško dovoljenje v drugi državi članici Evropske unije, Liechtensteinu, Norveški ali Islandiji odvzeto, omejeno, začasno odvzeto ali razveljavljeno.

(10) Imetniku voznškega dovoljenja druge države članice Evropske unije, Liechtensteina, Norveške ali Islandije se veljavnost voznškega dovoljenja podaljša tako, da se izda slovensko voznško dovoljenje.

(11) Imetniku voznškega dovoljenja druge države članice Evropske unije, Liechtensteina, Norveške ali Islandije, ki ima v Republiki Sloveniji običajno prebivališče, in čigar voznško dovoljenje je v Republiki Sloveniji omejeno, začasno odvzeto, odvzeto ali mu je razveljavljena pravica do vožnje, se tuje voznško dovoljenje, če je to potrebno, zamenja za slovensko voznško dovoljenje.

(12) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek oseba, ki ima več kot eno voznško dovoljenje za vožnjo motornih vozil iste oziroma istih kategorij.

58. člen **(predpisana starost za vožnjo motornih vozil)**

(1) Za vožnjo motornih vozil posamezne kategorije mora imeti voznik dopolnjeno naslednjo starost:

1. za vozila kategorije AM	15 let;
2. za vozila kategorije A1	16 let;
3. za vozila kategorije A2	18 let;
4. za vozila kategorije A, če ima imetnik dve leti voznško dovoljenje kategorije A2	20 let;
5. za vozila kategorije A	24 let;

6.	za motorna trikolesa z močjo motorja, večjo od 15 kW	21 let;
7.	za vozila kategorije B1	16 let;
8.	za vozila kategorije B, BE	18 let;
9.	za vozila kategorije C1, C1E	18 let;
10.	za vozila kategorije C, CE	21 let;
11.	za vozila kategorije D1, D1E	21 let;
12.	za vozila kategorije D, DE	24 let;
13.	za vozila kategorije F, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 40 km/h	16 let;
14.	za vozila kategorije F, katerih konstrukcijsko določena hitrost presega 40 km/h	18 let;
15.	za vozila kategorije G – motokultivatorji	15 let;
16.	za vozila kategorije G – delovni stroji	18 let.

(2) Ne glede na 10. točko prejšnjega odstavka je lahko voznik za vožnjo vozil kategorije C in CE star najmanj 18 let, če ima spričevalo, ki potrjuje temeljne kvalifikacije, določene v zakonu, ki ureja prevoze v cestnem prometu.

(3) Ne glede na 10. točko prvega odstavka tega člena je lahko voznik za vožnjo vozil kategorije C in CE star najmanj 18 let, če je zaposlen v slovenski vojski in na cesti vozi vojaško vozilo ter ima v vozniškem dovoljenju z ustrežno kodo označeno pravico do vožnje takih vozil.

(4) Ne glede na 12. točko prvega odstavka tega člena je lahko voznik za vožnjo vozil kategorije D in DE star najmanj 21 let, če ima spričevalo, ki potrjuje temeljne kvalifikacije, določene v zakonu, ki ureja prevoze v cestnem prometu.

(5) Ne glede na 12. točko prvega odstavka tega člena je lahko voznik za vožnjo vozil kategorije D in DE star najmanj 21 let, če ima spričevalo, ki potrjuje pospešeno pridobljene temeljne kvalifikacije, določene v zakonu, ki ureja prevoze v cestnem prometu, in opravlja linijski prevoz potnikov, ki ni daljši od 50 km.

(6) Ne glede na 12. točko prvega odstavka tega člena je lahko voznik za vožnjo vozil kategorije D in DE star najmanj 23 let, če ima spričevalo, ki potrjuje pospešeno pridobljene temeljne kvalifikacije, določene v zakonu, ki ureja prevoze v cestnem prometu.

(7) Ne glede na 12. točko prvega odstavka tega člena je lahko voznik za vožnjo vozil kategorije D in DE star najmanj 21 let, če je zaposlen v slovenski vojski in na cesti vozi vojaško vozilo ter ima v vozniškem dovoljenju z ustrežno kodo označeno pravico do vožnje takih vozil.

59. člen (kategorije vozil)

(1) Vozniško dovoljenje za vožnjo motornih in priklopnih vozil, ki so razvrščena v kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE ter nacionalni kategoriji F in G, se izda na enotnem obrazcu.

(2) V kategorijo AM spadajo lahka štirikolesa in mopedi, razen mopedov, katerih največja konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije G.

(3) V kategorijo A1 spadajo motorna kolesa na dveh kolesih s stransko prikolico ali brez nje, katerih prostornina motorja ne presega 125 ccm in katerih moč motorja ne presega 11 kW, z razmerjem moč motorja/masa vozila, ki ne presega 0,1 kW/kg, ter trikolesa, katerih moč motorja ne presega 15 kW. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije AM in G.

(4) V kategorijo A2 spadajo motorna kolesa, katerih moč motorja ne presega 35 kW in pri katerih razmerje med močjo motorja in maso vozila ne presega 0,2 kW/kg in ne izvira iz vozila z enkrat večjo močjo. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije AM, A1 in G.

(5) V kategorijo A spadajo motorna kolesa na dveh kolesih s stransko prikolico ali brez nje in trikolesa. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorij AM, A1, A2 in G.

(6) V kategorijo B1 spadajo štirikolesa. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorij AM in G.

(7) V kategorijo B spadajo motorna vozila, razen vozil kategorije A1, A2, A, F in G, katerih največja dovoljena masa ne presega 3.500 kg in so zasnovana in izdelana za prevoz največ osem potnikov poleg voznika. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorij AM, B1 in G.

(8) V kategorijo BE spadajo skupine vozil, sestavljene iz vlečnega vozila kategorije B, ki mu je dodano priklopno vozilo, pri čemer največja dovoljena masa priklopnega vozila ne presega 3.500 kg in taka skupina vozil ne posega v pravila o homologaciji vozil.

(9) V kategorijo C1 spadajo motorna vozila, razen vozil kategorije D1, D ali F, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kg in ne presega 7.500 kg in so zasnovana in izdelana za prevoz največ osem potnikov poleg voznika.

(10) V kategorijo C1E spadajo skupine vozil, sestavljene iz vlečnega vozila kategorije C1, ki mu je dodano priklopno vozilo, pri čemer največja dovoljena masa priklopnega vozila presega 750 kg in največja dovoljena masa te skupine vozil ne presega 12.000 kg. V to kategorijo spadajo tudi skupine vozil, sestavljene iz vlečnega vozila kategorije B in priklopnega vozila, pri čemer največja dovoljena masa priklopnega vozila presega 3.500 kg in največja dovoljena masa te skupine vozil ne presega 12.000 kg in v obeh primerih taka skupina vozil ne posega v pravila o homologaciji vozil. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije BE.

(11) V kategorijo C spadajo motorna vozila razen vozil kategorije D1, D in F, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kg in so zasnovana in izdelana za prevoz največ osem potnikov poleg voznika. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorij AM, C1 in G.

(12) V kategorijo CE spadajo skupine vozil, sestavljene iz vlečnega vozila kategorije C in priklopnega vozila, pri čemer največja dovoljena masa priklopnega vozila presega 750 kg in taka skupina vozil ne posega v pravila o homologaciji vozil. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije BE in C1E, v kombinaciji z vozniškim dovoljenjem kategorije D tudi kategorije DE.

(13) V kategorijo D1 spadajo motorna vozila za prevoz oseb, ki so zasnovana in izdelana za prevoz največ 16 potnikov poleg voznika ter katerih največja dolžina ne presega osem metrov, in cestni turistični vlak. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije AM in G.

(14) V kategorijo D1E spadajo skupine vozil, sestavljene iz vlečnega vozila kategorije D1 in priklopnega vozila, pri čemer največja dovoljena masa priklopnega vozila presega 750 kg in taka skupina vozil ne posega v pravila o homologaciji vozil. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije BE.

(15) V kategorijo D spadajo motorna vozila za prevoz oseb, ki so zasnovana in izdelana za prevoz več kot osem potnikov poleg voznika. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije AM, D1 in G.

(16) V kategorijo DE spadajo skupine vozil, sestavljene iz vlečnega vozila kategorije D in priklopnega vozila, katerega največja dovoljena masa presega 750 kg, in taka skupina vozil ne posega v pravila o homologaciji vozil. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije BE in D1E.

(17) Vozniško dovoljenje se izda tudi za vožnjo drugih motornih in priklopnih vozil, ki so razvrščena v nacionalni kategoriji F in G.

(18) V kategorijo F spadajo traktorji in traktorski priklopniki. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije G.

(19) V kategorijo G spadajo delovni stroji in motokultivatorji.

(20) Imetniki vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil kategorije B smejo voziti v Republiki Sloveniji tudi trikolesa.

(21) Imetniki vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil kategorij B, C1, C, D1 ali D smejo voziti motorna vozila navedenih kategorij tudi, kadar so jim dodani lahki priklopniki. Imetniki vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil kategorije B smejo voziti motorno vozilo te kategorije tudi, kadar mu je dodano priklopno vozilo, ki ni lahki priklopnik, če največja dovoljena masa skupine vozil ne presega 3.500 kg in taka skupina vozil ne posega v pravila o homologaciji vozil. Imetniki vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil kategorije B smejo voziti motorno vozilo te kategorije tudi, kadar mu je dodano priklopno vozilo, ki ni lahki priklopnik in največja dovoljena masa take skupine vozil presega 3.500 kg, a ne presega 4.250 kg, in taka skupina vozil ne posega v pravila o homologaciji vozil, če se usposobi v skladu s sedmim odstavkom 40. člena tega zakona in opravi praktični del vozniškega izpita s tako skupino vozil ter ima v vozniškem dovoljenju z ustrežno kodo označeno pravico do vožnje take skupine vozil.

(22) Vozniško dovoljenje za vožnjo vozil kategorije BE, C1E, CE, D1E in DE se izda le osebi, ki ima veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo vozil kategorije B, C1, C, D1 in D.

(23) Ob uporabi in zamenjavi vozniškega dovoljenja, izdanega na obrazcu, določenim s Pravilnikom o obrazcih prometnih dovoljenj in vozniškega dovoljenja ter o registrskih tablicah (Uradni list RS, št. 5/92, 70/95 in 73/00) in Pravilnikom o vozniških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 117/02, 100/03 in 59/04), in izdanega na podlagi 128.a člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 33/00 – odločba US, 39/00 – popravek odločbe US, 61/00, 100/00 – odločba US, 21/02 in 67/02), oziroma ob uporabi in zamenjavi vozniškega dovoljenja, izdanega na obrazcu, določenem s Pravilnikom o vozniških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 80/05), se upošteva enakovrednost med kategorijami:

DOSEDANJE VOZNIŠKO DOVOLJENJE		NOVO VOZNIŠKO DOVOLJENJE
A do 125 ccm	=	A1
A do 125 ccm in 11 kW	=	A1
A ≤ 125 ccm in ≤ 11 kW	=	A1
A1	=	A1
A ≤ 25 kW in ≤ 0,16 kW/kg oziroma A – A z omejitvijo ≤ 25 kW in ≤ 0.16 kW/kg	=	A2
A do 350 ccm	=	A2
A	=	A
B	=	B
C	=	C
D1	=	D1
D	=	D
E le z vozili kategorije B	=	BE
E		BE, CE in če ima imetnik vozniškega dovoljenja kategorijo D, tudi DE
B + E	=	BE
C + E	=	CE
D1 + E	=	D1E
D + E		DE
F	=	F
G	=	G
H	=	AM

A – le do 50 km/h	=	AM
-------------------	---	----

60.člen

(odvzem in omejitev vozniškega dovoljenja iz zdravstvenih razlogov)

(1) Upravna enota na podlagi dokončnega zdravniškega spričevala imetniku veljavnega vozniškega dovoljenja z odločbo odvzame vozniško dovoljenje za toliko časa, dokler se z zdravstvenim pregledom oziroma s kontrolnim zdravstvenim pregledom ne ugotovi, da je telesno in duševno zmožen za vožnjo motornega vozila.

(2) Imetnik veljavnega tujega vozniškega dovoljenja, pri katerem je ugotovljena telesna ali duševna nezmožnost za vožnjo motornih vozil, mora v primeru iz prejšnjega odstavka oddati vozniško dovoljenje upravni enoti.

(3) Imetniku veljavnega vozniškega dovoljenja, ki ima dovoljenje za vožnjo motornih vozil več kategorij, vendar mu je ta pravica iz razlogov, določenih v prvem odstavku tega člena, omejena na določen čas ali le za posamezno ali posamezne kategorije, se izda novo vozniško dovoljenje, v katero se vpišejo tiste kategorije motornih vozil, ki jih sme voziti, oziroma omeji njegovo veljavnost.

(4) Pritožba zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena ne zadrži njene izvršitve.

61.člen

(ponovna pridobitev vozniškega dovoljenja)

(1) Oseba, ki ji je izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja po zakonu, ki ureja prekrške, lahko pridobi novo vozniško dovoljenje po šestih mesecih od izvršitve odločbe. Če je osebi izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja prej kot v dveh letih od ponovne pridobitve vozniškega dovoljenja ali je oseba v preizkusni dobi oziroma v enem letu po poteku preizkusne dobe odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja po zakonu, ki ureja prekrške, storila prekršek zoper varnost cestnega prometa, za katerega je predpisana stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu v številu, zaradi katerega se po zakonu, ki ureja prekrške, izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, lahko oseba ponovno pridobi novo vozniško dovoljenje šele po enem letu od izvršitve odločbe. Oseba, ki ji je bil izrečen varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja po kazenskem zakoniku, lahko pridobi novo vozniško dovoljenje po izvršitvi tega varnostnega ukrepa.

(2) Pogoji za pridobitev novega vozniškega dovoljenja je, da oseba iz prejšnjega odstavka opravi kontrolni zdravstveni pregled, se udeleži programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo, določenega s tem zakonom in ponovno opravi vozniški izpit.

(3) Če so bile osebi iz prvega odstavka tega člena izrečene kazenske točke oziroma varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, se mora pred ponovnim opravljanjem vozniškega izpita udeležiti rehabilitacijskega programa, določenega s tem zakonom, namesto programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo.

(4) Oseba iz prvega in tretjega odstavka se sme prijaviti k opravljanju vozniškega izpita, ko predloži zdravniško spričevalo o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu in dokazilo o opravljenem programu dodatnega usposabljanja za varno vožnjo ali potrdilo o opravljeni edukacijski oziroma psihosocialni delavnici, določenih s tem zakonom. V primeru zdravljenja odvisnosti iz 3. točke prvega odstavka 50. člena tega zakona pa se sme oseba prijaviti k opravljanju vozniškega izpita, ko predloži zdravniško spričevalo o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu po opravljenem programu zdravljenja.

(5) Če je imela oseba iz prejšnjega odstavka v voznškem dovoljenju, za katero ji je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti, vpisanih več kategorij motornih vozil, se ji v vozniško dovoljenje vpišejo vse te kategorije, če opravi vozniški izpit za motorna vozila tiste oziroma tistih kategorij, s katerimi je storila prekršek ali prekrške, za katere so ji bile izrečene kazenske točke in izpolni druge

pogoje za izdajo vozniškega dovoljenja ali če je opravila vozniški izpit za kategorijo, ki vključuje tudi tisto kategorijo, s katero je storila prekršek.

(6) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki se pri vožnji vozila v cestnem prometu izkazuje z vozniškim dovoljenjem, ki je na podlagi sodne odločbe prenehalo veljati. Enako se kaznuje tudi voznik, ki se pri vožnji vozila v cestnem prometu izkazuje z vozniškim dovoljenjem, izdanim v drugi državi na podlagi slovenskega vozniškega dovoljenja, ki je na podlagi sodne odločbe prenehalo veljati. Vozniško dovoljenje se odvzame in vrne upravni enoti na območju stalnega prebivališča imetnika vozniškega dovoljenja, če tega v Republiki Sloveniji nima, pa upravni enoti, ki ima sedež na območju storitve prekrška.

62. člen **(zamenjava vozniškega dovoljenja in izdaja dvojnika)**

- (1) Imetnik vozniškega dovoljenja mora zamenjati veljavno vozniško dovoljenje:
- v roku 30 dni od nastale spremembe, če spremeni osebno ime ali naslov stalnega prebivališča oziroma začasnega prebivališča, če v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča;
 - če fotografija na vozniškem dovoljenju ne kaže več njegove prave podobe;
 - če je vozniško dovoljenje poškodovano oziroma obrabljeno ali če iz kakšnega drugega razloga ni več uporabno;
 - do roka, določenega v 90. členu tega zakona.

(2) Namesto pogrešanega ali ukradenega veljavnega vozniškega dovoljenja se na zahtevo stranke izda novo vozniško dovoljenje.

(3) O pogrešanih ali ukradenih veljavnih vozniških dovoljenjih ministrstvo, pristojno za promet, vodi register pogrešanih ali ukradenih vozniških dovoljenj. Register vsebuje:

1. osebno ime imetnika vozniškega dovoljenja;
2. naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča imetnika;
3. EMŠO imetnika;
4. kategorije, za katere je vozniško dovoljenje izdano;
5. ime organa, ki je izdal vozniško dovoljenje;
6. datum izdaje in datum veljavnosti vozniškega dovoljenja;
7. številko obrazca vozniškega dovoljenja;
8. datum prijave pogrešitve vozniškega dovoljenja.

(4) Podatki iz 5., 6., 7. in 8. točke prejšnjega odstavka se javno objavijo na enotnem državnem portalu e-uprava.

(5) Podatki se v registru vodijo tri leta od poteka roka, za katerega je bilo pogrešano ali ukradeno vozniško dovoljenje izdano, nato se uničijo.

(6) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek imetnik vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(7) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek oseba, ki da lažno izjavo o pogrešitvi ali kraji vozniškega dovoljenja. Za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku so pristojne upravne enote.

(8) Z globo 600 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, katerega voznik opravlja prevoz blaga z motornimi vozili, s katerimi se opravlja prevoz blaga v skladu z zakonom, ki ureja prevoze v cestnem prometu, v nasprotju s 3. in 4. alinejo prvega odstavka tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 120 eurov.

(9) Z globo 600 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, katerega voznik opravlja prevoz več kot osem potnikov z motornimi vozili, s katerimi se opravlja prevoz potnikov v skladu z zakonom, ki ureja prevoze v cestnem prometu, v nasprotju s 3. in 4. alinejo prvega odstavka tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 120 eurov.

63.člen
(vožnja z vozniskim dovoljenjem, izdanim v tujini)

(1) Tujec, ki ima na podlagi dovoljenja za prebivanje v Republiki Sloveniji običajno prebivališče, sme z veljavnim vozniskim dovoljenjem, ki mu ga je izdal pristojni organ tuje države, in ob vzajemnosti voziti v Republiki Sloveniji tista motorna vozila, ki jih sme voziti po veljavnem vozniskem dovoljenju, izdanem v tujini, in sicer eno leto od dneva prijave prebivališča v Republiki Sloveniji.

(2) Državljan Republike Slovenije, ki začasno ali stalno prebiva ali je prebival v tujini in pride začasno ali stalno v Republiko Slovenijo, sme z veljavnim vozniskim dovoljenjem, ki mu ga je izdal pristojni organ tuje države, voziti tista motorna vozila, ki jih sme voziti po veljavnem vozniskem dovoljenju, izdanem v tujini, in sicer dve leti od dneva prijave prebivališča v Republiki Sloveniji.

(3) Ne glede na določbi prvega in drugega odstavka tega člena mora oseba, ki ima veljavno voznisko dovoljenje, izdano v tujini, ki ni v skladu s Konvencijo o cestnem prometu (Uradni list RS – MP, št. 9-55/92), imeti med vožnjo motornega vozila po cesti pri sebi poleg veljavnega vozniskega dovoljenja, izdanega v tujini, tudi veljavno mednarodno voznisko dovoljenje, ki ga je izdal pristojni organ ali organizacija tuje države.

(4) Oseba iz prvega in drugega odstavka tega člena v Republiki Sloveniji ne sme voziti motornega vozila po cesti, če ji je bila v tuji državi, v kateri ji je bilo izdano voznisko dovoljenje, prepovedana vožnja vozil kategorije oziroma vrste, v katero spada vozilo, ki ga vozi. Prav tako ne sme voziti motornega vozila oseba, ki ne izpolnjuje starosti za vožnjo motornih vozil, določene v 58. členu tega zakona.

(5) Ne glede na določbe prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena sme oseba z veljavnim vozniskim dovoljenjem, ki ji ga je izdal pristojni organ druge države članice Evropske unije, Liechtensteina, Norveške ali Islandije, voziti v Republiki Sloveniji tista motorna vozila, ki jih sme voziti po veljavnem vozniskem dovoljenju.

(6) Z globo najmanj 80 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena.

(7) Z globo najmanj 500 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim ali četrtem odstavkom tega člena.

64.člen
(zamenjava vozniskega dovoljenja, izdanega v tujini)

(1) Imetnik veljavnega vozniskega dovoljenja, izdanega v tujini, ki ima v Republiki Sloveniji običajno prebivališče, lahko, če izpolnjuje druge s tem zakonom določene pogoje za vožnjo motornih vozil, zahteva zamenjavo tega vozniskega dovoljenja za slovensko voznisko dovoljenje.

(2) Slovensko voznisko dovoljenje se izda, če imetnik veljavnega vozniskega dovoljenja, izdanega v tujini, opravi praktični del vozniskega izpita za tiste kategorije vozil, ki jih sme voziti z vozniskim dovoljenjem, izdanem v tujini in osebi, ki je že imela veljavno slovensko voznisko dovoljenje. Oseba, ki opravi praktični del vozniskega izpita za vožnjo vozil kategorij BE, C1E, CE, D1E ali DE, se ji v slovensko voznisko dovoljenje vpišejo tudi kategorije B, C1, C, D1 ali D.

(3) Slovensko voznisko dovoljenje se osebi, ki je že imela veljavno slovensko dovoljenje in je le to prenehalo veljati po določbah zakona, ki ureja prekrške ali ji je bil izrečen varnostni ukrep odvzema vozniskega dovoljenja po določbah kazenskega zakonika, izda, če oseba izpolni vse pogoje, določene v drugem odstavku 61. člena tega zakona.

(3) Praktičnega dela vozniskega izpita ni treba opraviti imetnikom vozniskih dovoljenj tistih tujih držav, ki jih določi s pravilnikom minister, pristojen za promet, na podlagi ocene kakovosti izobraževanja, teoretičnega znanja in znanja vožnje motornih vozil voznikov ter prometno varnostnih razmer v posamezni tuji državi in imetnikom vozniskih dovoljenj tujih držav, ki imajo dokazilo o

strokovni usposobljenosti v skladu s predpisi Evropske unije o najnižji stopnji usposabljanja za nekatere poklicne voznike v cestnem prometu.

(4) Slovensko vozniško dovoljenje se izda namesto vozniškega dovoljenja, izdanega v tujini.

(5) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena, se izjemoma in ob upoštevanju načela vzajemnosti od osebja diplomatskih predstavništev in konzulatov, predstavništev tujih držav, mednarodnih organizacij s sedežem v Republiki Sloveniji ter predstavništev mednarodnih organizacij v Republiki Sloveniji, ob zamenjavi vozniškega dovoljenja, izdanega v tujini, ne zahtevajo dokazila o telesni in duševni zmožnosti voziti motorna vozila ter opravljanje praktičnega dela vozniškega izpita.

(6) Veljavno vozniško dovoljenje, izdano v tujini, se lahko zamenja za slovensko vozniško dovoljenje tudi na podlagi sklenjenega sporazuma med državo, ki je izdala vozniško dovoljenje, in Republiko Slovenijo, ob pogojih, določenih v sporazumu in upoštevanju načela vzajemnosti.

(7) Tujcu in državljanu Republike Slovenije se zamenja vozniško dovoljenje, izdano v tujini, s slovenskim vozniškim dovoljenjem, če dokaže, da je v državi, ki je izdala vozniško dovoljenje, izpolnil pogoj običajnega prebivališča ali je študiral v tej državi najmanj šest mesecev.

(8) Pred zamenjavo vozniškega dovoljenja, izdanega v tujini, s slovenskim vozniškim dovoljenjem se preveri, za katero kategorijo oziroma vrsto vozila velja. Za preverjanje informacij o vozniških dovoljenjih, ki so jih izdale druge države članice Evropske unije, se uporablja omrežje Evropske unije za vozniška dovoljenja. Oseba, ki prosi za zamenjavo, lahko priloži listino, iz katere je razvidno, katera motorna vozila sme voziti, oziroma listino o veljavnosti vozniškega dovoljenja.

(9) Mednarodnega vozniškega dovoljenja ni mogoče zamenjati za slovensko vozniško dovoljenje.

(10) Vozniško dovoljenje, izdano v tujini, ki se zamenja za slovensko vozniško dovoljenje, in vozniško dovoljenje, ki je bilo oddano v skladu z določbami tega zakona, se vrne organu tuje države, ki ga je izdal.

65. člen

(zamenjava vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi Evropske unije, Liechtensteinu, Norveški ali Islandiji)

(1) Imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja druge države članice Evropske unije, Liechtensteina, Norveške ali Islandije, ki ima običajno prebivališče v Republiki Sloveniji, lahko brez opravljanja vozniškega izpita in predložitve dokazila o duševni in telesni zmožnosti za vožnjo vozil, zamenja veljavno vozniško dovoljenje za slovensko vozniško dovoljenje.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se tiste nacionalne kategorije, ki jih po določbi tega zakona o kategorijah vozniških dovoljenj ne vsebuje slovensko vozniško dovoljenje, opustijo.

(3) Vozniško dovoljenje, izdano v drugi državi članici Evropske unije, Liechtensteinu, Norveški ali Islandiji, ki se zamenja za slovensko vozniško dovoljenje, in vozniško dovoljenje, ki je bilo oddano v skladu z določbami tega zakona, se vrne organu tuje države, ki ga je izdal, in pri tem navede razloge za vrnitev.

66. člen

(mednarodno vozniško dovoljenje)

(1) Imetnik veljavnega slovenskega vozniškega dovoljenja lahko dobi na lastno zahtevo tudi mednarodno vozniško dovoljenje, če mu ni izrečen varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja ali sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma se mu ne izvršuje kazen ali sankcija prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije.

- (2) Mednarodna vozniška dovoljenja izdaja organizacija, ki jo pooblasti javna agencija.
- (3) Mednarodnega vozniškega dovoljenja, izdanega v Republiki Sloveniji, ni mogoče uporabljati za vožnjo motornih vozil v Republiki Sloveniji.
- (4) Izdajanje mednarodnih vozniških dovoljenj in vodenje evidence nadzoruje ministrstvo, pristojno za promet.
- (5) Organizacija, ki izdaja mednarodna vozniška dovoljenja, mora voditi evidenco o izdanih mednarodnih vozniških dovoljenjih. Evidenca vsebuje naslednje podatke:
1. osebno ime voznika;
 2. EMŠO;
 3. številko vpisa v evidenco in serijsko številko obrazca;
 4. serijsko številko vozniškega dovoljenja, na podlagi katerega je bilo izdano mednarodno vozniško dovoljenje;
 5. opombe.
- (6) Evidenca izdanih mednarodnih vozniških dovoljenj se hrani najmanj tri leta od dneva izdaje vozniškega dovoljenja.

67. člen **(evidenca o vozniških dovoljenjih)**

- (1) Evidenca o vozniških dovoljenjih vsebuje naslednje podatke:
1. osebno ime, EMŠO, datum in kraj rojstva in fotografijo;
 2. organ oziroma organizacijo, ki je izdal vozniško dovoljenje oziroma podaljšal njegovo veljavnost;
 3. datum izdaje in spremembe;
 4. številko vpisa;
 5. serijsko številko izdanega vozniškega dovoljenja;
 6. veljavnost posameznih kategorij vozniškega dovoljenja;
 7. veljavnost obrazca vozniškega dovoljenja;
 8. zaznamke o veljavnosti, zamenjavi zaradi obrabljenosti, zamenjavi tujega vozniškega dovoljenja za slovensko, pogošitvi ali kraji oziroma deponiranju ali ostalih spremembah, ki se nanašajo na vozniško dovoljenje;
 9. zaznamke o kaznih oziroma sankcijah in odvzemu vozniškega dovoljenja zaradi zdravstvene nezmožnosti;
 10. podatek o začasno odvzetem vozniškem dovoljenju po zakonu, ki ureja prekrške, in zakonu, ki ureja kazenski postopek;
 11. podatek o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja;
 12. kategorije vozil, za katere velja, in datum pridobitve dovoljenja za vožnjo vozil posamezne kategorije;
 13. da je oseba voznik začetnik;
 14. da je oseba spremljevalec voznika;
 15. omejitve: pripomočke, ki jih mora voznik uporabljati med vožnjo, oziroma omejitve za vožnjo vozil posameznih kategorij.
- (2) Evidenco o vozniških dovoljenjih vodi ministrstvo, pristojno za promet. Podatke v evidenco vnašajo upravne enote, izvajalci zdravstvene dejavnosti in javna agencija.
- (3) Evidenca o vozniških dovoljenjih se za namen pridobivanja točnih in ažurnih podatkov poveže s centralnim registrom prebivalstva, določenim v zakonu, ki ureja centralni register prebivalstva, kjer se kot povezovalni znak uporablja EMŠO.

68. člen **(personalizacija, prenos vozniških dovoljenj in vročanje)**

- (1) Vozniško dovoljenje za posamezno osebo se mora personalizirati v Republiki Sloveniji.

(2) Osebe, ki pri pooblaščenem izvajalcu opravljajo naloge izdelave obrazcev vozniških dovoljenj in obrazcev vlog za izdajo vozniških dovoljenj ter personalizacije obrazcev vozniških dovoljenj, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

1. da so polnoletne;
2. da niso bile pravnomočno obsojene zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece;
3. da niso v kazenskem postopku zaradi kaznivega dejanja iz prejšnje alineje.

(3) Prenos vozniških dovoljenj iz prvega odstavka tega člena in vlog za njihovo izdajo med pristojnim organom in podjetjem ali organizacijo za personalizacijo obrazcev vozniških dovoljenj ter vročanje vozniških dovoljenj izvaja podjetje ali organizacija, registrirana za prenos poštnih pošiljk, na način, ki zagotavlja zaščito, varnost in sledljivost poštnih pošiljk.

(4) Vročitev vozniškega dovoljenja je opravljena, ko upravičenec prevzame vozniško dovoljenje pri organu, ki ga je izdal, ali pri vročevalcu iz prejšnjega odstavka, kot je sam določil v vlogi za izdajo vozniškega dovoljenja. Če vozniškega dovoljenja pri vročevalcu ne prevzame v osmih dneh, se vozniško dovoljenje vrne organu, ki ga je izdal.

(5) Ministrstvo, pristojno za promet, ima pri nadzoru podjetja ali organizacije za izdelavo obrazcev vozniških dovoljenj in obrazcev vlog ter pri organizaciji za personalizacijo vozniških dovoljenj pravico pregledati vso dokumentacijo, ki se nanaša na izdelavo, personalizacijo vozniškega dovoljenja za posamezno osebo in skladiščenje obrazcev, prostore, v katerih to poteka, ter preveriti izpolnjevanje pogojev iz drugega odstavka tega člena.

X. VOZNIŠKI IZPITI

69. člen

(pogoji za opravljanje vozniškega izpita)

(1) Vozniški izpit za voznika motornih vozil lahko v Republiki Sloveniji opravljajo kandidati, ki imajo v Republiki Sloveniji običajno prebivališče ali predložijo dokaze, da v Republiki Sloveniji študirajo že vsaj šest mesecev.

(2) Kandidati za voznika se prijavijo k vozniškemu izpitu pri upravni enoti. Upravna enota preveri izpolnjevanje pogojev za opravljanje vozniškega izpita ter kandidata za voznika, če izpolnjuje pogoje, prijavi k teoretičnemu in praktičnemu delu vozniškega izpita.

(3) Vozniški izpit je sestavljen iz teoretičnega in praktičnega dela, razen vozniški izpit za vožnjo motornih vozil kategorije G, ki je sestavljen samo iz teoretičnega dela. Teoretični del vozniškega izpita smejo opravljati kandidati za voznika, ki so v šoli vožnje končali teoretični del usposabljanja in z veljavnim zdravniškim spričevalom dokažejo, da so telesno in duševno zmožni voziti motorno vozilo tiste kategorije, za katero se priplašajo na vozniški izpit. Praktični del vozniškega izpita smejo opravljati kandidati za voznika, ki izpolnjujejo pogoje, določene za pridobitev pravice voziti motorno vozilo, so uspešno opravili teoretični del vozniškega izpita in so v šoli vožnje končali praktični del usposabljanja.

(4) Kandidat za voznika sme v roku veljavnosti teoretičnega dela vozniškega izpita, določenem v četrtem odstavku 41. člena tega zakona, največ štirikrat opravljati praktični del vozniškega izpita. Pred naslednjim opravljanjem praktičnega dela vozniškega izpita mora ponovno opraviti teoretični del vozniškega izpita.

(5) Kandidati za voznike motornih vozil kategorije C1 ali C se smejo prijaviti k vozniškemu izpitu, če imajo veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije B oziroma če so opravili vozniški izpit za to kategorijo vozil.

(6) Kandidati za voznike motornih vozil kategorije D1 se smejo prijaviti k vozniškemu izpitu, če imajo veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije B najmanj tri leta ali vozniško dovoljenje kategorije C1 ali C oziroma če so opravili vozniški izpit za kategorijo C1 ali C.

(7) Kandidati za voznike motornih vozil kategorije D se smejo prijaviti k voznškemu izpitu, če imajo veljavno voznško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije B najmanj tri leta in imajo veljavno voznško dovoljenje za vožnjo vozil kategorije C ali kategorije D1 oziroma če so opravili voznški izpit za kategorijo C ali D1.

(8) Kandidati za voznike skupine vozil kategorije BE, C1E, CE, D1E ali DE se smejo prijaviti k voznškemu izpitu, če imajo veljavno voznško dovoljenje za tisto kategorijo, v katero spada vlečno vozilo oziroma če so opravili voznški izpit za to kategorijo vozil.

(9) Ne glede na peti, šesti, sedmi ali osmi odstavek tega člena smejo kandidati za voznike motornih vozil kategorij A, BE, C1, C, D1, D, C1E, CE, D1E in DE opravljati voznški izpit, če jim je bila v postopku o prekršku izrečena sankcija prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja ali varnostni ukrep odvzema voznškega dovoljenja in so pred izrekom kazni imeli veljavno voznško dovoljenje navedenih kategorij.

70.člen (prva pomoč)

(1) Izpit iz prve pomoči, kot del izpita za voznike motornih vozil kategorij A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D in DE opravi kandidat pri pristojni organizaciji Rdečega križa.

(2) O opravljenem izpitu organizacija iz prejšnjega odstavka vodi evidenco in izda potrdilo o opravljenem izpitu. Evidenca vsebuje naslednje podatke:

1. osebno ime udeleženca;
2. EMŠO;
3. stalno oziroma začasno prebivališče;
4. datum izdaje potrdila o opravljenem izpitu;
5. številko izdanega potrdila.

(3) Izpita ne opravlja kandidat za voznika, ki že ima voznško dovoljenje kategorij A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D in DE.

71.člen (opravljanje voznškega izpita)

(1) Na voznškem izpitu se ugotavlja, ali ima kandidat za voznika znanje in spretnosti, predpisane s programom in pogoji ocenjevanja na voznškem izpitu.

(2) Oseba, ki zaradi telesnih zmožnosti za vožnjo motornih vozil sme voziti v cestnem prometu le tem zmožnostim prilagojeno vozilo, mora opravljati praktični del voznškega izpita na tako prilagojenem motornem vozilu. Oseba, ki ima veljavno voznško dovoljenje, pa ji je obveza voziti motorno vozilo, prilagojeno njenim telesnim zmožnostim, bila določena po opravljenem voznškem izpitu za to kategorijo vozil, mora ponovno opraviti praktični del voznškega izpita na tako prilagojenem vozilu, za čas, dokler tega dela voznškega izpita ne opravi, pa se ji odvzame voznško dovoljenje za vožnjo vozil take kategorije. V izdano voznško dovoljenje take osebe se vpiše podatek, da sme voziti le prilagojeno vozilo ter številko šasije oziroma podatke o prilagoditvi vozila.

(3) Če se kandidat po opravljanju voznškega izpita z oceno ne strinja, lahko v treh dneh od dneva opravljanja voznškega izpita poda ugovor. O ugovoru odloči direktor javne agencije v petnajstih dneh po prejemu ugovora. Odločitev sprejme na podlagi izpitne dokumentacije, pisne obrazložitve ocenjevalca na voznškem izpitu, ki je kandidata ocenjeval, in strokovne presoje ocene dveh ocenjevalcev na voznškem izpitu, ki ne moreta biti tista, katerih oceno se presoja. Odločitev direktorja javne agencije je dokončna. Če se v postopku z ugovorom ugotovi, da je potrebno izpit ponoviti, nosi stroške javna agencija, vozilo šole vožnje in učitelja vožnje pa zagotovi kandidat za voznika.

(4) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki vozi vozilo v nasprotju z določbo drugega odstavka tega člena.

72.člen **(ocenjevalci na vozniškem izpitu)**

(1) Ocenjevalci na vozniškem izpitu morajo imeti najmanj izobrazbo, pridobljeno po visokošolskem strokovnem študijskem programu prve stopnje.

(2) Ocenjevalec na vozniškem izpitu za kategorijo B je lahko oseba, ki:

1. ima vozniško dovoljenje kategorije B najmanj osem let;
2. je stara najmanj 26 let;
3. je opravila preizkus usposobljenosti za ocenjevanje na vozniškem izpitu.

(3) Ocenjevalec na vozniškem izpitu za druge kategorije je lahko oseba, ki:

1. ima veljavno vozniško dovoljenje za voznika motornih vozil kategorij, za katere ocenjuje kandidate za voznike, ali enakovredno znanje, pridobljeno z ustrezno poklicno kvalifikacijo;
2. je bila najmanj tri leta ocenjevalec na vozniškem izpitu za kategorijo B ali ima najmanj šest let vozniških izkušenj za kategorijo, za katero opravlja preizkus usposobljenosti ali ima teoretično in praktično oceno vozniške sposobnosti, ki ustreza višjim merilom, kakor so potrebna za pridobitev vozniškega dovoljenja za kategorijo, za katero opravlja preizkus usposobljenosti;
3. je opravila preizkus usposobljenosti za ocenjevanje na vozniškem izpitu.

(5) Ocenjevalec na vozniškem izpitu ne more biti oseba, ki usposablja kandidate za voznike.

(6) Preizkus usposobljenosti za ocenjevanje na vozniškem izpitu za kategorijo B lahko opravlja oseba, ki:

1. izpolnjuje pogoje iz 1. in 2. točke drugega odstavka tega člena;
2. ima najmanj tri leta izkušenj pri usposabljanju kandidatov za voznike ali voznikov kot učitelj vožnje;
3. je opravila program usposabljanja za ocenjevanje na vozniškem izpitu kategorije B.

(7) Preizkus usposobljenosti za ocenjevanje na vozniškem izpitu za druge kategorije lahko opravlja oseba, ki:

1. izpolnjuje pogoje iz 1. in 2. točke tretjega odstavka tega člena;
2. je opravila program usposabljanja za ocenjevanje na vozniškem izpitu drugih kategorij.

(8) Preizkus usposobljenosti za ocenjevanje na vozniškem izpitu iz 3. točke drugega odstavka in 3. točke tretjega odstavka tega člena se opravlja pred komisijo, ki jo imenuje direktor javne agencije.

(9) Komisija iz prejšnjega odstavka opravlja tudi redni strokovni nadzor nad ocenjevanjem na vozniškem izpitu. Vsak ocenjevalec na vozniškem izpitu mora biti nadzorovan najmanj enkrat letno, najmanj vsakih pet let pa mora biti nadzorovan pri vodenju vozniških izpitov.

(10) Program usposabljanja za ocenjevanje na vozniškem izpitu in dodatnega usposabljanja ocenjevalcev na vozniškem izpitu izvaja javna agencija.

(11) Ocenjevalci na vozniških izpitih morajo v obdobju dveh let opraviti najmanj štiridnevno redno dodatno usposabljanje za pridobivanje novega znanja ter za ohranjanje in obnavljanje znanja in ocenjevalnih spretnosti ter najmanj petdnevno usposabljanje v petih letih za razvijanje in ohranjanje potrebnih praktičnih vozniških spretnosti.

(12) Ocenjevalec na vozniških izpitih, ki v dveh letih ni ocenjeval vozniških izpitov za posamezno kategorijo, mora pred ponovnim ocenjevanjem vozniških izpitov za to kategorijo obnoviti ocenjevalne spretnosti.

(13) Ocenjevalec na vozniških izpitih, za katerega se je pri opravljanju dela ugotovilo, da dela resne strokovne napake, na predlog komisije iz osmega odstavka tega člena javna agencija napoti na ponovno usposabljanje in preizkus usposobljenosti. Kot resna strokovna napaka se šteje ocenjevanje vozniškega izpita, ki ni v skladu s predpisi, ki urejajo to področje.

(14) Javna agencija vodi evidenco o opravljenih preizkusih usposobljenosti za ocenjevanje na vozniškem izpitu, ki vsebuje naslednje podatke:

1. osebno ime;
2. EMŠO;
3. datum in kraj rojstva;
4. kategorijo, za katero je oseba opravila preizkus usposobljenosti;
5. datum opravljanja preizkusa usposobljenosti;
6. številko potrdila o opravljenem preizkusu usposobljenosti.

73.člen **(evidenca o opravljanju vozniških izpitov)**

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, vodi evidenco o opravljanju vozniških izpitov, ki vsebuje naslednje podatke:

1. osebno ime, EMŠO, naslov prebivališča ter kraj rojstva kandidata;
2. podatke o datumu izdaje zdravniškega spričevala ter podatke o številki in datumu izdaje potrdila o opravljenem izpitu iz prve pomoči;
3. osebno ime ocenjevalca oziroma ocenjevalcev na vozniškem izpitu, ki so bili prisotni na teoretičnem in praktičnem delu vozniškega izpita;
4. osebno ime učitelja vožnje in naziv šole vožnje, pri kateri se je kandidat za voznika usposabljal;
5. datum kandidatovega opravljanja teoretičnega in praktičnega dela vozniškega izpita, njegovo uspešnost in število praktičnih ur vožnje;
6. opombe.

(2) Podatke v evidenco iz prejšnjega odstavka vnašajo upravne enote in javna agencija.

74.člen **(stroški vozniškega izpita)**

(1) Ceno vozniškega izpita, ki jo plača kandidat, določi javna agencija s tarifo, zaračuna pa jo upravna enota ob prijavi kandidata na vozniški izpit.

XI. ZDRAVSTVENI PREGLEDI VOZNIKOV

75.člen **(vrste zdravstvenih pregledov)**

(1) Z zdravstvenim pregledom se ugotavlja, ali je kandidat za voznika ali voznik motornega vozila telesno in duševno zmožen za vožnjo motornega vozila.

(2) Zdravstveni pregled kandidata za voznika morajo opraviti kandidati za voznike pred začetkom praktičnega dela usposabljanja.

(3) Vozniki motornih vozil opravljajo zdravstvene preglede s svetovanjem ali kontrolne zdravstvene preglede, če je tako določeno s tem ali drugim zakonom.

76.člen **(stroški pregleda)**

(1) Stroške zdravstvenega pregleda, kontrolnega zdravstvenega pregleda in zdravstvenega pregleda s svetovanjem plača kandidat za voznika oziroma imetnik vozniškega dovoljenja.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek stroške zdravstvenih pregledov invalida, ki sme voziti izključno svojim zmožnostim prilagojeno motorno vozilo, krije Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, razen v primerih iz 1. točke prvega odstavka, drugega, tretjega in četrtega odstavka 82. člena tega zakona.

77. člen **(zdravstveni pregledi kandidatov za voznike in voznikov)**

Zdravstvene preglede kandidatov za voznike in voznikov motornih vozil opravljajo izvajalci zdravstvene dejavnosti, ki izpolnjujejo pogoje za opravljanje teh pregledov.

78. člen **(način opravljanja zdravstvenih pregledov kandidatov za voznike in voznikov)**

(1) Zdravstveni pregled kandidatov za voznike in voznikov se opravi na podlagi pregleda osebe in vpogleda v njeno zdravstveno dokumentacijo, ki jo posreduje izbrani osebni zdravnik.

(2) Pred izdajo zdravniškega spričevala lahko izvajalec zdravstvene dejavnosti, glede na rezultate pregleda in pregleda zdravstvene dokumentacije, napoti kandidata za voznika in voznika motornega vozila na pregled še k drugemu zdravniku specialistu ali psihologu. Za ugotovitev telesne in duševne zmožnosti voznika pa lahko izvajalec zdravstvene dejavnosti napoti voznika tudi na preizkus vožnje v šolo vožnje.

(3) Če je potrebno, lahko izvajalec zdravstvene dejavnosti pridobi tudi podatke o cestnoprometnih prekrških in kaznivih dejanjih v cestnem prometu in prometnih nesrečah kandidata za voznika in voznika motornih vozil in podatke o opravljanju vozniških izpitov iz uradnih evidenc od upravljavcev zbirk podatkov, ki vsebujejo te podatke.

79. člen **(zdravstveni pregled s svetovanjem)**

(1) Zdravstvenega pregleda s svetovanjem se lahko udeleži voznik enkrat v dveh letih od tedaj, ko je bil prvič pravnomočno kaznovan zaradi prekrška vožnje pod vplivom alkohola. Zdravstveni pregled s svetovanjem opravlja izbrani osebni zdravnik.

(2) Zdravstvenega pregleda iz prejšnjega odstavka se lahko udeležijo:

1. voznik začetnik;
2. voznik motornega vozila ali skupine vozil kategorije C1, C, D1, D, BE, C1E, CE, D1E in DE;
3. voznik vozila, s katerim se opravlja javni prevoz potnikov ali blaga ali prevoz oseb za lastne potrebe;
4. voznik vozila, s katerim se prevažata nevarno blago;
5. poklicni voznik motornega vozila, kadar opravlja ta poklic;
6. učitelj vožnje med usposabljanjem kandidata za voznika ali spremljevalec;
7. voznik, ki mu je bilo odvzeto vozniško dovoljenje;
8. voznik motornega vozila, ki se mu izvršuje sankcija prepoved vožnje motornega vozila ali
9. voznik, ki prevažata skupino otrok
če je bilo ugotovljeno, da so imeli v organizmu do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka.

(3) Drug voznik pa se lahko udeleži zdravstvenega pregleda s svetovanjem, če je bilo ugotovljeno, da je imel v organizmu nad 0,50 do vključno 0,80 grama alkohola na kilogram krvi ali nad 0,24 do vključno 0,38 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka.

(4) Imetniku vozniškega dovoljenja, ki se je udeležil zdravstvenega pregleda s svetovanjem, se z dnem, ko predloži organu, pristojnemu za vodenje evidence kazenskih točk, potrdilo o opravljenem zdravstvenem pregledu s svetovanjem, iz evidence kazenskih točk izbrišejo štiri pravnomočno izrečene kazenske točke za prekršek vožnje pod vplivom alkohola, kar pa ne velja za imetnika vozniškega dovoljenja, ki je presegel mejne vrednosti, določene v drugem oziroma tretjem odstavku tega člena.

(5) Imetniku veljavnega vozniškega dovoljenja se štiri kazenske točke na podlagi prejšnjega odstavka lahko izbrišejo le enkrat v dveh letih ne glede na to, ali je dodatno opravil tudi program dodatnega usposabljanja za varno vožnjo za imetnike veljavnega vozniškega dovoljenja, ki so dosegli ali presegli štiri kazenske točke in niso presegli 17 kazenskih točk, ali če se je udeležil rehabilitacijskega programa, ki ga določi pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti na podlagi ugotovitev kontrolnega zdravstvenega pregleda zaradi prekrška vožnje pod vplivom alkohola.

(6) Potrdilo o opravljenem zdravstvenem pregledu s svetovanjem se izda glede na namen, določen v drugem in tretjem odstavku tega člena in velja največ šest mesecev.

80.člen **(opravljanje kontrolnih zdravstvenih pregledov)**

(1) Kontrolne zdravstvene preglede opravljajo pooblaščen izvajalci zdravstvene dejavnosti.

(2) Kontrolni zdravstveni pregled se opravi na podlagi pregleda osebe in vpogleda v njeno zdravstveno dokumentacijo, ki jo posreduje izbrani osebni zdravnik.

(3) Pred izdajo zdravniškega spričevala lahko pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti iz prvega odstavka tega člena glede na rezultate pregleda in zdravstveno dokumentacijo napoti kandidata za voznika in voznika motornega vozila na pregled še k drugemu zdravniku specialistu ali psihologu. V primeru, da oseba opravlja kontrolni zdravstveni pregled zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, je pred izdajo zdravniškega spričevala potreben pregled pri psihologu.

(4) Če je potrebno, lahko pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti pridobi tudi podatke o cestnoprometnih prekrških in kaznivih dejanjih v cestnem prometu in prometnih nesrečah kandidata za voznika in voznika motornih vozil in podatke o opravljanju vozniških izpitov iz uradnih evidenc od upravljavcev zbirk podatkov, ki vsebujejo te podatke.

81.člen **(napotitev na kontrolni zdravstveni pregled)**

(1) Napotitev na kontrolni zdravstveni pregled lahko predlagajo Policija, državni tožilec, sodišče, zdravstveni zavod, osebni zdravnik, zdravnik specialist in delodajalec oziroma delodajalka. Pri tem morajo navesti razloge za podan dvom, da imetnik vozniškega dovoljenja telesno ali duševno ni zmožen za vožnjo motornega vozila.

(2) Napotitev na kontrolni zdravstveni pregled iz prejšnjega odstavka opravi upravna enota, na območju katere ima oseba stalno oziroma začasno prebivališče z odločbo, v kateri določi tudi pooblaščenega izvajalca zdravstvene dejavnosti, pri katerem oseba opravi pregled. Če oseba v Republiki Sloveniji nima stalnega oziroma začasnega prebivališča, napoti osebo upravna enota, ki je izdala vozniško dovoljenje.

(3) Če oseba iz prejšnjega odstavka tega člena ne opravi kontrolnega zdravstvenega pregleda v roku, ki ga z odločbo določi upravna enota, pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti o tem obvesti upravno enoto.

(4) Napotitev na kontrolni zdravstveni pregled opravi tudi izbrani osebni zdravnik ali specialist v skladu z 84. členom tega zakona.

(5) Pritožba zoper odločbo iz drugega odstavka tega člena ne zadrži njene izvršitve.

82.člen (kontrolni zdravstveni pregled)

(1) Na kontrolni zdravstveni pregled se napoti imetnika veljavnega vozniškega dovoljenja, če:

1. mu je bila v zadnjih dveh letih najmanj dvakrat pravnomočno izrečena sankcija za prekršek ali kaznivo dejanje povzročitve prometne nesreče;
2. se je pri njem pojavil sum bolezenskega stanja, okvara ali hiba, katere simptomi lahko predstavljajo nevarnost v cestnem prometu.

(2) Na kontrolni zdravstveni pregled se napoti tudi voznika, učitelja vožnje ali spremljevalca, če se s toksikološko preiskavo ugotovi prisotnost prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi in njihovih presnovkov.

(3) Kontrolni zdravstveni pregled mora opraviti oseba, ki ji je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja preden vloži predlog za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, oseba, ki ji je bila sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja izvršena in imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja, ki mu je bilo vozniško dovoljenje začasno odvzeto po zakonu, ki ureja prekrške, če vloži predlog za vrnitev začasno odvzetega vozniškega dovoljenja pred pravnomočnim zaključkom postopka o prekršku.

(4) Kontrolnega zdravstvenega pregleda se lahko udeleži tudi imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja enkrat v dveh letih od tedaj, ko je bil prvič pravnomočno kaznovan zaradi prekrška vožnje pod vplivom alkohola, če je bilo ugotovljeno, da je imel v organizmu več kot 0,80 do vključno 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,38 do vključno 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka.

(5) Oseba iz tretjega in četrtega odstavka tega člena mora kontrolni zdravstveni pregled opraviti pri pooblaščenem izvajalcu zdravstvene dejavnosti na območju katerega ima oseba stalno oziroma začasno prebivališče.

83.člen (neopravljeni kontrolni zdravstveni pregled)

(1) Imetniku veljavnega vozniškega dovoljenja, ki ne opravi kontrolnega zdravstvenega pregleda, na katerega je bil napoten v določenem roku ali ga ne opravi v celoti, upravna enota z odločbo odvzame vozniško dovoljenje za čas, dokler se s kontrolnim zdravstvenim pregledom ne ugotovi telesna in duševna zmožnost za vožnjo motornih vozil.

(2) Pritožba zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ne zadrži njene izvršitve.

(3) Podatke o odvzemu vozniškega dovoljenja vpiše upravna enota v evidenco o vozniških dovoljenjih.

(4) Z globo 500 evrov se kaznuje za prekršek voznik, ki se vozi z vozniškim dovoljenjem, ki mu je bilo v skladu s prvim odstavkom tega člena odvzeto.

84.člen (dvom o telesni in duševni zmožnosti za vožnjo)

(1) Če zdravnik specialist oziroma izbrani osebni zdravnik med pregledom ali zdravljenjem imetnika vozniškega dovoljenja utemeljeno podvomi o njegovi telesni ali duševni zmožnosti za vožnjo zaradi bolezenskega stanja, okvar ali hib, katerih simptomi lahko predstavljajo nevarnost v cestnem prometu in lahko pomenijo povečano tveganje za varno udeležbo v prometu, ga izbrani osebni zdravnik ali zdravnik specialist napoti na kontrolni zdravstveni pregled k pooblaščenemu izvajalcu

zdravstvene dejavnosti na območju katerega ima oseba stalno oziroma začasno prebivališče. Pri tem mora navesti razloge za podan dvom, da imetnik vozniškega dovoljenja telesno ali duševno ni zmožen za vožnjo motornega vozila. Napotitev na kontrolni zdravstveni pregled in razloge zanj zabeleži v zdravstveno dokumentacijo imetnika vozniškega dovoljenja, ki jo posreduje izbranemu pooblaščenemu izvajalcu zdravstvene dejavnosti.

(2) Če pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti ugotovi, da imetnik vozniškega dovoljenja ni sposoben za vožnjo motornih vozil oziroma je sposoben za vožnjo motornih vozil z omejitvijo, o tem obvesti imetnika veljavnega vozniškega dovoljenja in osebnega zdravnika ali zdravnika specialista.

(3) Če imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja v roku enega meseca od napotitve ne opravi kontrolnega zdravstvenega pregleda iz prvega odstavka tega člena, mora pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti v roku 15 dni o tem obvestiti upravno enoto, ki v skladu z določbo prejšnjega člena imetniku odvzame vozniško dovoljenje.

XII. ZDRAVNIŠKA SPRIČEVALA

85.člen

(zdravniško spričevalo po opravljenem zdravstvenem pregledu)

(1) Po opravljenem zdravstvenem pregledu izda izvajalec zdravstvene dejavnosti zdravniško spričevalo o telesni in duševni zmožnosti za vožnjo motornih vozil ter vse podatke iz zdravniškega spričevala vpiše v evidenco o vozniških dovoljenjih.

(2) Če je kandidat za voznika ali imetnik vozniškega dovoljenja začasno telesno in duševno nezmožen za vožnjo motornega vozila oziroma mu je pravica za vožnjo motornega vozila omejena na določen čas ali za posamezne ali posamezno kategorijo, mora izvajalec zdravstvene dejavnosti v zdravniško spričevalo iz prejšnjega odstavka tega člena navesti obdobje omejitve. Če je kandidat za voznika motornega vozila ali imetnik vozniškega dovoljenja opravil ponovni zdravstveni pregled več kot 30 dni pred rokom, v katerem bi lahko najprej opravil zdravstveni pregled, se zdravniško spričevalo ne upošteva.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka sme kandidat za voznika ali imetnik vozniškega dovoljenja predčasno opraviti ponovni zdravstveni pregled le pred posebno zdravstveno komisijo. Po opravljenem zdravstvenem pregledu posebna zdravstvena komisija izda zdravniško spričevalo o telesni in duševni zmožnosti kandidata za voznika ali imetnika vozniškega dovoljenja za vožnjo motornih vozil. Kopijo zdravniškega spričevala komisija pošlje upravni enoti, kjer ima kandidat za voznika oziroma voznik motornega vozila prebivališče.

(4) Zdravniško spričevalo o opravljenem zdravstvenem pregledu iz prvega in tretjega odstavka tega člena velja tri leta.

86.člen

(zdravniško spričevalo po opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu)

(1) Po opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu izda pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti zdravniško spričevalo o telesni in duševni zmožnosti kandidata za voznika ali imetnika vozniškega dovoljenja za vožnjo motornih vozil ter vse podatke iz zdravniškega spričevala vpiše v evidenco o vozniških dovoljenjih.

(2) V zdravniško spričevalo iz prejšnjega odstavka pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti navede ustrezen program, ki se ga mora udeležiti oseba iz prvega in drugega odstavka 50.

člena tega zakona. Če je kandidat za voznika ali imetnik vozniškega dovoljenja začasno telesno in duševno nezmožen za vožnjo motornega vozila oziroma mu je pravica za vožnjo motornega vozila omejena na določen čas ali za posamezne ali posamezno kategorijo, mora pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti v zdravniško spričevalo iz prejšnjega odstavka tega člena navesti obdobje omejitve. Če je kandidat za voznika motornega vozila ali imetnik vozniškega dovoljenja opravil ponovni zdravstveni pregled več kot 30 dni pred rokom, v katerem bi lahko najprej opravil zdravstveni pregled, se zdravniško spričevalo ne upošteva.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka sme kandidat za voznika ali imetnik vozniškega dovoljenja predčasno opraviti ponovni zdravstveni pregled le pred posebno zdravstveno komisijo. Po opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu posebna zdravstvena komisija izda zdravniško spričevalo o telesni in duševni zmožnosti kandidata za voznika ali imetnika vozniškega dovoljenja za vožnjo motornih vozil. Kopijo zdravniškega spričevala komisija pošlje upravni enoti, kjer ima kandidat za voznika oziroma voznik motornega vozila prebivališče.

(4) Zdravniško spričevalo o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu iz prvega odstavka tega člena velja šest mesecev.

87. člen **(ugovor zoper zdravniško spričevalo)**

(1) Kandidat za voznika in voznik motornega vozila, ki se ne strinja z zdravniškim spričevalom o telesni in duševni zmožnosti za vožnjo motornih vozil iz tega zakona, lahko zahteva ponovni zdravstveni pregled samo pred posebno zdravstveno komisijo, ki po opravljenem zdravstvenem pregledu izda zdravniško spričevalo o telesni in duševni zmožnosti kandidata za voznika ali imetnika vozniškega dovoljenja za vožnjo motornih vozil. Kopijo zdravniškega spričevala komisija pošlje upravni enoti, kjer ima kandidat za voznika oziroma voznik motornega vozila prebivališče.

(2) Mnenje komisije iz prejšnjega odstavka je dokončno.

XIII. ODGOVORNOST IN DOLŽNOST

88. člen **(odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov)**

(1) Starši, skrbniki oziroma rejniki so dolžni skrbeti in izvajati nadzorstvo nad otrokom ali mladoletnikom, ko je ta udeležen v cestnem prometu.

(2) Opustitev dolžne skrbi in nadzorstva iz prejšnjega odstavka nastopi zlasti tedaj, ko starši, skrbniki oziroma rejniki omogočijo, dovolijo ali dopustijo, da otrok ali mladoletnik ravna v nasprotju z določbami tega zakona.

(3) Z globo 160 eurov se kaznujejo za prekršek starši, skrbniki oziroma rejniki, čigar otrok ali mladoletnik stori prekršek po tem zakonu, pa je prekršek posledica opustitve dolžne skrbi in nadzorstva nad njim.

89. člen **(dolžnost upoštevanja pravil)**

(1) Udeleženci cestnega prometa se morajo ravnati po ukazih oziroma odredbah pooblaščenih uradnih oseb pri opravljanju nadzorstva nad določbami tega zakona.

(2) Z globo 80 eurov se kaznuje za prekršek udeleženec cestnega prometa, ki ne ravna po znaku ali ukazu oziroma odredbi pooblaščenih uradnih oseb.

(3) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki pooblaščenim uradnim osebam ne omogoči izvedbo postopka ter ukrepov, določenih v tem zakonu.

XIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

90. člen (rok za zamenjavo vozniškega dovoljenja)

(1) Vsi imetniki vozniških dovoljenj morajo najpozneje do 19. januarja 2023 zamenjati vozniška dovoljenja, izdana na obrazcih, predpisanih s Pravilnikom o obrazcih prometnih dovoljenj in vozniškega dovoljenja ter o registrskih tablicah (Uradni list RS, št. 5/92, 70/95 in 73/00), Pravilnikom o vozniških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 117/02, 100/03 in 59/04) ali Pravilnikom o vozniških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 80/05), z vozniškim dovoljenjem na obrazcu, ki je predpisan v skladu z Direktivo 2006/126/ES.

(2) Ob zamenjavi vozniškega dovoljenja iz prejšnjega odstavka obdržijo imetniki vozniških dovoljenj vse pravice v obsegu, ki izhajajo iz tega vozniškega dovoljenja.

91. člen (upravni in inšpekcijski postopki ter postopki o prekrških)

(1) Upravni in inšpekcijski postopki, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

(2) Postopki o prekrških, ki so bili storjeni pred začetkom uporabe tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih, razen v primerih, ko je za kršitelja ta zakon milejši.

(3) Postopki o prekrških za prekrške iz sedmega odstavka 62. člena tega zakona, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

92. člen (vožnja vozil kategorije AM)

Imetniki vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil kategorije AM smejo voziti tudi motorna kolesa, izdelana do 27. julija 2002, katerih delovna prostornina motorja ne presega 50 ccm, in konstrukcijsko določena hitrost ne presega 50 km/h.

93. člen (nadaljevanje dela predsednika in člana izpitne komisije za ocenjevanje na vozniškem izpitu)

Javni uslužbenci javne agencije, ki na dan uveljavitve tega zakona opravljajo delo predsednika ali člana izpitne komisije, nadaljujejo z delom ocenjevalca na vozniškem izpitu. Naziva delovnih mest član izpitne komisije VI in član izpitne komisije VII/II se prevedeta v primerljiv naziv v plačni skupini I, pri čemer zaposleni ohranijo enake pravice iz delovnega razmerja, kot so jih imeli pred uveljavitvijo tega zakona.

94. člen (nadaljevanje dela javne agencije)

Javna agencija, ustanovljena na podlagi 17.a člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 56/08 – uradno prečiščeno besedilo, 57/08 – ZLDUVCP, 58/09 in 36/10) s Sklepom o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za varnost prometa (Uradni list RS, št. 49/10) nadaljuje s svojim delom v skladu s 4. členom tega zakona.

95. člen **(uporaba Nacionalnega programa za varnost cestnega prometa)**

Nacionalni program za varnosti cestnega prometa, določen na podlagi 3. člena Zakona o voznikih (Uradni list RS, št. 109/10 in 25/14) z Resolucijo o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje 2013 – 2022 (Uradni list RS, št. 39/13), se uporablja kot nacionalni program za varnost cestnega prometa iz 3. člena tega zakona.

96. člen **(veljavnost pooblastil in dovoljenj)**

(1) Šole vožnje, ki so bile registrirane do uveljavitve tega zakona, lahko še naprej opravljajo svojo dejavnost.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka, mora šola vožnje izpolniti pogoje iz 30. člena tega zakona, najkasneje v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona.

(3) Pooblastila, izdana pravnim osebam ali samostojnim podjetnikom posameznikom na podlagi določbe 40. člena Zakona o voznikih (Uradni list RS, št. 109/10 in 25/14) za izvajanje programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov ter določbe 43. člena Zakona o voznikih (Uradni list RS, št. 109/10 in 25/14) za izvajanje programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo, ostanejo v veljavi do izdaje novih pooblastil na podlagi tega zakona oziroma do izteka veljavnosti pooblastila, če je veljavnost pooblastila daljša, vendar ne več kot pet let od uveljavitve tega zakona.

(4) Pooblastila, izdana izvajalcem zdravstvenih dejavnosti, izdana pred uveljavitvijo tega zakona, ostanejo v veljavi do poteka njihove veljavnosti.

(5) Posebna zdravstvena komisija, ki je bila imenovana za opravljanje zdravniških pregledov po ugovoru kandidata za voznika in voznika motornega vozila, ki se ne strinja z zdravniškim spričevalom o telesni in duševni zmožnosti za vožnjo motornih vozil, na podlagi določb zakona, ki je bil v veljavi pred uveljavitvijo tega zakona, nadaljuje s svojim delom.

(6) Pooblaščenice organizacije, ki so izvajale program usposabljanja za varno delo s traktorji in traktorskimi priključki pred uveljavitvijo tega zakona, lahko izvajajo ta program do izdaje novih pooblastil na podlagi tega zakona, vendar največ tri leta od uveljavitve tega zakona.

97. člen **(prehodno obdobje)**

(1) Šole vožnje, kjer opravljajo učitelji vožnje, učitelji predpisov ali strokovni vodja šole vožnje delo na podlagi podjemnih pogodb (pogodb o delu), morajo izpolniti pogoje iz drugega in tretjega odstavka 30. člena tega zakona najkasneje v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Določba 4. točke drugega odstavka 34. člena tega zakona glede poučevanja kandidatov za voznike kategorije B, ki daje pravico voziti motorno vozilo te kategorije, kadar mu je dodano priklopno vozilo, ki ni lahki priklopnik in največja dovoljena masa take skupine vozil presega 3.500 kg, a ne presega 4.250 kg, se začne uporabljati eno leto po uveljavitvi tega zakona.

(3) Določba 7. točke prvega odstavka 57. člena tega zakona o predložitvi fotografije v digitalni obliki in uporabi fotografije v digitalni obliki, ki se hrani v evidenci izdanega drugega uradnega identifikacijskega dokumenta, se začne uporabljati z vzpostavitvijo tehnično-tehnoloških možnosti, vendar najpozneje v treh letih po uveljavitvi tega zakona.

(4) Določba drugega odstavka 67. člena, v povezavi s 85. in 86. členom tega zakona, se prične uporabljati z vzpostavitvijo ustreznih elektronskih povezav, vendar najkasneje v treh letih od uveljavitve tega zakona. Do takrat morajo izvajalci zdravstvene dejavnosti oziroma pooblaščen izvajalci zdravstvene dejavnosti pošiljati kopije zdravniških spričeval, v roku treh dni po opravljenem zdravstvenem pregledu upravnim enotam, po stalnem ali začasnem prebivališču kandidata oziroma imetnika veljavnega vozniškega dovoljenja, ki podatke iz zdravniških spričeval vnesejo v evidenco o voznških dovoljenjih.

98. člen (rok za izdajo predpisov)

Podzakonski akti, določeni s tem zakonom, se izdajo najkasneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.

99. člen (razveljavitev in uporaba predpisov)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji predpisi, ki pa se do uveljavitve ustreznih predpisov iz tega zakona, uporabljajo še naprej, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom:

- Pravilnik o višini stroškov voznškega izpita in preizkusa znanja (Uradni list RS, št. 38/04);
- Odločba o pooblastitvi Inštituta Republike Slovenije za rehabilitacijo za določanje in ugotavljanje prilagojenosti motornih vozil telesnim zmožnostim (Uradni list RS, št. 77/05 in 109/10 – ZVoz);
- Pravilnik o usposabljanju za spremljevalce izrednih prevozov (Uradni list RS, št. 47/09);
- Pravilnik o šolah vožnje in vodenju registra šol vožnje (Uradni list RS, št. 44/11);
- Pravilnik o dovoljenjih za učitelja vožnje, učitelja predpisov in strokovnega vodjo šole vožnje (Uradni list RS, št. 44/11);
- Pravilnik o pogojih za izvajanje programov dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov in dodatnega usposabljanja za varno vožnjo (Uradni list RS, št. 45/11);
- Pravilnik o edukacijskih in psihosocialnih delavnicah (Uradni list RS, št. 45/11);
- Pravilnik o programu usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil (Uradni list RS, št. 48/11);
- Pravilnik o programih dodatnega usposabljanja voznikov in programu usposabljanja izvajalcev programa (Uradni list RS, št. 48/11);
- Pravilnik o voznškem izpitu (Uradni list RS, št. 38/13 in 104/13);
- Pravilnik o voznških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 68/11, 55/12 in 4/13);
- Pravilnik o zdravstvenih pogojih voznikov motornih vozil (Uradni list RS, št. 47/11 in 67/14);
- Pravilnik o izpitnih centrih za opravljanje voznškega izpita za voznike motornih vozil (Uradni list RS, št. 60/15).

100. člen (uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Z uvodnim členom se opredeljuje vsebina predlaganega zakona. Predmet zakonskega urejanja je področje voznikov, od pričetka usposabljanja kandidatov za voznike in opravljanja vozniškega izpita do pridobitve upravne odločbe (vozniškega dovoljenja). Zajete so določbe o programu dodatnega usposabljanja za voznike začetnike in določbe o izobraževanju tistih voznikov, ki zaradi kršitev pravil cestnega prometa dosežejo ali presežejo določeno število kazenskih točk in so zato podvrženi dodatnemu izobraževanju. Zakon vsebuje tudi določbe o strokovnem in inšpekcijskem nadzoru nad delom organizacij, ki izvajajo usposabljanja in izobraževanja kandidatov za voznike in voznikov, ter določbe o opravljanju zdravstvenih pregledov voznikov. S tem zakonom se opredeljuje načrtovanje in izvajanje nalog za preventivo in varnost v cestnem prometu. V členu so navedene tudi direktive, ki se s tem zakonom prenašajo v pravni red Republike Slovenije ter uredba, za izvrševanje katere se v tem zakonu določajo globe za prekrške.

K 2. členu

V tem členu so opredeljeni posamezni pojmi, ki so uporabljeni v predlogu zakona. V primerjavi z Zakonom o voznikih (Uradni list RS, št. 109/10 in 25/14; v nadaljnjem besedilu: ZVoz) so v tem predlogu zakona dodani štiri pojmi, in sicer motorno vozilo, ocenjevalec na vozniškem izpitu, običajno prebivališče in osebni avtomobil. Dosedanji pojem član izpitne komisije se nadomesti s pojmom ocenjevalec na vozniškem izpitu, saj vozniškega izpita ne ocenjuje komisija, pač pa posameznik ali kvečjemu dva ocenjevalca. Pojem se nadomesti z mednarodno uveljavljenim pojmom (driving test examiner) tudi zato, ker se sedaj v zakonu zamenjuje z dejanskimi izpitnimi komisijami, pred katerimi posamezniki opravljajo izpite in preizkuse z drugih področij. Pojem osebni avtomobil se uporablja samo v tem zakonu, in sicer v povezavi z vožnjo s spremljevalcem, zato je nujno pojasniti njegov pomen. Natančneje kot sedaj je opredeljen tudi pojem spremljevalec voznika. Ostaja tudi splošna določba, da imajo drugi izrazi o vozilih, voznikih, cestah ali vrstah cest v zakonu enak pomen, kot ga določajo zakon o motornih vozilih, zakon o pravilih cestnega prometa, zakon o cestah in zakon o prevozih v cestnem prometu.

K 3. členu

Nacionalni program za varnost cestnega prometa se pripravlja za obdobje desetih let. Pripravo in usklajevanje nacionalnega programa vodi ministrstvo, pristojno za promet, samo izvedbo tega programa pa zagotavlja javna agencija.

K 4. členu

V tem členu so navedene temeljne naloge javne agencije, ki jih izvaja že od ustanovitve, t.j. 1.9.2010. Javna agencija izvaja regulatorne, razvojne, strokovne in druge naloge s področja voznikov, vozil in

prevoza nevarnega blaga, analitsko-raziskovalne naloge, povezane z varnostjo cestnega prometa, preventive, vzgoje, usposabljanja v cestnem prometu, neodvisnega raziskovanja dejavnikov za nastanek prometnih nesreč ter strokovne nalog za pripravo in izvedbo nacionalnega programa varnosti cestnega prometa. Javna agencija zagotavlja povezovanje ključnih področij za varnost cestnega prometa in sicer področij vozil, voznikov, preventivnega in vzgojnega dela, ter odpira možnosti za organizacijo načrtnega analitskega in raziskovalnega dela, ter neodvisnega preiskovanja nesreč. Glede vprašanj organizacije in delovanja javne agencije zakon napotuje na uporabo zakona, ki ureja javne agencije.

K 5. členu

Zakon daje izhodišča za urejanje področja vzgoje in izobraževanja v cestnem prometu na način, da ga izvaja civilna družba in organizacije, ki se ukvarjajo s preventivnimi dejavnostmi za področje varnosti cestnega prometa zlasti v sodelovanju z javnimi vzgojno izobraževalnimi zavodi. Ta določba pomeni korak naprej in »odpira vrata« oziroma omogoča sodelovanje javnih izobraževalnih zavodov s področja predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja s civilno družbo in organizacijami, ki se ukvarjajo s preventivnimi dejavnostmi s področja varnosti cestnega prometa, z namenom osveščanja mladih o vsebinah, ki so za varno udeležbo v cestnem prometu pomembne. Usposabljanja teorije in oblikovanje stališč do varnosti v cestnem prometu je utemeljen tudi s primerjalno analizo kakovosti usposabljanja v šolah vožnje. Empirična analiza je, glede oblikovanja primernih stališč do prometne varnosti pri kandidatih za voznike, pokazala določene pomanjkljivosti v samem usposabljanju v šolah vožnje, posledično pa je tudi kakovost usposobljenosti kandidatov na voznških izpitih na stalni ravni.

K 6. členu

Z ustanovitvijo javne agencije je bila naloga sodelovanja s sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v samoupravnih lokalnih skupnostih in pomoč pri njihovem delu, prenesena na javno agencijo. Za načrtovanje in usklajevanje nalog preventive in vzgoje v cestnem prometu na lokalni ravni samoupravne lokalne skupnosti ustanovljajo svete za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (v nadaljnjem besedilu: svet). Svet je samostojen in neodvisen organ, ki ga imenuje predstavniški organ lokalne skupnosti. Sestavljajo ga predstavniki organov, organizacij in institucij, katerih dejavnost je usmerjena k preventivi in vzgoji v cestnem prometu (npr. vzgojno izobraževalnih organizacij, organizacij civilne družbe, policije, šol vožnje, upravljavci cest in drugih). Predstavniški organ lokalne skupnosti določi sestavo sveta, način delovanja in število članov oziroma članic (v nadaljnjem besedilu: članov) sveta in jih na podlagi predlogov udeleženih organizacij in institucij iz prejšnjega stavka, imenuje za mandatno dobo štirih let. Svet ocenjuje stanje varnosti v cestnem prometu na lokalni ravni, predlaga svetu lokalne skupnosti programe za varnost cestnega prometa in ustrezne ukrepe za njihovo izvajanje, koordinira izvajanje nalog na podlagi programov za varnost cestnega prometa na lokalni ravni predvsem pa sodeluje pri izvajanju prometne vzgoje, dodatnem izobraževanju in obveščanju udeležencev cestnega prometa, izdajanje in razširjanje prometno vzgojnih publikacij in drugih gradiv, pomembnih za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na lokalni ravni. Strokovne naloge za svet in koordinacijo prometno-preventivnih aktivnosti na lokalni ravni izvaja strokovni delavec, zaposlen v okviru uprave lokalne skupnosti. Svet sodeluje z javno agencijo in ministrstvom, pristojnim za promet. Svet se ustanovi za območje ene ali več lokalnih skupnosti. Sveti dveh ali več občin lahko ustanovijo skupni svet s sklepom, s katerim določijo sestavo, naloge in način zagotavljanja sredstev za delovanje skupnega sveta. Sredstva za financiranje nalog preventive in vzgoje v cestnem prometu na lokalni ravni se zagotovijo s proračuni lokalnih skupnosti ter iz drugih sredstev.

K 7. členu

Društvom, ki delujejo na področjih, pomembnih za preventivo in varnost cestnega prometa se podeli in odvzame status društva v javnem interesu skladno z zakonom, ki ureja društva. Status društva, ki deluje v javnem interesu se ne more podeliti šoli vožnje.

K 8. členu

Člen določa, status Javne agencije in sicer določa, da je Javna agencija pravna oseba javnega prava s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, ki jih določata ta zakon in zakon, ki ureja javne agencije.

K 9. členu

Javna agencija je leta 2010 prevzela naloge, ki so se v okviru ministrstva, pristojnega za promet in ministrstva, pristojnega za notranje zadeve izvajale na področju vozil, voznikov in preventivnega ter vzgojenega dela za večjo varnost cestnega prometa. Javna agencija opravlja nekatere naloge na podlagi javnega pooblastila (izdaja odločb, izbira in pooblašcanje organizacij za opravljanje nalog s področja voznikov in vozil ter strokovni nadzor nad njihovim delom, vodenje in upravljanje zbirk podatkov in evidenc, naloge s področja ugotavljanja skladnosti vozil, naloge s področja izvajanja vozniških izpitov za voznike). Izvaja določene strokovne naloge, kot so izvajanje izobraževalnih programov s področja voznikov in vozil, razvijanje in pospeševanje prometne vzgoje ter strokovna pomoč in sodelovanje s sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na lokalni ravni. Med pomembnejšimi nalogami so tudi analitsko-raziskovalne naloge (priprava analiz in poročil, ocenjevanje stanja varnosti cestnega prometa in sodelovanje pri oblikovanju politike na tem področju). Javna agencija opravlja tudi naloge načrtovanja, organiziranja in izvajanja neodvisnega raziskovanja dejavnikov za nastanek prometnih nesreč. Med ključnimi nalogami javne agencije so tudi razvijanje mednarodnega sodelovanja na področjih voznikov, vozil, prevoza nevarnega blaga, preventivnega, vzgojnega in raziskovalnega dela ter na drugih področjih, pomembnih za varnost cestnega prometa.

K 10. členu

Deseti člen zakona določa organe Javne agencije. Javna agencija pokriva široko področje delovanja, zato je predvideno večje število članov sveta agencije, da lahko v procesu odločanja o ključnih vprašanih delovanja javne agencije sodelujejo predstavniki uporabnikov, strokovnih organizacij in organizacij civilne družbe. Zaradi pomena preventivnega in vzgojnega dela na lokalni ravni je kot posvetovalno telo Sveta javne agencije predviden Odbor za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije, ki daje pobude in predloge za načrtovanje programa dela javne agencije in finančnega načrta na področju preventive in vzgoje. Posvetovalno telo bo zagotavljalo večjo povezanost strokovnega dela, hitrejši pretok informacij, izvajanje dodatnih programov, ki bodo spodbujali delo na lokalni ravni in ne nazadnje ohranitev 38 letne tradicije, ki jo ima Slovenija na področju preventive in vzgoje v cestnem prometu. Delovanje posvetovalnega telesa za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na državni ravni bo dal večjo težo delu lokalnih svetov, ki delujejo kot organi lokalnih skupnosti. Posvetovalno telo sestavljajo predstavniki svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu lokalnih skupnosti ter predstavniki strokovne javnosti in civilne družbe.

K 11. členu

Javna agencija se financira iz sredstev proračuna (naloge določene v 9. členu tega zakona), poleg tega pa lahko pridobiva sredstva tudi na drugih podlagah (prihodki iz pristojbin in povračil stroškov, ki jih v skladu s tarifo vplačajo predlagatelji storitev, kandidati za opravljanje vozniških izpitov in imetniki drugih listin, ki jih izdaja javna agencija ter prihodki od drugih dejavnosti). Za izvajanje javnih pooblastil in nalog, ki jih nalaga ta zakon, bo sredstva iz proračuna pridobila javna agencija na podlagi letnega programa dela in pogodbe z ministrstvom, pristojnim za promet.

Prilagodljiv način financiranja izvajanj nalog ter uravnoteženost prihodkov in odhodkov agencije se dosegajo s financiranjem dejavnosti agencije iz proračuna Republike Slovenije in iz prihodkov iz drugih naslovov. Podlaga takega načina financiranja izhaja iz prvega odstavka 4. člena Zakona o javnih agencijah. Del nalog, ki jih agencija opravlja bo mogoče financirati s tarifami oziroma povračili stroškov, ki jih plačajo uporabniki storitev, saj bo del prihodkov za izvajanje nalog agencija pridobila s prihodki iz tarif in povračila stroškov, ki jih v skladu s tarifo vplačajo.

Z ustanovitvenim aktom se določi, za katere dejavnosti je agencija registrirana, in na podlagi teh registriranih dejavnosti pridobiva dohodke (npr. izdajanje knjig, periodike in drugo založništvo, drugo izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje, obdelava podatkov in s tem povezane dejavnosti).

Na podlagi 40. člena Zakona o javnih agencijah lahko javna agencija, če opravlja storitve za posameznike in pravne osebe proti plačilu, izda tarifo, s katero določi višino plačil za storitve, ki jih opravlja. Prihodki iz tega naslova so del odstopljenih javnofinančnih prihodkov agencije.

Presežek prihodkov nad odhodki od drugih dejavnosti javna agencija porabi za opravljanje in razvijanje dejavnosti. Presežek prav tako lahko porabi za plačilo delovne uspešnosti zaposlenih v javni agenciji, kot je določeno v ustanovitvenem aktu agencije. Na podlagi 44. člena Zakona o javnih agencijah lahko presežek vplača v proračun, o uporabi presežka prihodkov nad odhodki in o pokrivanju presežka odhodkov nad prihodki pa odloča svet javne agencije na predlog direktorja in v soglasju z ustanoviteljem.

K 12. členu

Ta člen določa pristojnost za odločanje v upravnih zadevah na drugi stopnji. Za odločanje na drugi stopnji je pristojno ministrstvo, pristojno za promet, in sicer zoper akte, ki jih na prvi stopnji izdajajo upravne enote in javna agencija.

K 13. členu

Člen zakona določa pristojnost Vlade Republike Slovenije, da z uredbo določi enotno ceno programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov.

K 14. členu

V tem členu so določena pooblastila oziroma pristojnosti ministra, pristojnega za promet, za izdajo podzakonskih predpisov, programov in obrazcev, ki so potrebni za izvajanje določb tega zakona.

Glede na veljavne določbe ZVoz se pooblastilo ministra, pristojnega za promet, o določitvi izpitnih centrov, ki se organizirajo kot teritorialne izpostave javne agencije nadomešča s pristojnostjo ministra, pristojnega za promet, da določi kraje in kategorije vozil, za katere se v posameznem kraju glede na predpisane pogoje za opravljanje vozniškega izpita in značilnosti cestnega prometa lahko opravljajo vozniški izpiti.

S tem predlogom zakona se namreč pojem član izpitne komisije nadomešča s pojmom ocenjevalec na vozniškem izpitu, vsi javni uslužbenci javne agencije, ki opravljajo delo predsednika ali člana izpitne komisije, pa nadaljujejo z delom ocenjevalca na vozniškem izpitu, zaposlenega direktno na javni agenciji in ne na izpitnem centru kot teritorialni izpostavi javne agencije.

K 15. členu

Ta člen določa pristojnosti ministra, pristojnega za zdravje, za izdajo podzakonskih predpisov in pooblastil potrebnih za izvajanje tega zakona ter za imenovanje posebne zdravstvene komisije.

K 16. členu

V tem členu so določene pristojnosti ministra, pristojnega za kmetijstvo in gozdarstvo, za izdajo podzakonskih aktov ter izdajo posameznih odločb, potrebnih za izvajanje tega zakona. Tako je določeno pooblastilo ministru, pristojnem za kmetijstvo in gozdarstvo, da predpiše program usposabljanja za varno delo s traktorjem in traktorskimi priključki, predpiše pogoje, ki jih morajo izpolnjevati organizacije oziroma zavodi za izvajanje tega programa, pooblasti organizacije oziroma zavode za izvajanje programa usposabljanja za varno delo s traktorjem in traktorskimi priključki, določi način izvajanja usposabljanja in način preverjanja usposobljenosti za varno delo s traktorjem in traktorskimi priključki, predpiše pogoje, ki jih mora izpolnjevati izobraževalna ustanova s področja kmetijstva in gozdarstva za pripravo gradiv ter usposabljanje izvajalcev programa usposabljanja za varno delo s traktorjem in traktorskimi priključki ter na javnem razpisu izbere izobraževalno ustanovo s področja kmetijstva in gozdarstva za pripravo gradiv.

K 17. členu

Določa pristojnosti direktorja javne agencije za pooblaščenje organizacij za izvajanje programov dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov, za varno vožnjo, izvajalcev usposabljanj in oseb za ocenjevanje na vozniškem izpitu ter imenovanje komisij, pred katerimi se bodo opravljali izpiti oziroma preizkusi. Med pooblastili direktorja agencije so sedaj v 3. točki zbrane vse komisije, ki jih imenuje direktor.

K 18. členu

Določa pristojnosti ministra, pristojnega za obrambo, da v soglasju z ministrom, pristojnim za promet, predpiše način in pogoje za vožnjo vojaških vozil, pri čemer določi zlasti število oseb in pogoje za prevoz oseb ter kategorijo vozniškega dovoljenja in vojaško usposobljenost voznikov.

K 19. členu

Določa pristojnost pooblaščenih uradnih oseb, ki izvajajo nadzor nad izvrševanjem tega predpisa, da pri izvajanju tega nadzora v cestnem prometu uporabljajo ukrepe določene s tem zakonom ali drugimi predpisi, ki se nanašajo na varnost cestnega prometa. Tako smejo ustaviti voznika (učitelja vožnje, kandidata za voznika, voznika začetnika), in zahtevati na vpogled določene listine, ki jih morajo imeti udeleženci cestnega prometa med vožnjo pri sebi, določiti odvoz vozila ter izreči globo udeležencu cestnega prometa, ki ne ravna po odredbi pooblaščenih uradnih oseb.

K 20. členu

Opredeljeno je, da strokovni nadzor nad izvajanjem določb tega predpisa, ki se nanašajo na vozniška dovoljenja in vozniške izpite opravlja ministrstvo, pristojno za promet. Strokovni nadzor nad vsebino, obsegom, strokovnostjo in kakovostjo izvajanja dela subjektov, ki usposabljujejo kandidate za voznike, izvajajo programe za voznike začetnike, izvajajo programe usposabljanj in dodatnega usposabljanja za učitelja vožnje in učitelja predpisov, izvajajo programe dodatnih izobraževanj in usposabljanj voznikov pa izvaja javna agencija. Javna agencija opravlja tudi strokovni nadzor nad delom ocenjevalca na vozniškem izpitu.

V tretjem odstavku so navedena tudi nova pooblastila javne agencije. Slednja lahko na podlagi ugotovitev pri izvedenem strokovnem nadzoru (ugotovljene nepravilnosti ali kršitve), obvestil organa pristojnega za inšpekcijski nadzor ter obvestil policije, ustrezno ukrepa. Ugotovljene nepravilnosti so razvrščene glede na težo in glede na pogostost ponavljanj, ugotovljenih pri opravljenih strokovnih nadzorih.

Na novo je opredeljen tudi strokovni nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ki se nanašajo na usposabljanje za varno delo s traktorjem in traktorskimi priključki. Strokovni nadzor opravlja ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in gozdarstvo.

K 21. členu

Opredeljena so policijska pooblastila zaradi kršitev določb tega zakona. Tako je policija pristojna, da opravlja nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, katerih kršitve predstavljajo prekrške v cestnem prometu, razen če je s tem zakonom določeno drugače. Drugi odstavek določa pristojnost vojaške policije in sicer tako, da izvaja nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, katerih kršitve predstavljajo prekrške voznikov vojaških vozil v cestnem prometu.

K 22. členu

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ki se nanašajo na delo subjektov, ki usposabljujejo kandidate za voznike, izvajajo programe za voznike začetnike in izvajajo programe dodatnih izobraževanj in usposabljanj voznikov, opravljajo tudi inšpektorji kot delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi inšpektorata, pristojnega za promet.

V primerih ko kršitev določb tega zakona določa prekršek, povezan s delom navedenih subjektov, in pristojnost policije ni podana, inšpektorat, pristojen za promet, opravlja tudi naloge prekrškovnega organa (npr. v primerih, ko je kršena določba tega zakona, ki ureja zamenjavo vozniškega dovoljenja in izdajo dvojnika).

K 23. členu

Na novo je opredeljen inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ki se nanašajo na usposabljanje za varno delo s traktorjem in traktorskimi

priključki. Inšpekcijski nadzor opravlja inšpektorat, pristojen za kmetijstvo in gozdarstvo.

K 24. členu

V členu so opredeljena pooblastila inšpektorjev, da lahko opravljajo nadzor v prostorih šol vožnje in pooblaščenih organizacij, kakor tudi v vozilih šole vožnje ter v cestnem prometu v okviru svojih pooblastil. Opredeljuje pooblastila inšpektorjev, da lahko pregleda tudi prostore, naprave in opremo ter dokumente organizacije, ki se nanašajo na izvajanje določb zakona. Določba daje pravico inšpektorju, da pri opravljanju inšpekcijskega nadzora pregleda evidence organizacije, pridobi podatke oziroma opravi pregled varovanja prostorov, naprav, opreme, evidenc in listin ter slednje lahko tudi zaseže. Inšpektor sme ugotavljati istovetnost oseb ter ali izpolnjujejo pogoje za opravljanje dela, ki so s tem zakonom predpisani.

K 25. členu

Zakon v določbi tega člena določa, da ima inšpektor pravico ustaviti vozilo in pregledati naprave in opremo na vozilu, dokumente in druga dokazila, ki jih mora imeti pri sebi voznik, učitelj vožnje, spremljevalec ali kandidat za voznika. V ta namen uporablja označena vozila ter posebno opremo. V primeru, da ne ustavi na znak inšpektorja in mu ne omogoči pregleda naprav in opreme na vozilu, dokumente in druga dokazila, ima inšpektor v zakonu, ki ureja pravila cestnega prometa pooblastilo, da po zakonu, ki ureja pravila cestnega prometa izreče tudi globo v višini 80 eurov.

K 26. členu

Ta člen določa pravice in dolžnosti, ki jih ima inšpektor, če pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi, da šola vožnje ali pooblaščen organizacija krši določbe tega zakona ali podzakonskih predpisov, izdanih na podlagi tega zakona.

K 27. členu

Opredeljeni so subjekti, ki imajo v zvezi s svojim delom pravico pridobiti in uporabljati podatke o imetnikih vozniških dovoljenj, kandidatih za voznike, vozilih, osebah, ki v šolah vožnje usposabljujejo kandidate za voznike ter v pooblaščenih organizacijah izvajajo programe dodatnih usposabljanj voznikov in izvajalcev, pokojninskem in invalidskem ter zdravstvenem zavarovanju oseb, ki v šola vožnje usposabljujejo kandidate za voznike ter v pooblaščenih organizacijah izvajajo programe dodatnih usposabljanj voznikov in izvajalcev, o neporavnanih finančnih obveznostih gospodarskih družb, javnih in zasebnih izobraževalnih zavodov in drugih pravnih oseb zasebnega prava, samostojnih podjetnikov posameznikov, ki so podali vlogo za opravljanje dejavnosti šol vožnje oziroma tu dejavnost že opravljajo, prekrških in kaznivih dejanjih voznikov, storjenih v cestnem prometu ter o izrečenih kaznih in ukrepih. V tem členu je opredeljen tudi namen vodenja podatkov o voznikih v evidencah in podatkov drugih evidenc, ki so s tem zakonom predpisane. Opredeljeno je, da morajo organi in organizacije brezplačno posredovati subjektom iz tega člena podatke za izvajanje tega zakona.

Z določbama četrtega in petega odstavka sta v pravni red Republike Slovenije prenesena 7. 15. člen Direktive 2006/126/ES, ki določa, da si države članice med seboj pomagajo pri izvajanju omenjene direktive ter si izmenjujejo informacije o vozniških dovoljenjih, ki so jih izdale, zamenjale, nadomestile, podaljšale ali razveljavile. Države članice od vzpostavitve omrežja Evropske unije, omrežje tudi uporabljajo. Na podlagi te določbe je določen organ, ki bo opravljal naloge nacionalne kontaktne točke za izmenjavo navedenih podatkov, hkrati pa se ostalim kontaktnim točkam držav Evropske unije daje pravica do dostopa podatkov iz evidence o vozniških dovoljenjih, kjer se vodijo zahtevani podatki. Republika Slovenija je od 27.11.2015 aktivno vključena v omrežje Evropske unije. Poleg Republike Slovenije pa so na dan 16. 3. 2016 v RESPER vključene tudi Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francija, Nemčija, Grčija, Madžarska, Irska, Italija, Latvija, Litva, Luxembourg, Malta, Nizozemska, Poljska, Romunija, Slovaška, Švedska in Velika Britanija.

K 28. členu

Zakon predpisuje, da lahko usposabljanje kandidatov za voznike motornih vozil opravljajo gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, javni in zasebni izobraževalni zavodi in druge pravne osebe zasebnega prava, policija in vojska, ki izpolnjujejo predpisane pogoje. Zaradi

zahtev Direktive o storitvah in za zagotavljanje prostega pretoka storitev je v zakonu dodana novost, da lahko dejavnosti usposabljanja kandidatov v Republiki Sloveniji opravljajo tudi pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki s sedežem v drugi državi članici Evropske unije ali Evropskega gospodarskega prostora, ki izpolnjujejo s tem zakonom določene pogoje. Dejavnost lahko opravljajo stalno, prek ustanovljene podružnice v Republiki Sloveniji ali čezmejno, torej občasno za obdobje do enega leta. Odločbo o registraciji šole vožnje izda javna agencija, ki tudi vodi register šol vožnje, šola vožnje pa mora vsako spremembo, ki vpliva na točnost podatkov v registru prijaviti v 15 dneh. Odločbo o registraciji šole vožnje mora pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik pridobiti tudi za čezmejno delovanje. Nujnost izdaje odločbe o registraciji šole vožnje tudi za čezmejno delovanje opredeljujemo z razlogi javne varnosti in javnega zdravja. Zagotavljanje kvalitetnega usposabljanja bodočih voznikov bistveno vpliva na splošno prometno varnost pri čemer je potrebno poudariti, da je največ prometnih nesreč s hudimi posledicami ravno med mladimi vozniki. Tudi zato v predlogu zakona sledimo cilju zagotovitve čim višje kvalitete samega usposabljanja (s tem namenom tudi dvigujemo nivo izobrazbe za učitelja vožnje ter usposabljanje le teh pa bo tem zakonu v pristojnosti javnih visokošolskih zavodov). K usposabljanju bodočih voznikov je zato potrebno pristopiti odgovorno, saj lahko zgolj s kvalitetnim usposabljanjem zmanjšamo število prometnih nesreč in tako zagotovimo javno varnost in zdravje ljudi. Pomemben argument, zaradi katerega je potrebno izdati odločbo vsakemu ponudniku dejavnosti je tudi preprečitev zlorab zaradi ponarejenih oziroma neverodostojni dokumentov, kar je na primer že sedaj problem pri priznavanju tujih vozniških dovoljenj. V kolikor verodostojnosti dokumentov ne bi predhodno preverjali, bi lahko izvajale dejavnost šol vožnje organizacije, ki nimajo dovoljenja za izvajanje dejavnosti v državi članici s čimer bi ravno tako bistveno zmanjšali prometno varnost ter posledično ogrožali varnost in zdravje ljudi (udeležencev v prometu). Nova je tudi določba o prepovedi ponovnega vpisa v register šol voženj v obdobju treh let, v primerih, ko je šola vožnje izbrisana iz registra šol vožnje zaradi neizvajanja usposabljanja v skladu s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi. V tem roku se v register šol vožnje ne vpiše šole vožnje, katere zakoniti zastopnik ali strokovni vodja šole vožnje je oseba, ki je bila zakoniti zastopnik ali strokovni vodja šole vožnje, izbrisane iz registra šol vožnje.

K 29. členu

Določba zakona določa, podatke, ki jih vsebuje register šol vožnje, ki ga vodi javna agencija. Na novo sta dodana dva podatka, in sicer osebno ime strokovnega vodje in naslov oziroma lokacija vadbene površine. Prav tako je tudi določeno katere podatke, v okviru registra kandidatov, evidenčnega kartona vožnje, dnevnega razvida vožnje in dnevnika usposabljanja iz teorije, morajo voditi posamezne šole vožnje.

Glede na obstoječi ZVoz je dodana določba, da morajo šole vožnje na zahtevo kandidata za voznika brezplačno kandidatu za voznika izdati izpisni list, s katerim se izkazuje predhodno usposabljanje. Izpisni list vsebuje podatke iz registra kandidatov in podatke o opravljenem usposabljanju, vpisane v evidenčni karton vožnje. Ob izpisu iz šole vožnje mora kandidat za voznika vrniti evidenčni karton šole vožnje.

K 30. členu

V tem členu so določeni pogoji za opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov za voznike. Med pogoji so navedeni učilnica, ki je funkcionalno opremljena za nemoteno poučevanje odraslih oseb, poslovni prostor, namenjen za sprejem strank, delo strokovnega vodje šole vožnje, administrativne zadeve in arhiviranje gradiva, najmanj eno vozilo, opremljeno za poučevanje kandidatov za voznike tistih kategorij, za katere je šola vožnje vpisana v register šol vožnje, razen za kategoriji B1 in C1, če se kandidat za voznika usposablja z vozilom, ki ga sam zagotovi, in je šola vožnje vpisana v register šol vožnje za kategorijo B oziroma C ter vadbena površina, na kateri je mogoče izvajanje predpisanih vaj iz prve učne stopnje programa usposabljanja kandidatov za voznike.

Zaradi nejasnosti kakšno neprometno površino mora imeti šola vožnje (torej katero izvedbo vaj mora takšna neprometna površina omogočati), se le to natančneje določa v 4. točki prvega odstavka 30. člena.

V letu 2015 je en kandidat opravljal teoretični del vozniškega izpita za kategorijo B1 in en kandidat praktični del vozniškega izpita za kategorijo C1. Zaradi tako neznatnega povpraševanja nobena šola

vožnje ne zagotavlja več vozil za usposabljanje za navedeni kategoriji. Zaradi tega se dodaja izjema glede vozil, na katerih smejo šole vožnje usposabljati kandidate za ti dve kategoriji.

V šolah vožnje smejo usposabljati kandidate za voznike samo učitelji vožnje in učitelji predpisov, ki imajo veljavna dovoljenja za opravljanje tega dela ter delo opravljajo na podlagi pogodbe o zaposlitvi za določen ali nedoločen čas s polnim delovnim časom. Spreminjajo se določbe, ki opredeljujejo oblike opravljanja dela učiteljev vožnje, učiteljev predpisov in strokovnih vodij šol voženj v šolah vožnje. Usposabljanja so po veljavnih predpisih možna tako na podlagi pogodb o zaposlitvi kot na podlagi podjemnih pogodb, po določbi tega člena pa bo usposabljanje mogoče le na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi. Šole vožnje morajo urediti pogodbeno razmerja v roku šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Po začetku uporabe zakona o voznikih se je, zaradi ohlapnejših pogojev za opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov za voznike, število šol voženj zelo povečalo, prav tako pa so kadri izvajali usposabljanja v več šolah voženj hkrati. Zaradi velikega števila sklenjenih podjemnih pogodb in velikega števila šol voženj je bil onemogočen tudi učinkovit inšpekcijski nadzor nad delovanjem šol voženj. Prav tako so bile zaznane nepravilnosti pri finančnem poslovanju šol voženj (finančni tokovi so tako potekali med samostojnimi podjetniki posamezniki, ki so imeli sklenjeno podjemno pogodbo ali celo pogodbo o poslovnem sodelovanju s šolo vožnje in med kandidati za voznike, namesto, da bi finančni tokovi potekali med šolo vožnje in kandidati za voznike). Zaradi varovanja javnega interesa je potrebno delovanje usposabljanja urediti na način kot je predlagan s to določbo, in sicer samo na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi za določen ali nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Predlog zakona določa, da predpise o varnosti cestnega prometa, osnove delovanja naprav in opreme na motornem vozilu, psihologijo v cestnem prometu in prometno etiko smejo v šoli vožnje poučevati učitelji predpisov z ustreznim veljavnim dovoljenjem za učitelja predpisov o varnosti cestnega prometa, učitelji vožnje z veljavnim dovoljenjem za učitelje vožnje, ki imajo najmanj višješolsko izobrazbo ali osebe, ki so bile zaposlene kot učitelj predpisov o varnosti cestnega prometa na dan 1. maja 1998 in imajo veljavno dovoljenje za učitelje vožnje. Za poučevanje predpisov o varnosti cestnega prometa je za osebe, ki imajo veljavno dovoljenje za učitelja vožnje, znižan starostni pogoj (deregulacija, izobrazbeni pogoj).

Praktični del usposabljanja smejo v šoli vožnje poučevati učitelji vožnje z ustreznim veljavnim dovoljenjem za učitelja vožnje.

Glede na veljavni zakon je nova določba, da zakoniti zastopnik šole vožnje ne more biti oseba, ki je bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper življenje in telo, spolno nedotakljivost, pravni promet, premoženje ali ogrožanje varnosti prometa z zaporno kaznijo najmanj treh let.

K 31. členu

Določba tega člena opredeljuje opremljenost vozil, na katerih se morajo usposabljati kandidati v okviru šole vožnje.

K 32. členu

Določba opredeljuje pogoje, pod katerimi lahko učitelj vožnje poučuje kandidata, in sicer, da mora biti v takem zdravstvenem in siceršnjem stanju, da lahko zanesljivo nadzira kandidata. Enake zahteve določba postavlja tudi za kandidata. Ravnanje učitelja vožnje v nasprotju s to določbo je sankcionirano.

Vsebina, ki je črtana v predlogu zakona (učitelj vožnje, ki usposablja pod vplivom alkohola, prepovedanih drog in psihoaktivnih snovi) je že določena v Zakonu o pravilih cestnega prometa, in sicer v določbah 5. in 6. točke prvega odstavka 105. člena Zakona o pravilih cestnega prometa. Prav tako pa določba 32. člena predloga zakona določa zdravstvene pogoje za usposabljanje kandidata za voznika v vožnji motornega vozila na cesti, ne pa vožnjo oziroma usposabljanje pod določenimi vplivi (alkohol, prepovedane droge, psihoaktivna zdravila in druge psihoaktivne snovi), kar je zakonska materija Zakona o pravilih cestnega prometa.

K 33. členu

Med določbami o usposabljanju za vožnjo je nova določba, ki določa, da sme učitelj vožnje pričeti usposabljanje kandidata na cesti šole, ko ta obvlada tehniko vožnje vozila in ne ogroža svoje varnosti in varnosti drugih udeležencev cestnega prometa, do takrat pa mora usposabljati na neprometni površini. Takšno omejevanje je nujno zlasti iz varnostnega vidika usposabljanja. Ravnanje učitelja vožnje v nasprotju s to določbo je tudi sankcionirano.

V tem členu je dodatno in eksplicitno zapisano, da mora kandidat za voznika med usposabljanjem pri sebi vedno imeti zdravniško spričevalo ter identifikacijski dokument s katerim izkazuje svojo istovetnost. Prav tako je učna ura praktičnega poučevanja opredeljena v razponu 50 do 60 minut, saj se je v praksi izkazalo, da je večkrat zaradi spleta različnih okoliščin (npr. zastoj na cesti) učno uro težko zaključiti v natanko 50 minutah.

K 34. členu

V tem členu je splošno določeno, da lahko vožnjo v cestnem prometu poučujejo učitelji vožnje, ki imajo veljavno dovoljenje za učitelja vožnje tiste kategorije, za katero poučujejo kandidate za voznike motornih vozil. Določene so izjeme, da lahko učitelj vožnje poučuje kandidate za voznike nižjih kategorij, če ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje »višje« kategorije (tako na primer lahko kandidata za voznika motornih vozil kategorij AM, A1 in A2 poučuje učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje kategorije A). Učitelj vožnje je pri poučevanju odgovoren za varnost vožnje.

V tem členu je v drugem odstavku dodana nova četrta točka, ki opredeljuje v katerem primeru lahko učitelj vožnje poučuje kandidate za voznike kategorije B, kadar je motornemu vozilu dodano priklopno vozilo, ki ni lahki priklopnik in največja dovoljena masa take skupine vozil presega 3.500 kg, a ne presega 4.250 kg. To je lahko zgolj učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za motorna vozila kategorije BE. V praksi je namreč kar veliko kandidatov, ki želijo opravljati vozniški izpit za zgoraj omenjeno kategorijo.

K 35. členu

Zakon našteva pogoje, ki jih mora izpolnjevati učitelj vožnje in učitelj predpisov za pridobitev dovoljenja za poučevanje vožnje in poučevanje predpisov. Zaradi usklajenosti z določbo 30. člena tega zakona so zvišani izobrazbeni pogoji za pridobitev dovoljenja za učitelja vožnje, učitelja predpisov ter strokovnega vodjo šole vožnje. Prav tako je novost zakona, da za pridobitev dovoljenja za učitelja vožnje mora biti oseba stara 24 let in imeti veljavno vozniško dovoljenje ustreznih kategorije 5 let. Te novosti zakona utemeljujemo z dejstvom, da je učitelj vožnje ključna oseba, ki predstavlja kandidatu za voznika nujno potrebno avtoriteto in vzgled za njegovo lastno ravnanje za kar je potrebna osebna zrelost ter večletne vozniške izkušnje učitelja vožnje.

Za dosego namena, da učitelj vožnje predstavlja kandidatu za voznika nujno potrebno avtoriteto in vzgled je določeno, da se za pridobitev dovoljenja za učitelja vožnje preveri tudi pogoj, da oseba v zadnjih petih letih ni bila pravnomočno obsojena in ni v kazenskem postopku za naštetu kazniva dejanja, ni bila pravnomočno kaznovana za dva ali več prekrškov zoper javni red in mir z elementi nasilja in zoper nje v zadnjih treh letih ni bil izrečen varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja, prepoved opravljanja poklica, izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja ter izrečena prepoved vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije.

V tem členu je dodana določba, s katero se omogoči osebam, ki so že določen čas učitelji vožnje, da lahko v primeru, če pridobijo novo kategorijo vozniškega dovoljenja, namesto po petih letih pridobijo dovoljenje za učitelja vožnje te kategorije po dveh letih.

Pri tretjem in četrtem odstavku tega člena je, glede na veljavno določbo ZVoz, dodana nova 3. točka. Menimo namreč, da delo učitelja predpisov oziroma strokovnega vodjo šole ne more opravljati oseba, ki je bila v zadnjih petih letih pravnomočno obsojena ali v kazenskem postopku za navedena kazniva dejanja, saj gre za delo z mladostniki v njihovem občutljivem obdobju.

K 36. členu

Delo učitelja vožnje, učitelja predpisov in strokovnega vodje šole vožnje lahko v šoli vožnje, vpisani v

register šol voženj, opravljajo tudi osebe, ki jim je v državi članici Evropske unije ali Evropskega gospodarskega prostora izdano dovoljenje za opravljanje dela učitelja vožnje, učitelja predpisov in strokovnega vodjo šole vožnje ali enakovredno dokazilo, na podlagi katerega lahko opravljajo delo učitelja vožnje, učitelja predpisov ali strokovnega vodje šole vožnje. Osebe, ki želijo opravljati delo iz prejšnjega stavka, morajo pri javni agenciji vložiti zahtevo za priznanje poklicne kvalifikacije z dokazili, v skladu z zakonom, ki ureja postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij.

Nujnost vodenja postopka priznavanja poklicnih kvalifikacij učiteljev vožnje, učiteljev predpisov in strokovnih vodij šole vožnje pri čezmejnem opravljanju dela učitelja vožnje, učitelja predpisov in strokovnega vodje šole vožnje, opravičujemo z razlogi javne varnosti in javnega zdravja. Zagotavljanje kvalitetnega usposabljanja bodočih voznikov izjemno vpliva na splošno prometno varnost. S tega vidika je bistvenega pomena, da je oseba, ki izvaja dejavnost usposabljanja, primerno usposobljena za kategorijo vozil za katero usposablja. To je možno zagotoviti zgolj na podlagi predhodne preveritve verodostojnosti dokumentov posameznika in s tem preprečiti možne zlorabe (npr. ponarejeni dokumenti za učitelja vožnje iz države članice), saj se že sedaj slednje pojavlja kot problem pri priznavanju tujih vozniških dovoljenj.

K 37. členu

Določba ureja izdajo in podaljšanje dovoljenj za učitelje vožnje, učitelje predpisov in strokovnih vodij šol vožnje. Prav tako so opredeljeni podatki o izdanih dovoljenjih, ki jih v okviru evidence o vozniških dovoljenjih vodi ministrstvo, pristojno za promet.

K 38. členu

Določba ureja izobraževanje ter dodatno usposabljanje učiteljev vožnje, učiteljev predpisov in strokovnih vodij šol vožnje, katera izvorno izvaja javna agencija. Slednja lahko za izvajanje programa izobraževanja ter dodatnega usposabljanja učiteljev vožnje, učiteljev predpisov in strokovnih vodij šol vožnje pooblasti pravno osebo ali samostojnega podjetnika posameznika, če le ta izpolnjuje pogoje, določene s tem zakonom in podzakonskimi predpisi, izdanimi na podlagi tega zakona. V teh primerih javna agencija izda pooblastilo za dobo štirih let.

K 39. členu

Določba natančno opredeljuje razloge, zaradi katerih se lahko dovoljenje za učitelja vožnje odvzame trajno ali začasno. Dovoljenje za učitelja vožnje odvzame upravna enota z odločbo.

K 40. členu

Teoretični del usposabljanja kandidatov za voznike je razdeljen na splošni in dodatni del, s tem da splošni del dejansko vključuje samo vsebine, ki so skupne vsem kategorijam vozniškega dovoljenja, v nasprotju s sedanjo ureditvijo, v kateri se splošni del programa usposabljanja kandidatov za voznike enači s programom za kategorijo B. Z navedeno spremembo se skrajša minimalen obseg trajanja splošnega dela teoretičnega usposabljanja iz 20 na 16 pedagoških ur, doda pa se dodatni del teoretičnega usposabljanja za B kategorijo. Določeno je tudi, kaj se šteje za veljaven splošni del teoretičnega usposabljanja ter veljaven dodatni del teoretičnega usposabljanja. Obseg trajanja dodatnega dela se prilagodi dejanskim potrebam za kategoriji AM in BE ter doda za kategorijo G, ki sedaj dodatnega dela sploh nima. Za uspešno končanje splošnega dela teoretičnega usposabljanja mora biti kandidat za voznika prisoten na predavanjih najmanj 80 odstotkov pedagoških ur, za uspešno končanje dodatnega dela teoretičnega usposabljanja pa 100 odstotkov pedagoških ur.

Praktični del usposabljanja kandidatov za voznike se izvede v trajanju najmanj 20 učnih ur. Ne glede na navedeno določbo se praktični del usposabljanja kandidata za voznika kategorije AM, BE, C1E, CE, D1E, DE in F izvede v trajanju najmanj 16 učnih ur. S skrajšanjem obsega usposabljanja tudi za kategorije AM, BE, C1E, CE, D1E, DE se upoštevajo razlike med dejanskim obsegom usposabljanja med kategorijami namesto sedanje uravnilovke. Usposabljanje in vozniški izpit za kategorijo B1 sta identična tistemu za kategorijo B, zato se glede obsega praktičnega usposabljanja določijo enake zahteve kot za kandidata, ki že ima vozniško dovoljenje kategorije A1 ali A2 in se usposablja za pridobitev vozniškega dovoljenja kategorije A2 ali A na podlagi drugega oziroma tretjega odstavka 57. člena ter kandidata, ki se usposablja za vožnjo skupine vozil, katere največja dovoljena masa presega 3.500 kg in ne presega 4.250 kg, če je vlečnemu vozilu dodano priklopno vozilo, ki ni lahki priklopnik. Slednji morajo opraviti praktični del usposabljanja v trajanju najmanj dvanajst ur.

Z zakonom je predpisana obveznost obveščanja o času in kraju izvajanja usposabljanja ter registrskih številkah kandidatov za voznike. Za primere, če šola vožnje javne agencije ne obvesti v določenem roku pred izvedbo usposabljanja, je predpisana tudi globa.

K 41. členu

V tem členu so določeni pogoji za začetek usposabljanja kandidata za voznika. V šoli vožnje se kandidat za voznika sme usposablјati, če mu ne manjka več kot šest mesecev do starosti, predpisane za pridobitev pravice vožnje motornega vozila posamezne kategorije. Ta pogoj mora izpolnjevati tudi kandidat za voznika, ki želi pridobiti vozniško dovoljenje kategorije A2 ali A. Pred začetkom praktičnega dela usposabljanja mora kandidat za voznika z veljavnim zdravniškim spričevalom dokazati, da je telesno in duševno zmožen za vožnjo motornega vozila določene kategorije, prav tako pa mora končati teoretični del usposabljanja in opraviti teoretični del vozniškega izpita. Uspešno opravljen teoretični del vozniškega izpita velja tri leta.

K 42. členu

V navedenem členu je opredeljena obveznost, da morajo vsi vozniki začetniki opraviti program dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov, ki je sestavljeno iz dveh sklopov, in sicer vadbe varne vožnje ter skupinskih delavnic o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa. Programa dodatnega usposabljanja se lahko voznik začetnik udeleži po najmanj šestih mesecih od izdaje vozniškega dovoljenja, namesto po štirih, kot je to sedaj. Izkušnje izvajalcev programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov kažejo, da je doba štirih mesecev izkušenj premalo oziroma da imajo začetniki z več izkušnjami tudi več koristi od opravljenega programa dodatnega usposabljanja. Obvezni program za voznike začetnike je predpisal že Zakon o varnosti cestnega prometa, sprejet v letu 2004, ta pa je bil noveliran in je določil zamik uporabe teh določb v leto 2010.

Program dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov mora opraviti tudi voznik začetnik, ki je pridobil slovensko vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A2 ali A ali B na podlagi tujega veljavnega vozniškega dovoljenja in v državi, kjer je pridobil vozniško dovoljenje, ni opravil takšnega programa.

K 43. členu

Program dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov, dodatnega usposabljanja za varno vožnjo in usposabljanja izvajalcev dodatnih usposabljanj bo izvajala javna agencija, ki pa lahko za izvajanje navedenih programov pooblasti tudi pravne osebe ali samostojne podjetnike posameznike, če izpolnjujejo pogoje glede poslovnih prostorov, vadbene proge, predpisane opreme, naprav ter kadrov, določene v podzakonskih predpisih, izdanih na podlagi tega zakona. Pooblaščen organizacija, ki je izbrana na podlagi javnega razpisa, mora izpolnjevati pogoje ves čas trajanja pooblastila. Pooblastilo se izda za dobo štirih let. Izvajalec programa dodatnega usposabljanja mora voditi evidenco o izvedbi usposabljanj ter v 15 dneh obvestiti javno agencijo o vsaki spremembi, ki vpliva na izpolnjevanje pogojev.

V 20. členu tega zakona je določeno zaradi katerih težjih nepravilnosti se lahko pooblaščen organizaciji odvzame pooblastilo oziroma zaradi katerih lažjih nepravilnosti izda pisno opozorilo. V zakonu je bilo potrebno normirati odvzem pooblastila za primere, ko pooblaščen organizacija programa dodatnega usposabljanja ni izvedla. Zaradi učinkovitejšega spremljanja izvajanja pooblastila s strani pooblastitelja (javne agencije) je pooblaščen izvajalec dolžan o samem izvajanju programa (kraju in času) obveščati javno agencijo preko spletnega mesta.

V konkretnih primerih gre za dodatne programe usposabljanj, ki se izvajajo na območju Republike Slovenije. Pri javni agenciji oziroma pooblaščen organizaciji lahko programe izvajajo osebe, ki imajo veljavno dovoljenje oziroma izpolnjujejo pogoje za izvajanje navedenih programov, določene s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi. Čezmejno izvajanje teh programov pa z zakonom ni predvideno.

K 44. členu

V tem členu so določeni pogoji za pridobitev dovoljenja za izvajanje skupinske delavnice o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa v okviru programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov in teoretičnega dela v okviru programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo ter dovoljenja za izvajanje varne vožnje v okviru programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov in praktičnega dela v okviru programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo.

Osebe, ki jim je na podlagi dovoljenja oziroma enakovrednega dokazila, izdanega v državi članici Evropske unije ali Evropskega gospodarskega prostora, priznana poklicna kvalifikacija, lahko ob izpolnjevanju ostalih pogojev pridobijo dovoljenje za izvajanje navedenih programov tudi v Republiki Sloveniji, pri čemer jim ni potrebno v Republiki Sloveniji končati programa usposabljanja in opraviti izpit pred izpitno komisijo, ki jo imenuje direktor javne agencije (ta del se osebam na podlagi enakovrednega dovoljenja oziroma dokazila, izdanega v državi članici Evropske unije ali Evropskega gospodarskega prostora, lahko v postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij prizna).

Dovoljenja izdaja in podaljšuje javna agencija. Slednja prav tako vodi evidenco o izdanih dovoljenjih.

Na novo je tudi določeno, da se dovoljenje izda z veljavnostjo 5 let (po veljavnem ZVoz se potrdilo izdaja za izvajanja programa dodatnega usposabljanja za voznike začetnike za tri leta ter za izvajanje programa dodatnega usposabljanja za vadbo varne vožnje za štiri leta).

K 45. členu

Z navedeno določbo se opredeljujejo izobrazbeni in drugi pogoji ter zahteve, ki jih morajo izpolnjevati fizične osebe za izvajanje posameznih sklopov programa dodatnega usposabljanja za voznike začetnike in programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo.

Kandidati za izvajalce programa dodatnega usposabljanja za voznike začetnike in programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo se morajo usposobiti po predpisanem programu ter opraviti izpit pred komisijo, ki jo imenuje javna agencija.

Fizične osebe se morajo vsako leto obnavljati in dopolnjevati svoje znanje. Usposabljanje kandidatov ter redno izpopolnjevanje znanja bo izvajala javna agencija, ki bo dolžna o izvedbi usposabljanja voditi evidenco. V kolikor se fizična oseba največ dve leti ni dodatno usposabljala, bo le to lahko nadomestila z izdelavo seminarske naloge, katere naslov bo določila javna agencija. Če se fizična oseba tri leta ali več ni dodatno usposabljala, bo lahko dovoljenje podaljšala le z opravo izpita pred komisijo, imenovano s strani direktorja javne agencije.

K 46. členu

V tem členu so navedene situacije v katerih primerih se fizični osebi dovoljenje za izvajanje varne vožnje odvzame trajno in v katerih primerih odvzame za čas, za katerega velja izrečen ukrep odvzema vozniškega dovoljenja, varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica, sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, prepoved uporabe vozniškega dovoljenja ter prepoved vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije.

K 47. členu

V tem členu so navedeni pogoji za izvajanje programa usposabljanja izvajalcev usposabljanj (teoretičnega in praktičnega dela).

K 48. členu

V tem členu je določena pristojnost javne agencije, da izvaja edukacijske in psihosocialne delavnice. O izvedenih delavnicah mora javna agencija voditi tudi evidenco, ki vsebuje vse podatke, navedene v drugem odstavku 48. člena tega zakona.

K 49. členu

Predlog zakona predpisuje udeležbo voznika, ki mu je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, v programu dodatnega usposabljanja za varno vožnjo, če vozniku niso bile izrečene kazenske točke zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi. Gre za napotitev v primeru, če sodišče odloči, da se pod določenimi pogoji izvršitev sankcije lahko odloži. Prav tako se mora programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo, pred ponovnim opravljanjem vozniškega izpita, udeležiti tudi voznik, ki mu je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja.

Prostovoljno pa se lahko imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja, ki doseže ali preseže 4 kazenske točke, pa ne preseže 17 kazenskih točk, udeleži programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo, če mu niso bile izrečene kazenske točke zaradi prekrškov z vožnjo pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi. Po uspešno zaključenem seminarju se vozniku, enkrat v dveh letih, izbrišejo iz evidence 4 kazenske točke.

K 50. členu

Predlog zakona predpisuje udeležbo voznika, ki mu je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, v ustreznem rehabilitacijskem programu, če vozniku so mu bile izrečene kazenske točke zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi. Gre za napotitev v primeru, če sodišče odloči, da se pod določenimi pogoji izvršitev sankcije lahko odloži. Prav tako se mora ustreznega rehabilitacijskega programa, pred ponovnim opravljanjem vozniškega izpita, udeležiti tudi voznik, ki mu je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja.

Prostovoljno se lahko rehabilitacijskega program udeleži tudi imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja enkrat v dveh letih od tedaj, ko je bil prvič pravnomočno kaznovan zaradi prekrška vožnje pod vplivom alkohola, če je bilo ugotovljeno, da je imel v organizmu več kot 0,80 do vključno 1,10 g alkohola na kg krvi ali več kot 0,38 do vključno 0,52 mg alkohola v litru izdihanega zraka. Po zaključenem rehabilitacijskem programu se vozniku, enkrat v dveh letih, izbrišejo iz evidence 4 kazenske točke.

Programi rehabilitacije so:

- edukacijske delavnice so namenjene osebam, pri katerih je bilo v kontrolnem pregledu ugotovljeno, da ne sodijo med tiste, ki tvegano in škodljivo pijejo, in je šlo v primeru vožnje in alkohola za enkratni dogodek, povezan z izjemno situacijo;
- psihosocialne delavnice so namenjene osebam, za katere se v kontrolnem pregledu ugotovi, da sodijo med tiste, ki tvegano in škodljivo pijejo;
- program zdravljenja je namenjen osebam, za katere se v kontrolnem pregledu ugotovi, da so odvisne od alkohola.

Edukacijske delavnice

Edukacijske delavnice zajemajo vsebine prometne psihologije, vsebine o varnosti cestnega prometa, tveganja zaradi vožnje pod vplivom alkohola, mamil, vsebine o pomenu odgovornosti voznikov in so namenjena edukaciji voznikov. Njihov cilj je udeležence osvestiti glede vpliva alkohola na sposobnost za vožnjo. Z izmenjavo izkušenj in mnenj se v okviru delavnice vodeno vpliva na stališča in omogoči refleksije na preteklo vedenje. Delavnica vključuje tudi načrtovanje spremembe ravnanja glede alkohola in vožnje. Delo je skupinsko (10 - 15 udeležencev) v obliki predavanj, ogledov videov, socialnih iger, diskusij in podobno. Skupno trajanje edukacijske delavnice je 6 pedagoških ur. Delavnice bodo izvajali psihologi, ki bodo za izvajanje programa pridobili licenco in bodo za pridobitev licence izpolnjevali predpisane pogoje.

Psihosocialne delavnice

V okviru delavnic se udeleženci seznanijo s problemom vožnje pod vplivom alkohola (vpliv na sposobnosti za vožnjo, pogostost, statistični podatki, ...). Program vključuje emocionalni pristop ter soočanje z možnimi posledicami in možnimi načini spreminjanja ravnanja v prometu glede vožnje pod vplivom alkohola. Cilj programa je sprememba ravnanja na podlagi izmenjave izkušenj,

prepričanj in spreminjanja stališč, motivov, refleksije na preteklo ravnanje in načrtovanje sprememb vedenja v prihodnosti. Program poteka v obliki individualnega dela z udeleženci ter dela v manjših skupinah (6 - 10 udeležencev) z informiranjem, ogledi videov, z gradivi, socialnimi igrami in diskusijo. Delavnice obsegajo vsaj dve uri individualne obravnave (anamneza, vzpostavitev osnovne motivacije za sodelovanje v programu) in 15 ur skupinskega dela. Poudarek je na vsebinah o varnosti cestnega prometa, tveganj zaradi vožnje pod vplivom alkohola, o odgovornosti voznikov ter o psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa.

Izvajalci programa bodo psihologi, ki bodo pridobili ustrezno licenco za izvajanje programa.

Programi zdravljenja

Mednarodna klasifikacija bolezni MKB-10 uvršča odvisnost od alkohola med duševne in vedenjske motnje in jo podrobneje definira kot skupek vedenjskih, kognitivnih in fizioloških fenomenov, ki se razvije po ponavljajočem se in dlje časa trajajočem uživanju alkohola. Pri odvisnosti od alkohola pride do sprememb možganske nevrobiologije. Možgani se lahko po daljšem obdobju abstinence od alkohola ustrezno regenerirajo. Cilj procesa zdravljenja odvisnosti od alkohola je abstinenca od alkohola, kar pa je predvsem nevrobiološka osnova, ki omogoči ustrezne spremembe stališč in prepričanj odvisnega človeka ter psihosocialno rehabilitacijo zdravljencev. Program zdravljenja voznikov s prepoznano odvisnostjo od alkohola sestavljata intenzivno zdravljenje ter podaljšano zdravljenje, ki sledi intenzivnemu zdravljenju. Izvaja se v pooblaščenih medicinskih ustanovah, kjer psihiater, specializiran za področje odvisnosti od alkohola, skupaj z voznikom načrtuje ustrezno obliko zdravljenja odvisnosti. Zdravljenje odvisnosti je že zagotovljeno v okviru zdravstvene dejavnosti. Intenzivno zdravljenje poteka v obliki ambulantnega programa ali intenzivne bolnišnične obravnave (psihoterapija, farmakološko zdravljenje, psihoedukacija tudi o temah, povezanih z vožnjo pod vplivom alkohola, ...). Namen podaljšane zdravljenja je podpora pri zagotavljanju stabilnosti vedenjske spremembe v smislu vožnje brez vpliva alkohola. Poteka v obliki obiskovanja skupine/kluba zdravljencev, individualne ambulantne obravnave in podobno. Intenzivno zdravljenje odvisnosti od alkohola traja približno 3 mesece. Abstinenca od alkohola, ki traja približno dve leti, glede na ugotovitve raziskav, kaže tendenco k stabilni abstinenca, triletna abstinenca od alkohola pa velja v strokovnem smislu za stabilno vedenjsko spremembo. Zdravljenje odvisnosti od alkohola je plačano iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja.

K 51. členu

Zakon nalaga voznikom obveznost lastnega zavedanja, da so lahko udeleženi v cestnem prometu, če izpolnjujejo zakonske pogoje in so telesno in duševno zmožni za varno vožnjo motornega vozila ter opredeljuje, kdaj se šteje, da je telesna in duševna zmožnost za vožnjo zmanjšana (zaradi zaužitja alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil, psihoaktivnih snovi, utrujenosti).

K 52. členu

Opredeljeni so pogoji za udeležbo otrok oziroma oseb, ki se s kolesi ali mopedi, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, udeležujejo v cestnem prometu. Za vožnjo koles s pomožnim motorjem, katerega definicija je opredeljena v zakonu, ki ureja motorna vozila, veljajo enaki pogoji kot za udeležbo kolesarjev v cestnem prometu. Program usposabljanja za vožnjo kolesa, program kolesarskega izpita in obrazec kolesarske izkaznice pa s podzakonskim aktom določi minister, pristojen za šolstvo.

K 53. členu

Predpisani so pogoji, ki jih mora oseba izpolnjevati, da sme v cestnem prometu voziti motorna in priklopna vozila, in negativni pogoji, ki osebi prepovedujejo udeležbo v cestnem prometu. Za vožnjo motornega vozila se med drugim zahteva pogoj, da oseba poseduje veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo vozil tiste kategorije, v katero spada vozilo, ki ga vozi.

Če je pogoj za podaljšanje vozniškega dovoljenja, poleg že navedene predložitve veljavnega zdravniškega spričevala, tudi preložitve potrdila o dodatnem usposabljanju voznika začetnika, se voznik motornega vozila, ki vozi z vozniškim dovoljenjem, katerega veljavnost je potekla, sankcionira strožje, torej na podlagi določbe osmega odstavka 53. člena (globa 500 evrov).

V enajstem odstavku 53. člena je jasno določeno, da se z globo 1.000 evrov kaznuje za prekršek

voznik, ki vozi motorno vozilo v cestnem prometu v času, ko ne sme ponovno pridobiti vozniškega dovoljenja, potem ko mu je izrečena sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ali voznik, ki vozi motorno vozilo v času, ko se mu izvršuje sankcija prepovedi uporabe tujega vozniškega dovoljenja na ozemlju Republike Slovenije. Rok za ponovno pridobitev vozniškega dovoljenja je predpisan v 61. členu (šest mesecev oziroma eno leto od izvršitve odločbe).

V tem členu je za izvrševanje Uredbe 1071/2009/ES določena tudi sankcija za opravljanje prevozov blaga in potnikov brez veljavnega vozniškega dovoljenja. Uredba v prilogi IV določa najhujše kršitve, o katerih bo potrebno poročati Evropski komisiji. Med navedenimi hujšimi kršitvami je tudi opravljanje prevoza blaga in prevoza potnikov brez veljavnega vozniškega dovoljenja.

Po določbi dvanajstega odstavka je za prekršek sankcionirana pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, katerega voznik opravlja prevoz blaga brez veljavnega vozniškega dovoljenja. Pod pojmom prevoz blaga pa je določen prevoz blaga, kot ga določa zakon, ki ureja prevoze v cestnem prometu.

Po določbi trinajstega odstavka je za prekršek sankcionirana pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, katerega voznik opravlja prevoz potnikov brez veljavnega vozniškega dovoljenja. Pod pojmom prevoz potnikov pa je določen prevoz potnikov, kot ga določa zakon, ki ureja prevoze v cestnem prometu, pri čemer so skladno z 2. točko 2. člena Uredbe 1071/2009/ES izvzeti prevozi potnikov do osem potnikov in voznik (upoštevajo se samo prevozi potnikov nad 8+1).

K 54. členu

Zakon dovoljuje, da sme oseba, ki je starejša od 16 let, voziti avtomobil v spremstvu spremljevalca, ko opravi teoretični del usposabljanja v šoli vožnje, opravi teoretični del vozniškega izpita pred izpitno komisijo izpitnega centra ter v šoli vožnje zaključi praktični del usposabljanja. V predlaganem členu so opredeljeni pogoji, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki se odloči za vožnjo v spremstvu druge osebe in pogoji, ki jih mora izpolnjevati spremljevalec. Ta alternativna oblika usposabljanja se je že po veljavnem zakonu izkazala kot pozitivna, saj mladi pridobijo določene vozniške izkušnje pri vožnji v spremstvu polnoletnega ožjega družinskega člana ali druge osebe, ki vozniku s svojim znanjem pomaga k pridobivanju prvih vozniških izkušenj.

K 55. členu

Člen določa izjemo glede prevoza števila oseb, ki jih smejo prevažati vozniki vojaških vozil, in sicer določa, da za vožnjo vojaških vozil, ki po konstrukciji in namenu lahko prevažajo tovor, osebe ali oborožitev in se uporabljajo za opravljanje nalog Slovenske vojske (bojna in nebojna vozila za posebne namene), ne veljajo določbe tega zakona o številu oseb, ki se smejo prevažati v vojaških vozilih ali na njih, in kategoriji vozniškega dovoljenja, če se v vozilu ali na njem poleg voznika vozi več kot osem oseb ali če je vlečnemu vozilu pripeto priklopno vozilo. Izjemo glede vojaških vozil omogoča Direktiva o vozniških dovoljenjih.

K 56. členu

Zakon določa organ pristojen za izdajo vozniškega dovoljenja ali njegovo podaljšanje ter določa, da začne vozniško dovoljenje veljati z dnem njegove izdaje.

Določbe, vsebovane v tem členu so bile opredeljene že z novelo Zakona o varnosti cestnega prometa, sprejeto v letu 2008. Gre za implementacijo večjega števila določb Direktive 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o vozniških dovoljenjih, zlasti določb, ki se nanašajo na izdajo vozniških dovoljenj, določitev njihove veljavnosti in opredelitev pogojev za podaljšanje veljavnosti vozniških dovoljenj. Direktiva 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o vozniških dovoljenjih v 7. členu, točki 2. (a) določa, da so vozniška dovoljenja, ki jih izdajajo države članice za kategorije AM, A1, A2, A, B, B1 in BE veljavna 10 let. Vozniška dovoljenja za kategorije C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E se izdajajo z veljavnostjo 5 let. Direktiva sicer dopušča, da države članice EU same odločijo, da se vozniška dovoljenja za kategorije AM, A1, A2, A, B, B1 in BE izdajajo z veljavnostjo 15 let. Nikakor pa direktiva državam članicam ne dopušča, da bi znižale veljavnost vozniških dovoljenj kategorij C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E za

obdobje, ki je manjše od 5 let. Nasprotno pa lahko države članice obdobje veljavnosti prvega dovoljenja, ki se izda novim voznikom za kategoriji C in D omejijo na tri leta z namenom, da bi lahko za te voznike uporabljale posebne ukrepe za izboljšanje prometne varnosti teh voznikov. Za vsako podaljšanje veljavnosti voznških dovoljenj kategorij C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E je zahtevano ponovno preverjanje izpolnjevanja minimalnih standardov fizične in duševne sposobnosti za vožnjo, ki so določeni v prilogi III. Direktive (vozniki teh kategorij so razvrščeni v skupino 2). Navedeno bodo imetniki voznških dovoljenj dokazovali z veljavnim zdravniškim spričevalom. Opcijska pravica posamezne države pa je, da tudi pri podaljšanju veljavnosti voznških dovoljenj kategorij AM, A1, A2, A, B, B1 in BE zahteva pregled, pri katerem se ugotovijo minimalni standardi fizične in duševne sposobnosti za vožnjo.

Izhajajoč iz omenjenih določb direktive je predlagatelj zakona sledil obveznim določbam direktive, delno pa upošteval t.i. diskrecijsko pravico, ki jo direktiva državam članicam daje, da lahko skrajšajo obdobje veljavnosti voznških dovoljenj za osebe, ki dopolnijo starost 50 let. Predlagatelj zakona je pri tem izhajal iz izkušenj, dosedanje ureditve, upoštevajoč pri tem specifičnost posameznih kategorij voznikov. V novem členu je predlagana ureditev, po kateri se bodo voznška dovoljenja kategorij AM, A1, A2, A, B, B1 in BE izdajala z veljavnostjo 10 let. Vozniška dovoljenja za vožnjo vozil kategorij C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E se bodo izdajala z veljavnostjo 5 let. Ker je z direktivo državam članicam prepuščeno, da skrajšajo obdobje veljavnosti voznških dovoljenj za imetnike, ki so dopolnili 50 let, z namenom, da se pogosteje izvajajo zdravstveni pregledi, je v novem členu predlagana optimalna rešitev, da se imetnikom voznških dovoljenj kategorij AM, A1, A2, A, B, B1 in BE po dopolnjeni starosti 70 let skrajšuje obdobje veljavnosti za pet let. Imetnikom voznških dovoljenj kategorij C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E pa se po dopolnjeni starosti 65 let obdobje veljavnosti dovoljenj skrajšuje za dobo treh let. Predpisovanje obveznega opravljanja zdravniškega pregleda pomeni zagotavljanje jamstva za izpolnjevanje minimalnih standardov psihofizične sposobnosti. Ohranjena pa je določba zakona, da se lahko veljavnost voznških dovoljenj v vsakem primeru omeji na rok, ki je določen v zdravniškem spričevalu izvajalcev zdravstvene dejavnosti in pooblaščenih izvajalcev zdravstvene dejavnosti.

Glede na veljaven ZVoz se v četrtem odstavku določa rok za izdajo in veljavnost voznškega dovoljenja za vožnjo motornih vozil nacionalnih kategorij F in G. Vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije F in G se izda z veljavnostjo 10 let. Po dopolnjeni starosti 70 let se voznško dovoljenje izda z veljavnostjo petih let. V šestem odstavku 56. člena je še dodano, da se voznško dovoljenje imetniku veljavnega voznškega dovoljenja kategorij F in G, ki dopolni starost 70 let podaljša, če predloži zdravniško spričevalo, da je telesno in duševno zmožen za vožnjo motornega vozila kategorije F in G.

K 57. členu

Določeni so splošni in posebni pogoji za izdajo voznških dovoljenj. V devetem odstavku se dopolnjuje prenos 4. odstavka 11. člena direktive, kjer je posebej določeno, da država članica zavrne izdajo voznškega dovoljenja prosilcu, čigar voznško dovoljenje je v drugi državi članici omejeno, začasno odvzeto, odvzeto ali razveljavljeno. S tako ureditvijo se preprečuje izdaja voznških dovoljenj v drugih državah članicah EU, če bodo zaprosene države predhodno pridobile podatke o tem, da v prvi državi obstojijo zadržki za izdajo voznškega dovoljenja zaradi omejitve, odvzema ali razveljavitve dovoljenja v tej državi. V enajstem odstavku je tudi dodana določba, da se imetniku voznškega dovoljenja druge države članice Evropske unije, Liechtensteina, Norveške ali Islandije, ki ima v Republiki Sloveniji običajno prebivališče, in čigar voznško dovoljenje je v Republiki Sloveniji omejeno, začasno odvzeto, odvzeto ali mu je razveljavljena pravica do vožnje, tuje voznško dovoljenje, če je to potrebno, zamenja za slovensko voznško dovoljenje.

K 58. členu

Z določbo tega člena se predpisuje starost za vožnjo motornih vozil oziroma za izdajo voznškega dovoljenja posameznih kategorij. Predlagatelj zakona je pri opredeljevanju starosti izhajal iz obveznih določb direktive, kjer so predpisane najnižje starosti za vožnjo vozil posameznih kategorij. Ker direktiva v 4. členu dopušča možnost, da države članice zvišajo ali znižajo najnižjo starost za izdajo voznškega dovoljenja nekaterih kategorij, je predlagatelj za vozila kategorije AM predpisal najnižjo starost 15 let namesto 16 let. Nekatere izjeme za določitev najnižjih starosti za voznike kategorij C, CE in D, DE so predvidene z Direktivo 2003/59/ES. V tem členu se tako določa izjema za voznike

vozil kategorije C in CE, za katere je sicer zahtevana starost 21 let. Po določbi tega člena se vozniku vozil kategorije C in CE omogoča vožnja vozil te kategorije, če dopolni starost 18 let in ima spričevalo, ki potrjuje temeljne kvalifikacije, določene v prvem odstavku šestega člena Direktivo 2003/59/ES oziroma za voznika, ki je zaposlen v slovenski vojski in na cesti vozi vojaško vozilo. Enako se opusti zahtevan starostni pogoj voznika kategorij D in DE, če ima spričevalo, ki potrjuje temeljne kvalifikacije ali za voznika, ki je zaposlen v slovenski vojski in na cesti vozi vojaško vozilo.

K 59. členu

Določbe, vsebovane v tem členu so bile opredeljene že z novelo Zakona o varnosti cestnega prometa, sprejeto v letu 2008. Določba tega člena je povzeta po Direktivi 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o vozniških dovoljenjih, ki določa usklajene kategorije in opredelitve kategorij vozniških dovoljenj ter pravice, ki izhajajo iz posameznih kategorij vozniškega dovoljenja. V tem členu je še določena ustreznost med kategorijami, ki se bo upoštevala ob zamenjavi sedanjih vozniških dovoljenj za vozniška dovoljenja, izdana na enotnem obrazcu EU.

Skladno z opominom Evropske komisije, kjer je Evropska komisija ugotovila, da je pri opredelitvi kategorij v okviru urejanja števila dovoljenih oseb v vozilu v slovenski zakonodaji uporabljen izraz „sedež“, čeprav Direktiva 2006/126/ES govori o „potnikih“, in tako niso ustrezno prenesene določbe prvega in četrtega odstavka 4. člena v nacionalno zakonodajo, se v določbi 59. člena izraz »sedež« nadomešča z izrazom »potnik«.

Prav tako se v dvanajstem odstavku (glede na veljavno določbo dvanajstega odstavka 56. člena ZVoz) črta ekvivalenca, ki je bila določena za kategorijo D1. Evropska komisija je v opominu navedla, da ugotavlja, da Republika Slovenija določa dodatne ekvivalence med kategorijami vozniškega dovoljenja, ki jih Direktiva 2006/126/ES ne pozna. Po mnenju Evropske komisije države članice ne morejo same določati dodatnih ekvivalenc, kar je nedvoumno razvidno iz besedila drugega odstavka 6. člena. Tako se za kategorijo CE določa, da dovoljenje za to kategorijo vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije BE in C1E, v kombinaciji z vozniškim dovoljenjem kategorije D pa tudi DE (pri čemer je črtano, da dovoljenje za to kategorijo v kombinaciji z vozniškim dovoljenjem D1 vključuje tudi kategorijo D1E).

K 60. členu

Opredeljen je postopek odvzema vozniškega dovoljenja s strani upravne enote. Upravna enota na podlagi dokončnega zdravniškega spričevala z odločbo odvzame vozniško dovoljenje za toliko časa, dokler se z zdravstvenim pregledom ne ugotovi, da je imetnik vozniškega dovoljenja telesno in duševno zmožen voziti motorna vozila.

Glede na veljavno določbo 57. člena ZVoz je dodatno določeno, da mora vozniško dovoljenje, v primeru ugotovljene telesne ali duševne nezmožnosti za vožnjo motornih vozil, upravni enoti oddati tudi imetnik veljavnega tujega vozniškega dovoljenja.

K 61. členu

Gre za določitev pogojev za novo pridobitev vozniškega dovoljenja, če je osebi v postopku o prekršku ali zaradi kaznivega dejanja vozniško dovoljenje prenehalo veljati. Materialnopravne določbe predpisujejo izrek te sankcije za najhujše kršitve (povzročitev prometne nesreče, vožnja pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali psihoaktivnih snovi...) in za ponavljajoče se kršitve zoper varnost javnega prometa (obdobje treh let). Ker se je pri voznikih, ki ponovno opravljajo vozniški izpit za pridobitev novega vozniškega dovoljenja izkazalo, da taki ukrepi niso vplivali na kasnejše obnašanje voznika v cestnem prometu in voznika ni spodbujalo k zavedanju o nevarnostih, tveganjih in posledicah njegovega deviantnega ravnanja, predlog zakona predpisuje obvezno opravljanje kontrolnega zdravstvenega pregleda in udeležbo takega voznika v programu dodatnega usposabljanja za varno vožnjo. Če so bile osebi izrečene kazenske točke zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, mora oseba pred ponovnim opravljanjem vozniškega izpita opraviti kontrolni zdravstveni pregled in se namesto programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo udeležiti ustreznega rehabilitacijskega programa za voznike. Vsebinsko in pogoje za izvajanje edukacijskih in psihosocialnih delavnic predpiše minister, pristojen za promet.

Zaradi potrebe po stimuliranju voznikov k izboljšanju prometne varnosti Zakon o prekrških predpisuje možnost odložitve izvršitve sankcije prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. Sodišče lahko le izjemoma, storilcu prekrška, kateremu je izreklo prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, izvršitev te sankcije odloži pod pogojem, da v preizkusni dobi, storilec ne storil novega prekrška. Izvršitev sankcije je odložena, če storilec v preizkusni dobi izpolni določene obveznosti (kontrolni zdravstveni pregled, rehabilitacijski program), pri tem pa sodišče upošteva tudi osebnost storilca, njegovo prejšnje življenje, njegovo obnašanje po storitvi prekrška ter stopnjo odgovornosti.

Rehabilitacijski programi so prilagojeni za voznike glede na storitev prekrška in glede na rezultate kontrolnega zdravstvenega pregleda.

V obdobju od uveljavitve ZVoz je za upravne enote predstavljal velik problem dokazilo, da je oseba, ki ji je bi na podlagi izdanega zdravniškega spričevala o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu predlagano zdravljenje odvisnosti, to zdravljenje tudi zaključila. Osebe so kot dokazila upravnim enotam dostavljala razna potrdila in izvide, iz katerih žal ni bilo razvidno, da je oseba program zaključil oziroma kar je v teh primerih še bolj pomembno, da je oseba telesno in duševno zmožna za vožnjo motornega vozila. Po predlagani določbi četrtega odstavka 61. člena bo to dejstvo oseba dokazovala s predložitvijo spričevala o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu, ki bo opravljen po opravljenem programu zdravljenja odvisnosti.

K 62. členu

Ker je vozniško dovoljenje identifikacijski dokument in vsebuje tudi naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča imetnika vozniškega dovoljenja, je zaradi točnosti podatkov na tem dokumentu predpisana obveznost, da mora imetnik zaradi nastale spremembe osebnega imena ali naslova prebivališča, vozniško dovoljenje zamenjati v roku 30 dni. Obveznost zamenjave vozniškega dovoljenja je predpisana tudi v primerih, če fotografija na vozniškem dovoljenju ne kaže več prave podobe imetnika vozniškega dovoljenja, če je vozniško dovoljenje poškodovano oziroma obrabljeno ali že iz kakšnega drugega razloga ni več uporabno, prav tako pa je predpisano, da je potrebno do roka (določenega v prehodni določbi 90. člena, to je do 19. januarja 2023) zamenjati vsa vozniška dovoljenja, izdana na obrazcih, predpisanih s Pravilnikom o obrazcih prometnih dovoljenj in vozniškega dovoljenja ter o registrskih tablicah (Uradni list RS, št. 5/92, 70/95 in 73/00), Pravilnikom o vozniških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 117/02, 100/03 in 59/04) ali Pravilnikom o vozniških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 80/05), z vozniškim dovoljenjem na obrazcu, ki je predpisan v skladu z Direktivo 2006/126/ES.

V tem členu so vsebovane tudi določbe o vodenju registra pogrešanih ali ukradenih vozniških dovoljenj, ki vsebuje podatke o imetniku vozniškega dovoljenja in vozniškem dovoljenju, ki je bilo pogrešano ali ukradeno. Ta register vodi ministrstvo, pristojno za promet. Podrobnejše določbe glede izdaje nadomestnega vozniškega dovoljenja v primeru pogrešitve ali kraje so predpisane v podzakonskem aktu. Te določbe se uporabijo tudi v primeru, ko se nadomestno vozniško dovoljenje izda osebi iz druge države članice, ki ima v Republiki Sloveniji prijavljeno prebivališče. V takem primeru upravni organ v Republiki Sloveniji izda nadomestno vozniško dovoljenje, potem, ko si priskrbi potrebne informacije in dokazila iz države članice, ki je izdala originalno vozniško dovoljenje, v slovensko vozniško dovoljenje pa s posebno kodo zaznamuje, da gre za izdajo dvojnika.

Dodana je tudi pristojnost upravnih enot za odločanje v prekrškovnem postopku, v primeru podane lažne izjave o pogrešitvi ali kraji vozniškega dovoljenja. Po veljavnih določbah ZVoz o tem odloča inšpektorat, pristojen za promet.

K 63. členu

Gre za ureditev vprašanja vožnje s tujimi vozniškimi dovoljenji, z izjemo vozniškega dovoljenja, izdanega v kateri od držav članic EU, za katera velja drugačna ureditev. Pri tem gre za razlikovanje oseb, ki so tujci in imajo na podlagi dovoljenja za prebivanje v Republiki Sloveniji prijavljeno prebivališča, za katere velja, da smejo v Republiki Sloveniji voziti eno leto od dneva prijave prebivališča, in oseb, ki so državljani Republike Slovenije, ki začasno ali stalno prebivajo v tujini in pridejo začasno ali stalno v Republiko Slovenijo, za njih velja dveletni rok za vožnjo vozila, šteto od dneva prijave prebivališča v Republiki Sloveniji.

K 64. členu

Določbe glede zamenjave tujih vozniških dovoljenj za slovenska vozniška dovoljenja so vsebovana že v Zakonu o varnosti cestnega prometa ter se ne spreminjajo. Določbe o obveznosti opravljanja praktičnega dela vozniškega izpita se nanašajo na imetnike vozniških dovoljenj tistih držav, ki jih s pravilnikom določi minister, pristojen za promet. Nespremenjena je ureditev, ki velja za zamenjavo vozniških dovoljenj, izdanih v drugih državah članicah EU.

Določeno je tudi, da se ob upoštevanju načela vzajemnosti od osebja diplomatskih predstavništev in konzulatov, predstavništev tujih držav, mednarodnih organizacij s sedežem v Republiki Sloveniji ter predstavništev mednarodnih organizacij v Republiki Sloveniji, ob zamenjavi vozniškega dovoljenja, izdanega v tujini, za slovensko vozniško dovoljenje, izjemoma ne zahtevajo dokazila o telesni in duševni zmožnosti za vožnjo motornega vozila ter opravljanje praktičnega dela vozniškega izpita.

K 65. členu

V tem členu je opredeljeno, da lahko imetniki veljavnega vozniškega dovoljenja, izdanega v kateri od držav članic EU, zahtevajo zamenjavo tujega vozniškega dovoljenja brez opravljanja praktičnega dela vozniškega izpita in brez predložitve zdravniškega spričevala. Zamenjava pa za imetnike teh vozniških dovoljenj ni obvezna, saj med državami članicami EU velja načelo medsebojnega priznavanja vozniških dovoljenj. Enako pa je za imetnike teh vozniških dovoljenj predpisano, da morajo vozniško dovoljenje oddati, če je pri njih ugotovljena telesna ali duševna nezmožnost za vožnjo.

Prav tako se v tem členu odpravljajo nepravilnosti, katere je ugotovila Evropska komisija, in sicer da Republika Slovenija prepisuje dodatne pogoje za zamenjavo vozniških dovoljenj držav članic EU, Direktiva 2006/126/ES pa ne predvideva nobenih dodatnih zahtev za izmenjavo dovoljenj, razen preverjanja za katero kategorijo je vozniško dovoljenje še veljavno. Prav tako v slovenski zakonodaji ni določeno, da se ob zamenjavi vozniškega dovoljenje druge države članice EU, ob vrnitvi vozniškega dovoljenje navedejo razlogi za vrnitev starega vozniškega dovoljenja državi članici EU, ki ga je izdala.

Glede na navedeno je v tretjem odstavku 65. člena določeno, da se vozniško dovoljenje, izdano v drugi državi članici EU, Liechtensteinu, Norveški ali Islandiji, ki se zamenja za slovensko vozniško dovoljenje, in vozniško dovoljenje, ki je bilo oddano v skladu z določbami tega zakona, vrne organu tuje države, ki ga je izdala, pri čemer se navedejo tudi razlogi za vrnitev.

K 66. členu

Pravno sistemsko se v navedenem členu določa nabor podatkov, ki jih organizacija, ki izdaja mednarodna vozniška dovoljenja, vodi v evidenci. Glede na to, da se v evidenci zbirajo in obdelujejo osebni podatki, mora v skladu z Ustavo RS, zbiranje, obdelovanje, namen uporabe in nadzor ter varstvo tajnosti osebnih podatkov določiti že zakon. Mednarodna vozniška dovoljenja izdaja organizacija, ki jo za to pooblasti javna agencija.

K 67. členu

Glede na to, da se v evidenci zbirajo in obdelujejo osebni podatki, mora v skladu z Ustavo RS, zbiranje, obdelovanje, namen uporabe in nadzor ter varstvo tajnosti osebnih podatkov določiti že zakon. Določeno je, da se v evidenci izdanih vozniških dovoljenj vodijo osebni podatki o imetniku vozniškega dovoljenja in podatki o samem dovoljenju ter drugi zaznamki in omejitve, ki se nanašajo na vozniško dovoljenje. Evidenco vozniških dovoljenj vodi ministrstvo, pristojno za promet. Podatke v evidenco pa vnašajo upravne enote, javna agencija in izvajalci zdravstvene dejavnosti.

K 68. členu

V tem členu je določeno, da se mora vozniško dovoljenje za posamezno osebo personalizirati v Republiki Sloveniji. Predpisani so pogoji glede izdelave in personalizacije obrazcev vozniških dovoljenj, pogoji, ki jih morajo izpolnjevati osebe, ki pri pooblaščenem izvajalcu opravljajo naloge

izdelave obrazcev vozniških dovoljenj in obrazcev vlog za izdajo vozniških dovoljenj ter personalizacije obrazcev vozniških dovoljenj. Hkrati pa je določen tudi način prenosa vozniških dovoljenj in vlog za njihovo izdajo med pristojnim organom in podjetjem ter postopek vročitve vozniškega dovoljenja stranki. Določeno je tudi, da ima ministrstvo, pristojno za promet, pri nadzoru podjetja ali organizacije, ki so bile izbrane za izdelavo vlog in obrazcev vozniških dovoljenj pravico pregledati vso dokumentacijo, ki se nanaša na izdelavo, personalizacijo vozniškega dovoljenja za posamezno osebo in skladiščenje obrazcev, prostore, v katerih to poteka, ter preveriti izpolnjevanje pogojev iz tega člena.

Pri pogojih za opravljanje vozniškega izpita se upoštevajo spremenjene določbe glede prebivališča (pojem običajnega prebivališča).

Kandidati za voznika se k vozniškemu izpitu prijavijo pri upravni enoti, opravljanje izpita pa zagotavlja javna agencija, zaradi česar se podrobneje določi postopek priglasitve (preverjanje izpolnjevanja pogojev) in določitev kraja in časa opravljanja izpita (prijava k izpitu).

Kandidat za voznika pri priglasitvi k teoretičnemu delu vozniškega izpita z veljavnim zdravniškim spričevalom dokaže, da je telesno in duševno zmožen voziti motorno vozilo ustrezne kategorije.

Določeno je tudi, da sme kandidat za voznika v roku veljavnosti teoretičnega dela vozniškega izpita največ štirikrat opravljati praktični del vozniškega izpita, pred naslednjim opravljanjem praktičnega dela vozniškega izpita pa mora kandidat za voznika ponovno opraviti teoretični del vozniškega izpita.

Kjer je pogoj za opravljanje vozniškega izpita posedovanje veljavnega vozniškega dovoljenja druge kategorije ali opravljen vozniški izpit, je nedvoumno določeno, da je treba ta pogoj izpolnjevati ob priglasitvi.

K 69. členu

Določba opredeljuje splošne pogoje za opravljanje vozniškega izpita v Republiki Sloveniji. Kandidati za voznike motornih vozil se lahko prijavijo k vozniškemu izpitu le pri upravni enoti, za opravljanje izpita si izbere kateri koli kraj, v katerem javna agencija zagotavlja opravljanje vozniškega izpita, neodvisno od tega, ali je to praktični ali teoretični del izpita in za katero opravljanje po vrsti gre. Za pristop k opravljanju vozniškega izpita nekaterih »višjih kategorij« zakon predpisuje pogoj predhodnega posedovanja vozniškega dovoljenja »nižje kategorije« in ne omogoča direktnega pristopa. Stopnjevitost kategorij je povzeta po členu 6 (a)(b) direktive o vozniških dovoljenjih.

Na vozniškem izpitu se ugotavlja, ali ima kandidat za voznika znanje in spretnosti, predpisane s programom in pogoji ocenjevanja na vozniškem izpitu, zato ni potrebna nikakršna drugačna določitev zahtev.

K 70. členu

Določbe o opravljanju izpita iz prve pomoči kot dela izpita za voznike se ne spreminjajo glede na določbe ZVoz. Izpit iz prve pomoči se opravi pri pristojni organizaciji Rdečega križa, ki izpolnjuje pogoje za izvajanje usposabljanj iz prve pomoči.

K 71. členu

Določba določa vsebino vozniškega izpita in način opravljanja ter posebne pogoje za opravljanje vozniškega izpita osebe, ki sme voziti v cestnem prometu le svojim zmožnostim prilagojeno vozilo tako, da tudi izpit opravlja na takšnem vozilu. Urejen je postopek ugovora v primeru, če se kandidat po opravljanju vozniškega izpita z oceno ne strinja. Od dne 1.1.2012 o ugovoru odloči direktor javne agencije v 15 dneh po prejemu ugovora.

K 72. členu

Pri pogojih za ocenjevalca na vozniškem izpitu se starostni pogoj dvigne na 26 let in čas posedovanja vozniškega dovoljenja kategorije B na osem let. Ob izpolnjevanju drugih pogojev sta prej naštetata pogoja avtomatično izpolnjena, zato je določevanje manjših zahtev, kot je bilo to urejeno

do sedaj, nesmiselno.

Za opravljanje dela ocenjevalca na vozniškem izpitu se navedejo samo zahteve, ki jih določa direktiva 2006/126/ES o vozniški dovoljenjih, pri čemer se minimalna starost in čas posedovanja vozniškega dovoljenja kategorije B uskladita z našimi zahtevami. Ostale zahteve se določijo kot pogoj za opravljanje preizkusa za ocenjevanje na vozniškem izpitu. S tem se lahko udeležijo usposabljanja in opravljajo preizkus za ocenjevanje tudi osebe, ki nimajo najmanj izobrazbe, pridobljene po visokošolskem strokovnem študijskem programu prve stopnje, imajo pa potrebne izkušnje pri usposabljanju kandidatov za voznike ali voznikov kot učitelji vožnje. Seveda pa te osebe ne morejo zasesti delovnega mesta ocenjevalca na vozniškem izpitu. Po drugi strani pa lahko to delovno mesto zasedejo osebe, ki izpolnjujejo vse pogoje, preizkus pa so opravile v preteklosti, ko so bile zahteve glede delovnih izkušenj drugačne ali pa teh izkušenj zaradi časovne oddaljenosti ne morejo več dokazovati.

Določbe glede strokovnega nadzora nad ocenjevanjem na vozniškem izpitu in glede rednega usposabljanja se vsebinsko ne spreminjajo.

K 73. členu

Taksativno so v zakonu opredeljeni podatki, ki jih mora ministrstvo, pristojno za promet voditi v evidenci opravljenih vozniških izpitov. Podatke v evidenco vnašajo upravne enote in izpitni centri.

K 74. členu

V tem členu je določeno, da ceno vozniškega izpita s tarifo določa javna agencija, zaračuna pa jo upravna enota ob prijavi kandidata na vozniški izpit. Strošek vozniškega izpita poravnata kandidat za voznika motornega vozila.

K 75. členu

V tem členu je predpisana dolžnost, da morajo kandidati za voznike motornih vozil pred začetkom praktičnega dela usposabljanja opraviti zdravstveni pregled. Vozniki morajo opravljati tudi kontrolne zdravstvene preglede ali zdravstvene preglede s svetovanjem, če zakon tako določa.

K 76. členu

V tem členu je opredeljeno kdo plača stroške zdravstvenega pregleda, kontrolnega zdravstvenega pregleda in pregleda s svetovanjem. Prav tako je navedeno, da stroške zdravstvenih pregledov invalida, ki sme voziti izključno svojim zmožnostim prilagojeno motorno vozilo, krije Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, razen v primerih iz 1. točke prvega odstavka, drugega, tretjega in četrtega odstavka 82. člena tega zakona.

K 77. členu

Zdravstvene preglede kandidatov za voznike in voznikov motornih vozil opravljajo izvajalci zdravstvene dejavnosti, ki izpolnjujejo pogoje za opravljanje teh pregledov in jih določi minister, pristojen za zdravje.

K 78. členu

Določba opredeljuje način opravljanja zdravstvenega pregleda (pregled osebe, vpogled v zdravstveno dokumentacijo, možnost napotitve k drugemu zdravniku specialistu ali psihologu).

Glede na veljaven ZVoz je dodana določba, da sme izvajalec zdravstvene dejavnosti, za ugotovitev telesne in duševne zmožnosti voznika, napotiti voznika tudi na preizkus vožnje v šolo vožnje.

K 79. členu

Ta člen ureja opravljanje zdravstvenega pregleda s svetovanjem. Pregled, ki je predpisan s podzakonskim aktom, vsebuje oceno pitja alkohola s pogovorom in standardiziranim vprašalnikom,

svetovane zdravstvene organizacije AUDIT, oceno zavedanja tveganega oziroma škodljivega pitja alkohola in svetovanje.

Zdravstvenega pregleda s svetovanjem se lahko pod različnimi pogoji udeležijo voznik začetnik, voznik motornega vozila ali skupine vozil kategorije C1, C, D1, D, BE, C1E, CE, D1E in DE, voznik vozila, s katerim se opravlja javni prevoz potnikov ali blaga ali prevoz oseb za lastne potrebe, voznik vozila, s katerim se prevažata nevarno blago, poklicni voznik motornega vozila, kadar opravlja ta poklic, učitelj vožnje med usposabljanjem kandidata za voznika v vožnji motornega vozila, spremljevalec, voznik motornega vozila, ki se mu izvršuje sankcija prepovedi vožnje motornega vozila ali mu je vozniško dovoljenje odvzeto, voznik, ki prevažata skupino otrok in drugi vozniki.

Imetniku vozniškega dovoljenja, ki se je udeležil zdravstvenega pregleda s svetovanjem, se z dnem, ko predloži organu pristojnemu za vodenje evidence kazenskih točk potrdilo o opravljenem zdravstvenem pregledu s svetovanjem, iz evidence kazenskih točk izbrišejo štiri pravnomočno izrečenih kazenskih točk za prekršek vožnje pod vplivom alkohola, kar pa ne velja za imetnika vozniškega dovoljenja, ki je presegel mejne vrednosti.

K 80. členu

Kontrolne zdravstvene preglede opravljajo pooblaščen izvajalci zdravstvene dejavnosti. Določba tega člena določa način opravljanja kontrolnih zdravstvenih pregledov ter daje pooblaščenemu izvajalcu zdravstvene dejavnosti možnost pridobitve podatkov o cestnoprometnih prekrških in kaznivih dejanjih v cestnem prometu ter prometnih nesrečah kandidata za voznika in voznika.

K 81. členu

Napotitev na kontrolni zdravstveni pregled opravi upravna enota, ter pri tem določi pooblaščenega izvajalca zdravstvene dejavnosti, pri katerem mora oseba opraviti pregled. Za napotitev je določena pristojnost tiste upravne enote na območju katere ima oseba stalno oziroma začasno prebivališče. Če oseba v Republiki Sloveniji nima stalnega oziroma začasnega prebivališča, napoti osebo upravna enota, ki je izdala vozniško dovoljenje.

Po opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu se osebi izda zdravniško spričevalo. V kolikor je le to omejeno, upravna enota postopa skladno z določbo 60. člena tega zakona oziroma skladno z določbo 86. člena tega zakona.

K 82. členu

Predpisuje razloge, zaradi katerih je potrebno imetnika vozniškega dovoljenja napotiti na kontrolni zdravstveni pregled. Razlogi za napotitev imetnika so: če mu je bila v zadnjih dveh letih najmanj dvakrat pravnomočno izrečena sankcija za prekršek ali kaznivo dejanje povzročitve prometne nesreče ali če se je pri njem pojavil sum bolezenskega stanja, okvara ali hiba, katere simptomi lahko predstavljajo nevarnost v cestnem prometu.

Oseba lahko zdravniško spričevalo uporabi le za en namen, ki je določen v prvem odstavku 82. člena tega zakona. V kolikor je oseba opravila kontrolni zdravstveni pregled za namen odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, potem zdravniškega spričevala, izdanega za ta namen, ne more uporabiti v postopku ponovne pridobitve vozniškega dovoljenja. Edina izjema, kjer je izdano zdravniško spričevalo možno uporabiti v dveh postopkih, je določena v Zakonu o prekrških (v teh primerih je zdravniško spričevalo, izdano za postopek vrnitve začasnega odzetelega vozniškega dovoljenja, možno uporabiti tudi za postopek odložitve izvršitve veljavnosti vozniškega dovoljenja), pri čemer med prvim in zadnjim postopkom ne sme preteči več kot šest mesecev. V kolikor preteče med obema postopkoma več kot šest mesecev, mora oseba za zadnji postopek opraviti nov kontrolni zdravstveni pregled (veljavnost zdravniškega spričevala o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu je namreč omejena na šest mesecev).

Na kontrolni zdravstveni pregled se napoti tudi voznika, učitelja vožnje ali spremljevalca, če se s toksikološko preiskavo telesnih tekočin v urinu ugotovi prisotnost prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi in njihovih presnovkov, ki zmanjšujejo njihovo sposobnost za vožnjo. Kontrolni zdravstveni pregled mora opraviti tudi voznik, preden vloži predlog za odložitve

izvrševanja prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, voznik, ki mu je bila sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja izvršena in voznik, ki mu je bilo vozniško dovoljenje začasno odvzeto po zakonu, ki ureja prekrške, če vložil predlog za vrnitev začasno odvzetega vozniškega dovoljenja.

Imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja, ki je bil prvič pravnomočno kaznovan zaradi prekrška zaradi vožnje pod vplivom alkohola v predpisanih mejah se lahko udeleži kontrolnega zdravstvenega pregleda, na podlagi katerega bo napoten na ustrezen rehabilitacijski program ali program vadbe varne vožnje. Temu imetniku vozniškega dovoljenja se enkrat v treh letih izbrišejo štiri pravnomočno izrečene kazenske točke iz evidence kazenskih točk.

K 83. členu

Določba pooblašča upravno enoto, da z odločbo odvzame vozniško dovoljenje tistemu imetniku veljavnega vozniškega dovoljenja, ki ne opravi kontrolnega zdravstvenega pregleda, ali ga ne opravi v celoti, in sicer za čas, dokler se s kontrolnim zdravstvenim pregledom ne ugotovi telesna in duševna zmožnost za vožnjo motornih vozil. Podatke o odvzemu vozniškega dovoljenja vpiše upravna enota v evidenco izdanih vozniških dovoljenj.

K 84. členu

Na kontrolni pregled se napoti tudi imetnika veljavnega vozniškega dovoljenja, pri katerem izbrani osebni zdravnik ali zdravnik specialist tekom zdravljenja utemeljeno podvomita o voznikovi nadaljnji zmožnosti za varno vožnjo motornih vozil. Določen je način napotitve imetnika vozniškega dovoljenja na kontrolni zdravstveni pregled v takem primeru. Če pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti v takem primeru ugotovi, da imetnik vozniškega dovoljenja ni sposoben za vožnjo oziroma je sposoben z omejitvami, o tem obvesti imetnika veljavnega vozniškega dovoljenja in osebnega zdravnika ali zdravnika specialista, upravni enoti pa posreduje zdravniško spričevalo. V primeru, da imetnik vozniškega dovoljenja, ki je bil napoten na kontrolni pregled v roku 1 meseca, pregleda ne opravi, mora pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti o tem v roku 15 dni obvestiti upravno enoto, ki imetniku odvzame vozniško dovoljenje.

K 85. členu

Člen določa kdo izda zdravniško spričevalo po opravljenem zdravstvenem pregledu ter njegovo veljavnost.

Dodana je tudi določba, da se zdravniško spričevalo ne upošteva, če je kandidat za voznika motornega vozila ali imetnik vozniškega dovoljenja opravil ponovni zdravstveni pregled več kot 30 dni pred rokom, v katerem bi lahko najprej opravil zdravstveni pregled.

K 86. členu

Zdravniško spričevalo se izda tudi po opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu s strani pooblaščenega izvajalca zdravstvene dejavnosti. Po novem je določena tudi veljavnost teh spričeval, in sicer šest mesecev.

Dodana je tudi določba, da se zdravniško spričevalo ne upošteva, če je kandidat za voznika motornega vozila ali imetnik vozniškega dovoljenja opravil ponovni zdravstveni pregled več kot 30 dni pred rokom, v katerem bi lahko najprej opravil zdravstveni pregled.

K 87. členu

Opredeljena je možnost, da lahko kandidat za voznika in voznik, ki se ne strinja z zdravniškim spričevalom, zahteva ponovni zdravstveni pregled pred posebno zdravstveno komisijo. Mnenje te komisije je dokončno.

K 88. členu

Opredeljuje se, da so starši, skrbniki oziroma rejniki dolžni skrbeti in nad mladoletnikom oziroma

otrokom, ki je udeležen v cestnem prometu, izvajati nadzorstvo. Za prekršek, ki ga stori v cestnem prometu otrok ali mladoletnik, so odgovorni starši, skrbniki oziroma rejniki, če je prekršek posledica opustitve dolžne skrbi in nadzorstva nad njim. Predpisana je tudi globa, s katero se kaznujejo.

K 89. členu

Opređeljena je obveznost udeležencev cestnega prometa, da upoštevajo odredbe oziroma ukaze pooblaščenih uradnih oseb, kadar te opravljajo nadzorstvo oziroma izvajajo svoja pooblastila ter določena tudi globa, če udeleženci cestnega prometa odredb oziroma ukazov ne upoštevajo.

K 90. členu

Gre za prevzem prehodne določbe Zakona o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1E), ki določa, da morajo vsi imetniki voziških dovoljenj najpozneje do 30. aprila 2018 zamenjati voziška dovoljenja, izdana na obrazcih, predpisanih s Pravilnikom o obrazcih prometnih dovoljenj in voziškega dovoljenja ter o registrskih tablicah (Uradni list RS, št. 5/92, 70/95 in 73/2000), Pravilnikom o voziških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 117/02, 100/03 in 59/04) ali Pravilnikom o voziških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 80/05), z voziškim dovoljenjem na obrazcu, ki je predpisan v skladu z Direktivo 2006/126/ES. Ob zamenjavi voziškega dovoljenja obdržijo imetniki voziških dovoljenj vse pravice v obsegu, ki izhajajo iz tega voziškega dovoljenja.

Novost, ki jo prinaša ta zakon je, da se podaljšuje rok do katerega je potrebno zamenjati voziška dovoljenja, in sicer najpozneje do 19. januarja 2023.

K 91. členu

V tem členu je določeno, da se vsi upravni in inšpekcijski postopki, ki so bili začeti pred uveljavitvijo tega zakona dokončajo po dosedanjih predpisih. Prav tako je to določeno za prekrškovne postopke, razen v primerih, ko je za kršitelja ta zakon milejši.

Postopki, vezani na prekrške iz sedmega odstavka 62. člena tega zakona, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih. Ker je bila v tem členu spremenjena pristojnost za odločanje v prekrškovnem postopku (po veljavni ureditvi je to inšpektorat, pristojen za promet, po določbah tega zakona pa bodo upravne enote), o vseh postopkih, začelih pred uveljavitvijo tega zakona, odloča inšpektorat, pristojen za promet.

K 92. členu

Gre za prevzem prehodne določbe Zakona o varnosti cestnega prometa, ki določa, da smejo imetniki voziškega dovoljenja za vožnjo vozil kategorije AM voziti tudi motorna kolesa, izdelana do 27. julija 2002, katerih delovna prostornina motorja ne presega 50 ccm, in konstrukcijsko določena hitrost ne presega 50 km/h.

K 93. členu

Zaradi spremembe naziva (predsednik in član izpitne komisije v ocenjevalec na voziškem izpitu) se v tem členu se določijo pogoji za nadaljevanje dela javnih uslužbencev, ki v javni agenciji trenutno opravljajo delo predsednika in člana izpitnih komisij.

K 94. členu

Gre za določitev, da javna agencija, ki je bila ustanovljena na podlagi Zakona o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1G) nadaljuje s svojim delom v skladu s 4. členom tega zakona.

K 95. členu

V členu je opredeljeno, da se nacionalni program za varnost cestnega prometa, ki je bil določen na podlagi 3. člena Zakona o voznikih (Uradni list RS, št. 109/10 in 25/14) uporablja kot nacionalni program za varnost cestnega prometa iz 3. člena tega zakona.

K 96. členu

V tem členu je določeno, da šole vožnje, ki so bile registrirane do uveljavitve tega zakona, lahko še naprej opravljajo svojo dejavnost, pri čemer morajo izpolniti pogoje iz 30. člena tega zakona najkasneje v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona.

Nadalje je določeno, da pooblastila, izdana pravnim osebam ali samostojnim podjetnikom posameznikom na podlagi določbe 40. člena Zakona o voznikih (Uradni list RS, št. 109/10 in 25/14) za izvajanje programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov ter določbe 43. člena Zakona o voznikih (Uradni list RS, št. 109/10 in 25/14) za izvajanje programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo, ostanejo v veljavi do izdaje novih pooblastil na podlagi tega zakona oziroma do izteka veljavnosti pooblastila, če je veljavnost pooblastila daljša, vendar ne več kot pet let od uveljavitve tega zakona.

Določeno je tudi, da pooblastila, izdana izvajalcem zdravstvenih dejavnosti, izdana pred uveljavitvijo tega zakona, ostanejo v veljavi do poteka njihove veljavnosti. Posebna zdravstvena komisija, ki je bila imenovana za opravljanje zdravniških pregledov po ugovoru kandidata za voznika in voznika motornega vozila, ki se ne strinja z zdravniškim spričevalom o telesni in duševni zmožnosti za vožnjo motornih vozil, na podlagi določb zakona, ki je bil v veljavi pred uveljavitvijo tega zakona, nadaljuje s svojim delom.

Prav tako je še določeno, da pooblaščenice organizacije, ki so izvajale program usposabljanja za varno delo s traktorji in traktorskimi priključki pred uveljavitvijo tega zakona, lahko izvajajo ta program do izdaje novih pooblastil na podlagi tega zakona, vendar največ tri leta od uveljavitve tega zakona.

K 97. členu

V členu je določen rok (šest mesecev od uveljavitve zakona), do katerega morajo šole vožnje, kjer opravljajo učitelji vožnje, učitelji predpisov ali strokovni vodje šole vožnje delo na podlagi podjemnih pogodb (pogodb o delu), izpolniti nove pogoje, določene v tem zakonu.

Nadalje je še določeno prehodno obdobje (eno leto od uveljavitve tega zakona) za uporabo določbe 4. točke drugega odstavka 34. člena tega zakona glede poučevanja kandidatov za voznike kategorije B, ki daje pravico voziti motorno vozilo te kategorije, kadar mu je dodano priklopno vozilo, ki ni lahki priklopnik in največja dovoljena masa take skupine vozil presega 3.500 kg, a ne presega 4.250 kg.

Določeno je tudi prehodno obdobje največ treh let za vzpostavitev tehnično-tehnoloških možnosti za predložitev fotografije v digitalni obliki in uporabi fotografije v digitalni obliki, ki se hrani v evidenci izdanega drugega uradnega identifikacijskega dokumenta (7. točka prvega odstavka 57. člena tega zakona).

Prav tako je določeno tudi prehodno obdobje največ treh let za vzpostavitev elektronskih povezav za posredovanje zdravniških spričeval v evidenco o voznških dovoljenjih (drugi odstavek 67. člena, v povezavi s 85. in 86. členom tega zakona). Do takrat morajo izvajalci zdravstvene dejavnosti oziroma pooblaščenice izvajalci zdravstvene dejavnosti pošiljati kopije zdravniških spričeval upravnim enotam, po stalnem oziroma začasnem prebivališču kandidata oziroma imetnika voznškega dovoljenja, ki podatke iz zdravniškega spričeval vnesejo v evidenco o voznških dovoljenjih.

K 98. členu

Določen je enoletni rok za izdajo podzakonskih predpisov.

K 99. členu

V tem členu so navedeni vsi podzakonski predpisi, ki prenehajo veljati z uveljavitvijo tega zakona, pri čemer se uporabljajo do uveljavitve ustreznih predpisov iz tega zakona, v kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

K 100. členu

Določi se petnajst dnevni rok za uveljavitev tega zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

/

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

- osnutki podzakonskih predpisov, katerih izdajo določa predlog zakona
- analize, študije
- vprašalniki
- ankete
- pobude in predlogi, ki so neposredno vplivali na odločitev za predlog zakona
- drugo